

List

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

LETO XVII
ŠT. 3
31. MAREC 2010
1,60 EUR

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Knjižnica Velenje
Titov trg 05
3320 Velenje

Poština
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

Objavljamo intervju s
Sonjo Drev

Ekskluzivno iz gasilskega doma Šoštanj

Po uradnem delu občnega zbora šoštanjskih gasilcev se je dogajalo: (1) Delovno predsedstvo je bilo strogo resno samo v uradnem delu. Nadaljnje dogajanje ostaja skrivnost.

(2) Plesala sta predsednik in poveljnik... ups! Poveljnikova žena.

(3) Muzikanti so igrali in igrali, malo za res, pa več za ples.

(4) Prišla sta tudi Korado in Brendi.

(5) Prišel je tudi ansambel Spev. En del se je vrтел okoli deklet...

(6) ... drugi del je pa spal.

(7) Gasilci se na občnem zboru odlično znajdejo tudi v kuhinji... doma pa malo manj.

(8) Dva od novih gasilcev sta doživela krst. Za krst sta morala spiti štefan vina, tako da vesta kaj morate narediti, pa postanete gasilec.

(9) Starejši so to »dali že večkrat skož« in tako postali večkratni gasilci.

Šprinca Marogla

Revija za kulturna in druga vprašanja občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko
Menih, župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Vodenje redakcije

Milojka Komprej

Lektoriranje

Jožica Andrejc
(za razpise in objave odgovarja
naročnik)

Oblikovanje

Tomaž Smolčnik

Tisk

Eurograf d.o.o.

Natiskano

900 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke za LIST št. 4 (april 2010), pošljete najkasneje do 16. aprila 2010 na elektronski naslov: revija.list@gmail.com

Naša občina	4
Dogodki in ljudje	8
Termoelektrarna Šoštanj	14
Šport	15
Župnijska obvestila	16
Intervju	17
Kozerija	20
Vrtec	21
Napovednik	22
Šolski list	24
Muzej usnjarstva na Slovenskem	26
Podoba kulture	27
Zapisani (v) glasbi	32
Folkrola	33
Poezija	34
Svetniki za dnevno rabo	36
Iz/beremo	37
Potopis: Maroko	38
Razpis	40
Nagradno vprašanje	44

Očistimo Slovenijo

v enem dnevu!

Očistimo Slovenijo v enem dnevu!

Tudi občina Šoštanj se je pridružila akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu. Pridružite se nam v soboto, 17. aprila 2010!

Zbirna mesta so natančno označena na spletni strani www.ocistimo.si, objavili pa jih bomo tudi na spletni strani Občine Šoštanj www.sostanj.si in v lokalnih medijih v tednu pred akcijo.

Pridružite se!

Župan, uprava in svetniki Občine Šoštanj

Foto: Dejan Tonkli

Naša občina

Seja koordinacijskega odbora v postopku rušitve in izgradnje bloka 6 TEŠ

Ob koncu leta 2007 je bil na pobudo Franca Druksa (pobudo so obravnavali in tudi podprli svetniki Občine Šoštanj) oblikovan koordinacijski odbor v postopku načrtovanja izgradnje bloka 6 TEŠ. Namen odbora je predvsem vključiti čim širšo javnost v aktivnosti ob načrtovanju, rušitvi in gradnji predvidenih objektov TEŠ.

V prvi polovici letošnjega marca se je odbor vnovič sestel. Branko Debeljak, predstavnik Termoelektrarne Šoštanj je člane odbora seznanil s postopkom rušenja prvega, drugega in tretjega bloka TEŠ.

Na podlagi razpisa so dobili najugodnejšega izvajalca – podjetje Primorje Ajdovščina, ki ima na področju klasičnega rušenja (ki je tudi ekološko sprejemljivo) dobre reference. Začetek rušenja po terminskem planu je predviden 1. aprila 2010.

Rušenje bo potekalo postopoma z drobljenjem. Klešče, pritrjene na žerjav, bodo beton začele drobiti od vrha navzdol, na višini 40 m bo

rušenje nadaljeval bager z daljšo roko, na dnu objekta pa še bager s krajšo roko. Drobcji materiala bodo padali v notranjost objekta, na samem kraju rušitve pa bo, med upravo stavbo TEŠ in hribom proti Lokovici, potekalo tudi drobljenje odpadnega betona. Tega bo približno osem do deset tisoč m³ in se bo uporabil v procesu novogradnje. Droblilna naprava bo sproti ločevala beton in železno konstrukcijo v njem.

Samo rušenje bodo v TEŠ-u izvajali tako, da bo čim manj ekološko škodljivih vplivov na okolje. Negativne vplive prašenja bodo zmanjševali s pršenjem vode po drobljenem betonu. Poleg tega bo v času rušitve na zahtevo TEŠ-a potekal monitoring. Ustrezno bodo poskrbeli tudi za odpadke v materialu (TEŠ bo izvedel demontažo azbesta takoj po ustavitvi drugega bloka). Izvajalci pa se bodo morali držati vseh strogih določil zakonodaje glede vplivov rušenja na okolje.

Pripravljajo tudi projekt za krožišče z nastavkom za obvoznico Šoštanj. Prva faza krožišča je uvoz tik ob hladilnem stolpu bloka 4, ki je maksimalno možno odmaknjen od obstoječih hiš in bo služil prevozu materiala že od 1. aprila dalje. Sicer pa bo krožišče zasnovano tudi za prevoz najtežjih elementov.

Materiala takšne teže doslej v Sloveniji še ni nihče prevažal. Do Celja bo material najverjetneje dostavljen po železnici, naprej po cesti.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Občina Šoštanj sodeluje v akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu

Na Občini Šoštanj že od leta 2004 vsako leto ob dnevu zemlje, 22. aprila, organiziramo očiščevalne akcije, na katerih smo v preteklosti v sodelovanju z društvi, posamezniki in tudi podjetji veliko naredili za prijaznejše okolje. Niti letošnje leto ne bo izjema, zato smo se z veseljem priključili akciji Očistimo Slovenijo v enem dnevu, ki jo po estonskem vzoru v Sloveniji organizira društvo Ekologi brez meja. Akcija bo letos tako potekala po celi Sloveniji, in sicer 17. aprila.

V Estoniji so pred dvema letoma izvedli podobno akcijo »Let's do it!« in v enem dnevu je 50 tisoč prostovoljcev nabralo 10 tisoč ton smeti.

Ena glavnih nalog vseslovenske akcije Očistimo Slovenijo v enem dnevu bo očistiti divja odlagališča, zato Občina Šoštanj poziva vse, ki poznajo kakšno tako odlagališče na območju občine Šoštanj, da nam to javijo najkasneje do srede, 24. marca 2010.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Foto: arhiv OŠ
Osnovna šola Šoštanj skrbno zbira odpadno embalažo (tetrapake) za recikliranje.

Ločevanje odpadkov

Velika količina komunalnih odpadkov je vse bolj pereč problem današnje družbe. Pravilno ravnanje z odpadki pa ni pomembno samo iz ekološkega vidika, temveč tudi iz finančnega, saj lahko z ločenim zbiranjem odpadkov, stiskanjem embalaže, racionalno uporabo in nakupom dobrin ter še čim veliki meri vplivamo tudi na stroške.

Velja poudariti, da je nujno, da se vsi občani skupaj trudimo zmanjšati količino odpadkov, saj bo cena ravnanja komunalnih odpadkov odvisna od skupne količine odpadkov iz naše občine. Manjša kot bo torej skupna masa odpadkov, nižji bodo stroški vsakega posameznika.

Občina Šoštanj je tako v sredo v kulturnem domu pripravila predavanje na temo ločevanja odpadkov. Alenka Centrih, zunanja sodelavka občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki, je upravnikom, predstavnikom blokov, hišnikom in ostalim občanom predstavila, kako pomembno je ločevanje odpadkov.

Poudarila je, da je od 1. januarja letos precej sprememb, saj odpadke iz vseh treh občin namesto na odlagališče v Velenje po novem odvažajo v Regijski center za ravnanje z odpadki – CERO Celje. V Velenju ostaja zbirni center, kjer odpadke stehtajo, stisnejo in prekladajo v kontejnerje, v Celju pa vse mešane komunalne odpadke mehansko in biološko obdelajo, tako da za odlaganje ostane zgolj približno 35 odstotkov pripeljanih odpadkov. Prebivalci Šaleške doline lahko še vedno brezplačno pripeljejo v zbirni center vse vrste odpadkov, in sicer vsak delovni dan med 7. in 15. uro, ob sredah do 17. ure, ob sobotah pa do 12. ure.

Občani Šoštanja so imeli tudi kar nekaj vprašanj, predvsem za predstavnika podjetja PUP Saubermacher in komunalnega inšpektorja. Nepravilno

ravnanje z odpadki bo v prihodnje namreč tudi sankcionirano. Dobili so tudi odgovore na čisto konkretna vprašanja, kam odvržemo kak odpadke. Skozi razpravo se je izkazalo, da bo v prihodnje treba še ogromno pozornosti nameniti osveščanju ljudi. Tisti, ki so bili v sredo v kulturnem domu, so že s svojo prisotnostjo pokazali, da se zavedajo pomena ločenega zbiranja odpadkov, žal pa bi jih glede na obsežnost problematike, ki zadeva čisto vsakega med nami, lahko bilo več.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Foto: arhiv OŠ
Učenci OŠ Šoštanj ločeno zbira PVC zamaške za recikliranje.

Podpis pogodbe za redno letno in zimsko vzdrževanje občinskih cest

Župan Občine Šoštanj Darko Menih je z direktorjem podjetja Andrejč, d. o. o., iz Topolšice Miroslavom Andrejcem v torek, 16. marca, podpisal pogodbo za redno letno in zimsko vzdrževanje občinskih cest za obdobje od 16. marca 2010 do 15. marca 2013.

Do sedaj smo na Občini Šoštanj pripravljali razpise in podpisovali pogodbe ločeno za letno in zimsko vzdrževanje občinskih cest, tokrat pa smo se odločili, da izberemo pogodbenega izvajalca za obdobje treh let. Z vidika občine je takšen način namreč bolj gospodaren, boljša bosta kvaliteta vzdrževanja in pregled nad opravljenim delom, zagotovo pa bo tudi manj birokratskih težav.

Javno naročilo je bilo objavljeno na portalu javnih naročil 14. januarja, v Uradnem listu EU pa 15. januarja letos. V predpisanem roku smo prejeli štiri ponudbe, najugodnejšo pa je podalo podjetje Andrejč, d. o. o., s katerim smo nato sklenili pogodbo. Pogodbena vrednost del je 1.834.626,70 evrov z DDV.

Obenem smo podpisali tudi pogodbo za nadzor nad izvajanjem storitev letnega in zimskega vzdrževanja občinskih cest, in sicer s samostojnim podjetnikom GRAND, projektiranje in nadzor, Aleksander Kneževič, s. p., iz Velenja.

Foto: arhiv

Občina Šoštanj sicer skrbi za približno 212 km občinskih cest, od tega je polovica lokalnih cest in polovica javnih poti. V letu 2009 smo za letno in zimsko vzdrževanje cest skupno namenili približno 950 tisoč evrov.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Nadaljevanje rekonstrukcije mosta čez Toplico

Lani novembra je Občina Šoštanj pričela s prenovo mosta čez potok Toplico v Florjanu na cesti Metleče – Pohrastnik. Star dotrajan most je izvajalec CM Celje, d. d., porušil in zgradil novega – širšega in brez naklona, po katerem je promet že stekel 23. decembra lani.

Po zimskem premoru sedaj izvajalec z deli na mostu nadaljuje – uredili bodo še hidroizolacijo in fini asfalt, obenem pa bodo uredili tudi strugo Toplice.

Vrednost del, ki bodo zaključena do konca tega meseca, je slabih sto tisoč evrov. Proti koncu meseca je predvidena popolna zapora, o kateri pa bomo javnost pravočasno obvestili.

Vse uporabnike te ceste prosimo za strpno vožnjo in upoštevanje spremenjene prometne signalizacije.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Foto: arhiv

Nadaljevanje izgradnje krožišča v Metlečah

Po zimskem premoru na Občini Šoštanj nadaljujemo z deli na izgradnji krožišča v Metlečah na lokalni cesti Šoštanj – Topolšica, s katerimi smo pričeli jeseni. Na krožišču, na katerem je za zdaj še groba asfaltna prevleka, bodo zgrajeni še pločniki s kolesarsko stezo, cestišče pa bomo nato prevlekli tudi s finim asfaltom.

Poleg tega bomo ob krožišču uredili tudi javno razsvetlavo in odvodnjavanje ter seveda prometno signalizacijo. Skratka vse, kar je potrebno za varno in udobno vožnjo.

Promet bo zaradi izgradnje krožišča seveda nekoliko oviran, zato prosimo vse voznike za strpno vožnjo z natančnim upoštevanjem spremenjene prometne signalizacije. Proti koncu meseca je predvidena tudi popolna zapora ceste Šoštanj – Topolšica, o kateri bomo javnost pravočasno obvestili. Dela bodo zaključena do konca marca.

Izvajalec del je podjetje Slemenšek, d. o. o., vrednost izgradnje krožišča pa je približno 462 tisoč evrov.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Foto: arhiv

Označena parkirna mesta za invalide

Z vertikalnimi označbami (prometnimi znaki) smo na Občini Šoštanj poskrbeli za dodatno označbo parkirnih mest za invalide. Klasične modre table so dopolnjene s pripisom: »Zasedli ste moje mesto. Prevzemate tudi mojo invalidnost?«

Postavili smo trinajst novih znakov, in sicer: dva pred občinsko stavbo, pred zdravstveno postajo in lekarno, Pilon centrom (štiri zunaj in dva v garaži), na Trgu bratov Mravljakov, na Aškerčevi cesti in na stari bencinski črpalki (nasproti slaščičarne).

Sredstva za postavitev znakov je občina zagotovila v okviru rednega vzdrževanja cest, za postavitev posamezne označbe (tri table, steber, spojke, postavitev) pa smo namenili približno 150 evrov.

V letošnjem letu je že marsikakšnega občana 'pozdravil' listek za napačno parkiranje. V mestu namreč skrbi za red na parkiriščih redar Medobčinskega inšpektorata Velenje, za zdaj enkrat tedensko. Dogovarjamo se, da bo v prihodnje prihajal večkrat, zato pozivamo vse voznike, da parkirajo na označenih mestih, da se izognejo neljubim

kaznim, predvsem pa da ne ovirajo prometa, ogrožajo svoje varnosti oziroma varnosti ostalih udeležencev v prometu in spoštujejo pravice invalidov.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Občina Šoštanj namenja posebno skrb invalidom

V petek, 26. februarja, je imel Odbor Šoštanj Medobčinskega društva invalidov (MDI) Šaleške doline Velenje občni zbor, na katerem so za novega predsednika izvolili Milana Ježovnika. Dosedanji predsednik Stane Mlakar pa bo od sedaj dalje opravljal delo podpredsednika.

Člani so se seznanili s poročili o delu v preteklem letu in planom dela za leto 2010.

Na občnem zboru MDI Šaleške doline Velenje – Odbor Šoštanj je zbrane pozdravil tudi župan Občine Šoštanj in poslanec v Državnem zboru Republike Slovenije Darko Menih. Med drugim je poudaril, da Občina Šoštanj veliko naredi za to, da bi imeli invalidi čim lažje življenje in čim bolj dostopne številne institucije. V zdravstveni postaji smo v lanskem letu montirali dvigalo in s tem vsem omogočili dostop do storitev zobozdravstvene službe. Že pred tem smo uredili dohod v občinsko stavbo – za zdaj do banke in Krajevnega urada UE Velenje, v prihodnje tudi višje.

Dvigala so nameščena tudi v muzeju usnjarstva, kulturnem domu in šoli. Prilagojeni so prehodi za pešce, namestili pa smo tudi nove prometne znake, ki označujejo parkirna mesta za invalide.

Zbrane je pozdravil tudi Valter Golob, predsednik MDI ŠD Velenje, ki je med drugim pohvalil prizadevanja Občine Šoštanj na tem področju.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Foto: arhiv

Srebrni znak Civilne zaščite za lokoviške gasilce

Prvi marec je svetovni dan civilne zaščite. Ob tej priložnosti je bila v četrtek, 4. marca, v Zrečah proslava, na kateri so med drugim poudarili, kako pomemben je usposobljen sistem zaščite in reševanja. Ta usposobljenost se je pokazala pri vrstah naravnih nesreč po Sloveniji. Ena večjih katastrof so bili lani vsekakor plazovi v Lokovici, pri katerih so se posebej izkazali gasilci občinskega poveljstva Šoštanj. Člani Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Lokovica pa so se prvi odzvali pri pomoči, reševanju in evakuaciji ogroženih prebivalcev, zato jih je Občinski štab civilne zaščite Šoštanj predlagal za priznanje srebrni znak Civilne zaščite, ki ga je v imenu društva na proslavi v Zrečah prevzel poveljnik PGD Lokovica Andrej Jurič.

Predlagatelji so v obrazložitvi zapisali:

»PGD Lokovica je s svojimi člani požrtvovalno delovalo ob katastrofalnih plazovih 10. julija, ki so se sprožili na področju cele Lokovice. S premišljenimi ukrepi v jutru, ko so se pričeli eden za drugim sprožiti plazovi izrednih razsežnosti, so izvajali reševanje, evakuacijo in obveščanje ogrožene javnosti. Vseskozi so delovali v času intervencije in pri odpravi začetnih sanacij, ki so bile potrebne za vzpostavitev normalnih pogojev po evakuaciji prebivalcev. Hitro ukrepanje v začetni fazi katastrof je pomagalo k temu, da ni prišlo do žrtev med ogroženimi prebivalci. Pomembni so bili tudi psihološki učinki, ki so jih člani PGD Lokovica s štabom CZ občine Šoštanj

Foto: arhiv

izvajali kot potrebno pomoč ljudem v stiski. Zaradi njihovega množično požrtvovalnega dela ob omenjenih ujmah in zaradi njihovega dobrega dela nasploh, jih predlagamo za srebrni znak CZ.«

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Občina Šoštanj zgledno skrbi za pomnike bližnje in daljne zgodovine

V soboto, 20. februarja, je bila v Zavodnju pri Žlebniku spominska slovesnost ob odkritju spominske plošče narodnemu heroju in partizanskemu pesniku Karlu Destovniku Kajuhu, ki je na tej domačiji padel 22. februarja 1944, star komaj 22 let. Obenem so se spomnili tudi obletnice pohoda XIV. divizije na Štajersko, katere član je bil tudi Kajuh; bil je vodja kulturniške skupine.

Spominsko ploščo sta skupaj odkrila domačin Alojz Terbovšek in župan Občine Šoštanj ter poslanec v DZ RS Darko Menih.

Občina Šoštanj izjemno skrbno in z občutkom skrbi in neguje spomin na vrednote NOB. Zgledno sodelujemo z vsemi sedmimi odbori, v dogovoru z njimi obnavljamo spomenike, ki spominjajo na čase druge svetovne vojne, še posebej pa negujemo in častimo spomin na rojaka – pesnika in borca NOB Karla Destovnika Kajuha.

Foto: Dejan Tonkli

V Šoštanju imamo kar dva njegova spomenika, po njem se imenuje park, cesta, lastniki zglede skrbijo za njegovo rojstno hišo – Kajuhov dom. V šoli, ki je nosila ime po tem velikem slovenskem partizanskem pesniku, je bila urejena tudi njegova spominska soba. Šolo so pred nekaj leti porušili, spominsko sobo Karla Destovnika Kajuha pa bomo uredili v pesnikovi rojstni hiši v mestu.

Občina je izdala zbirko Kajuhovih pesmi, tudi v bibliofilski izdaji – na ročno izdelanem papirju, vezano v usnje. Izvod te knjige je župan Darko Menih pri Žlebniku podaril slavnostni govornici dr. Ljubici Jelušič, Ministrici za obrambo.

Občina Šoštanj bo tudi v prihodnje namenjala veliko pozornosti za zgledno skrb za vse pomnike bližnje in daljne zgodovine. »Spomenik v Osreških pečeh in tudi ostali pomniki druge svetovne vojne širom Slovenije nas opominjajo, kako krut je lahko človeški um zaradi želje po tujem ozemlju. Vsi ti pomniki pa nas tudi opominjajo, kako zdržljiva sta lahko človeško telo in um, kadar se borita za svoj narod, svoj jezik svojo domovino,« je med drugim v svojem nagovoru pri Žlebniku poudaril župan, ki je z odkritjem spominske plošče izpolnil obljubo, da bo občina zgledno poskrbela za spomin na Kajuha.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Prenova Kulturnega doma Šoštanj

Na Občini Šoštanj smo se lotili prenove Kulturnega doma Šoštanj. Gre za notranja investicijsko vzdrževalna dela, saj do sedaj v domu ni bilo niti scenske razsvetljave, niti projekcije, niti ozvočenja. Seveda je bila delovna bela luč, ob prireditvah pa so se postavljali prenosni reflektorji, sedaj pa se bo to celostno uredilo.

Občina Šoštanj je investitor približno 121 tisoč vredne prenove, ki bo zajemala vgraditev nosilne konstrukcije za scensko razsvetljavo, ki bo v dvorani premična, inštalacije za scensko razsvetljavo, ozvočenje in video, opremo za ozvočenje, reflektorje za scensko in delovno razsvetljavo, opremo za video projekcijo in sistem zaves, ki bodo po novem imele električni pomik. Projekt je izdelalo sežansko podjetje Elita IB, d. o. o., izvajalec del pa je prav

tako iz Sežane, in sicer podjetnik z odličnimi priporočili Gorup Audio – Stojan Gorup, s. p..

Dela so se pričela 4. marca, končana pa bodo do 30. aprila. V tem času bo velika dvorana kulturnega doma zaprta za vse aktivnosti.

Vsebinsko prenove smo določili skupaj z Zavodom za kulturo Šoštanj, ki z domom upravlja.

Foto: arhiv

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Zaključek drsalne sezone

Za nami je še ena zelo uspešna drsalna sezona na približno 300 m2 velikem drsališču s pravim ledom v Šoštanju. Tudi letos je bilo drsališče izjemno dobro obiskano, Občina Šoštanj pa je na njem organizirala številne prireditve in koncerte, ki so kljub mrazu privabili številne obiskovalce.

Otvoritev s Čuki, najmlajše je zabaval Ribič Pepe, drsališče je obiskal božiček, zapela je Irena Vrčkovnik, sledili so še koncerti ansambla Spev, Tanje Žagar in v soboto za zaključek še celodnevna prireditev »Dan D« s koncertom »Tapravi falotov«.

Ob rednih tedenskih animacijah in šoli drsanja ter posebnem programu v času šolskih počitnic je tako res vsak našel kaj zase.

Na drsališču si je lahko vsak za en evro sposodil drsalke, hiter pogled pod noge pa je pokazal, da so Šoštanjčani drsališče že vzeli za svoje, saj je vedno manj značilnih oranžnih sposojenih drsalk, vedno več ljudi se je namreč odločilo, da si kupi svoje. Ker je drsanje brezplačno, je praktično nemogoče vedeti natančno število obiskovalcev, ocenjujemo ga na preko 10.000.

Največ je na drsališču seveda otrok, ki so postali že pravi mojstri drsanja in tudi hokeja. Veseli pa nas, da prihajajo na drsališče tudi odrasli in celo starejši ljudje, ki so na drsalkah našli odlično obliko rekreacije, obenem pa je to odlična oblika medgeneracijskega povezovanja, saj so bili na ledu tako tri- kot tudi sedemdesetletniki.

Več kot deset osnovnih šol iz Velenja, Koroške in Savinjske je na drsališču organiziralo športne dneve.

V soboto je bila na drsališču celodnevna zaključna prireditev Dan D. Zjutraj se je začelo s šolo drsanja, nadaljevalo pa z drsalnim tekmovanjem, na katerem so se tekmovalci pomerili v hitrosti, spretnosti in tudi umetnostnem drsanju. Tekmovali so predvsem otroci, ki so pokazali, kaj so se naučili v letošnji drsalni sezoni. Videli smo nekaj skokov, piruet, lastovk...

Skratka, veliko znanja, predvsem pa ogromno zabave.

Skupne zmage se je razveselil Šoštanjčan Mladen Ilič. Nagrade za skupne zmagovalce in zmagovalce v posameznih disciplinah je prispeval Premogovnik Velenje.

Zvečer so bile ob zvokih ansambla Tapravi faloti na sporedu še zabavne animacije. Z golažem, ki so ga skuhal v Termoelektrarni Šoštanj, so se vsi obiskovalci in drsalci okrepčali in tudi nekoliko pogreli.

Občina Šoštanj je pred tremi leti začela s projektom »Pravljino mesto z drsališčem« vupanju, da bo rokometno igrišče, kjer je drsališče urejeno, postalo priljubljeno zimsko zbirališče. Z odzivom smo več kot zadovoljni, zato se bomo tudi v prihodnje trudili tam urediti drsališče s pravim ledom. Poudariti pa moramo, da so nam pri vzpostavitvi drsališča v veliki meri tudi letos pomagali številni sponzorji.

Tjaša Rehar, univ. dipl. nov., svetovalka za odnose z javnostmi

Foto: Dejan Tonkli

Dogodki in ljudje

Veplas Velenje z lepimi obeti

Upravni odbor Savinjsko-šaleške gospodarske zbornice je s svojo februarso sejo gostoval v družbi Veplas Velenje. Seznanili so se z ambicioznimi razvojnimi načrti te gospodarske družbe, ki se usmerja v dobavo delov za letalsko industrijo. Kot je povedala predsednica upravnega odbora zbornice dr. Cvetka Tinauer, je Veplas primer, kako je mogoče tudi v kriznih časih poiskati dobre poslovne priložnosti.

O poslovanju je na začetku spregovoril direktor Veplasa Franc Vedenik. Dejal je, da so minulo poslovno leto zaključili pozitivno, čeprav so se že dalj časa soočali z izrazitim padcem naročil za svojo standardno proizvodnjo. Veplas je namreč vodilno slovensko podjetje na področju kompozitnih materialov, osrednji proizvodni program so izdelki za varovanje človekovega zdravja, kot so medicinske kopalne kadi in varnostne čelade. So pa tudi med vodilnimi svetovnimi izdelovalci jamborov za deskanje na vodi. Izdelali so že kar nekaj vodnih drč (toboganov) za različne bazene.

Ko so iskali nove poslovne možnosti, so se srečali s težavami pri zagotavljanju sredstev za nov investicijski cikel. Čeprav so imeli potrditve naročil, pri bankah ni bilo poslušna, da bi jim odobrile kredit. Po Vedenikovih besedah se s podobnimi težavami srečujejo zlasti mala in mikro podjetja, niti država niti podporno okolje z Gospodarsko zbornico Slovenije vred pa kljub načelni podpori ne naredijo dovolj za odstranitev birokratskih preprek, za ureditev prostorskih aktov, kaže pa se tudi nezainteresiranost lokalnih skupnosti.

Foto: Marija Lebar

Kljub naštetim težavam jim je uspelo dobiti posel z Airbusom, letos pa kot dobavitelj vstopajo v letalsko industrijo. Sodelovali bodo s proizvajalcem helikopterjev AgustaWestland iz Italije. Pogoj za dobavitelje v letalski industriji je certifikat EN9100, ki ga bodo v Veplasu pridobili prvi v Sloveniji. Kot nam je te dni povedal direktor Vedenik, računajo, da bodo certifikat pridobili konec aprila, ko pridejo v kontrolo italijanski strokovnjaki. Del proizvodnje je Veplas zaradi prostorske stike preselil v obrat v Prelogah, to je v Občino Šoštanj. V prostore nekdanjega Bluesa, ki so jih kupili že v letu 2008, so preselili hčerinsko invalidsko podjetje. Na tej lokaciji od letošnjega januarja dalje dela okoli 80 od skupno 230 Veplasovih zaposlenih. V Preloge so preselili del ročne poliestrske proizvodnje, tukaj pa izdelujejo tudi modele in orodja za svoje potrebe.

Marija Lebar

Premogovniku sodeluje z Elektroprivredo BiH

Premogovnik Velenje uspešno napreduje s sklepanjem poslov v JV regiji, v kateri je po uspešnem zaključku projekta Mramor v Tuzli v BiH vzpostavilo dobre poslovne odnose tudi na makedonskem energetskem trgu. V Bosni in Hercegovini se odpirajo možnosti za nove posle. V okvir teh prizadevanj sodi tudi obisk delegacije iz Bosne in Hercegovine, ki je Premogovnik obiskala 24. ter 25. februarja in v kateri so bili generalni direktor Elektroprivrede BiH Amer Jerlagić, izvršni direktor za proizvodnjo Elektroprivrede Nihad Kadić, direktor Rudnika uglja Kreka v Tuzli dr. Rešad Husagić in direktor rudnika Breza Čamil Zaimović.

Goste je sprejel direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved s sodelavci, danes pa so si ogledali jamska delovišča, in sicer odkop -50 B v jami Pesje, ki je najsodobnejši odkop v Premogovniku, in pripravsko delovišče številka 7, kjer je zbrana naša najboljša oprema za izdelavo jamskih prostorov. Popoldne so obiskali še Muzej premogovništva Slovenije, kjer so si ogledali kiparsko razstavo Ivana Napotnika.

Pred odhodom v jamo jih je v sejni sobi nagovoril dr. Milan Medved. Predstavil jim je situacijo v zvezi s proizvodnjo in porabo premoga v Evropski uniji ter trende na tem področju, nato pa podrobneje odkopavanje premoga, opremo, način dela, poslovne rezultate in načrte Premogovnika Velenje. Goste so predvsem zanimali tehnični podatki in zmogljivost odkopne opreme. Mag. Bojan Lajlar, vodja Tehničnih služb, pa je gostom predstavil tudi novo sklenjeni posel za odpiranje novega premogovnika v Makedoniji.

Kot je ob koncu obiska dejal dr. Milan Medved, »imajo v Bosni in Hercegovini trdno namero po modernizaciji rudnikov, saj imajo velike zaloge premoga in to je strateška prednost njihove države v prihodnosti. Veseli smo današnjega obiska, ko smo lahko svojim gostom pokazali, kje in kako delajo naši rudarji, nenazadnje pa imamo ambicije tudi po sodelovanju pri modernizaciji njihovih rudnikov. Sodelovanje pri opremi in zagonu novega odkopa v jami Mramor v Tuzli je bil dober primer takšnega sodelovanja, prenosa znanja in tehnologije med velenjskimi in tuzlanskimi rudarji ter drugimi strokovnjaki. Posebej sem vesel, da omenjeni odkop dobro deluje in dosega dobre poslovne rezultate.«

Elektroprivreda Bosne in Hercegovine je lani jeseni postala lastnik sedmih bosanskih premogovnikov, in sicer Kreke, Đurdevika, Breze, Kaknja,

Foto: arhiv PV

Zenice, Nove Bile in Gračanice. Ustanovili so koncern Elektroprivreda BiH. Vključitev omenjenih premogovnikov v koncern bo dolgoročno vplivala na stabilnost njihovega elektrogospodarstva.

Direktor Elektroprivrede BiH Amer Jerlagić je ob tem dodal: »Elektroprivreda BiH od lani vključuje tudi sedem premogovnikov in naš cilj je čim večja modernizacija premogovništva. V prihodnjih treh letih načrtujemo za okoli 150 milijonov evrov investicij v te premogovnike ter še v naslednjih treh letih prav toliko. Prepričan sem, da bo sodelovanje med EP BiH in Premogovnikom Velenje v prihodnjih desetih letih zelo veliko.«

Kot smo že omenili, sta Premogovnik Velenje in njegova hčerinska družba HTZ Velenje že v letu 2008 uspešno izpeljala prvi projekt modernizacije podzemnega odkopavanja premoga v rudniku Mramor, ki sodi v sklop Rudnika uglja Kreka v Tuzli. Ker v Elektroprivredi BiH v prihodnjih letih načrtujejo modernizacijo podzemnega pridobivanja premoga, so to za Premogovnik Velenje in HTZ Velenje ponovno dobri obeti za nadaljnje poslovno sodelovanje v JV regiji.

Bosna in Hercegovina ima sicer več kot 4 milijarde ton zalog premoga, ta konkurenčna prednost, ki jo imajo v domačem premogu, pa jim zagotavlja tudi varnost in stabilnost pri preskrbi z električno energijo.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Premogovnik zaposluje

Sredi marca je na ljubljanskem gradu potekala slavnostna razglasitev najboljših zaposlovalcev v okviru projekta Zlata nit. V medijsko-raziskovalnem projektu in nacionalnem izboru najboljših zaposlovalcev Zlata nit, ki poteka pod okriljem časnika Dnevnik in častnim pokroviteljstvom Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, so že

tretje leto oblikovali seznam 101 najboljšega slovenskega zaposlovalca. V projektu že od samega začetka sodeluje tudi Premogovnik Velenje, ki se je letos že tretjič zapored uvrstil na seznam 101 najboljšega slovenskega zaposlovalca, kar dokazuje skrb in pozornost, ki jo naše podjetje namenja svojim zaposlenim.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Za prijaznejšo, avtohtono gradnjo

Stavbarstvo slovenskega podeželja v Zgornji Savinjski in Šaleški dolini

Ob mednarodnem dnevu gozdov je Savinjsko gozdarsko društvo Nazarje priredilo v četrtek, 18. marca v tamkajšnjem kulturnem domu zanimivo predavanje prof. dr. Žive Deu, izredne profesorice na fakulteti za arhitekturo v Ljubljani, o stavbarstvu na slovenskem ter v Zgornji Savinjski in Šaleški dolini. Ugledna arhitektka, ki še posebej proučuje krajinsko stavbarstvo na Koroškem in v zgornjem porečju Savinje ter še posebej savinjsko hišo, je navdušila študente arhitekture, gozdarstva, lesarstva, gozdarje, projektante ter druge zainteresirane krajanje s svojimi pogledi in ozaveščanjem na gradnjo (in obnavljanje) stavb iz lesa in naravnih materialov ter v stilu arhitekture kot etnografskega izročila. Spregovorila je o stavbarstvu slovenskega podeželja, obnovi stanovanjskih stavb na slovenskem podeželju ter identiteti koroških in savinjskih hiš.

Devova je z nekaj primeri izrazila kritiko nad arhitekturnim in gradbenim našljem v Sloveniji in konkretno v tem delu Štajerske. Ob prikazanih fotografijah lepote in kakovosti zgradb, ki so bile dominantne v teh krajih že pred stoletjem, so si prisotni lahko ogledali delo domačih mojstrov, katere vse bolj izrinjajo skandinavske hiše, avstrijski modeli in italijanska cenenost. Devova je želela s tem opozoriti, da vendarle ne more prav vsak gradbincev posegati v prostor s svojimi »mojstrovini«, ki so plod seštevka različnih obrtnikov, ki opravijo svoje delo v dobri veri, da to

Foto: Jože Miklavc

Lojze Gluk, organizator ter prof. dr. Živa Deu ob predavanju ob mednarodnem dnevu gozdov.

počnejo najboljše, najhitreje in dovolj poceni. Prednost naj bi imela stroka, ob tem pa bistveno večji nadzor tudi država.

Jože Miklavc

Govedorejsko društvo Šaleške doline

Minuli mesec so se člani Govedorejskega društva Šaleške doline zbrali na občnem zboru, kjer so pregledali lanskoletno delo in si zadali cilje za letos. Pogovorili so se o problematiki odkupnih cen mleka in mesa ter prisluhnili predavanju o vplivu prehrane krav molznic na ekonomiko priraje mleka.

Predavanje je izvedel Matija Mis iz Jate Emone. Poudarek je bil na zagotavljanju kakovostne krme, kar vpliva na dolgoživost in visoko mlečnost krav molznic ter posledično na ekonomičnost priraje. Le tako lahko rejec vpliva na gospodarnost in nižanje stroškov na enoto mleka. Odkupne cene mleka so nizke in pridelovalci nanje skoraj ne morejo vplivati.

Zoran Kramer je podal poročilo selekcijske službe za leto 2009. Dejal je, da je bilo lani v kontrolo proizvodnje vključenih manj kmetij, toda več krav na kmetijo. Predstavil je testirane in mlade bike iz Šaleške doline. Zaskrbliujoče je zniževanje števila krav. Orisal je bistvene značilnosti razstave krav na prireditvi v Škalah. Od skupno 29 rejcev so bile nagrajene živali 13 rejcev.

Tudi predsednica Sonja Arlič je v svojem poročilu omenila prireditve v Škalah, ki jo je skupaj s Kmetijsko zadrugo Šaleška dolina, Kmetijsko gozdarskim zavodom Celje in šaleškim LAS pripravilo govedorejsko društvo. Poleg razstave in ocenjevanja krav je bilo videti tudi drobnico in ponije, perutnino, razstavo izdelkov kmečkih žena, konjenike. Svoja likovna in literarna dela so razstavili šaleški osnovnošolci. »Prireditve je ponujala za vsak okus nekaj, zato je bila udeležba prav neverjetna, saj so našli preko 3.000 obiskovalcev,« je povedala Arličeva. Dejala je, da je bilo za pripravo potrebno ogromno dela, in se zahvalila vsem, ki so pri tem sodelovali.

Za svoje člane so v društvu lani organizirali strokovno ekskurzijo na Primorsko. Večino leta so posvetili pripravi na že omenjeno prireditve Podeželje in mesto z roko v roki ob Škalskem jezeru.

V načrtu za letošnje leto so zapisali, da bodo sodelovali na državni razstavi govedi rjave pasme. Organizirali bodo strokovno ekskurzijo, pripravili strokovna predavanja ter se lotevali reševanja sprotne problematike, ki je v govedoreji nikoli ne manjka.

Uspešno delo povezanih kmečkih žena

V Šentilju pri Velenju je potekala 11. februarja redna letna skupščina Društva podeželskih žena Šaleške doline (DPŽ ŠD). V dvorani gasilskega doma so se sešle članice in vodstvo na sedmo redno srečanje in izobraževanje na tematiko spoznavanja in utrjevanja samozavesti. Prijetno vzdušje so jim pripravili glasbeniki in pevci družine Knez-Ocepek iz Zavodnj nad Šoštanjem. Uradni in strokovni del srečanja, ki je sledil, je le potrdil pomen druženja in izvajanja poslanstva. Predsednica DPŽ ŠD Jožica Rotnik je v poročilu o delu izrazila zadovoljstvo ob številnih uspešno izvedenih nalogah in skupnih akcijah v lanskem letu. Ob lanskem zboru je potekalo izobraževanje o urejanju okolja, članice društva so uspešno sodelovale na razstavi Dobrote slovenskih kmetij na Ptujju, na cvetličarskem sejmu ter na kmečki tržnici v Velenju, na strokovni ekskurziji na Madžarsko in v Balaton, sodelovale so ob razstavi goveda rjave pasme v Škalah pri Velenju, bile so na izletu v Šempazu in Čedadu ter na kuharskem tečaju in kulturni prireditvi v Velenju. Program dela za letošnje leto je le izboljšana različica že utečenih

Foto: Marija Lebar

Živali slovenske cikaste pasme na razstavi ob Škalskem jezeru

Na občnem zboru je spregovoril še Boris Jež iz Gospodarskega interesnega združenja mesne industrije Slovenije. Izpostavil je problem nesodelovanja med vladnimi in nevladnimi organizacijami pri predstavitvi pomena slovenskega kmetijstva potrošnikom. V Evropski uniji je živilsko predelovalna industrija močnejša od avtomobilske, pri nas so razmere, žal, drugačne. Stopnja samooskrbe z domačimi pridelki je nizka. »Značilnost Slovenije so visoki standardi, visoka kakovost, bogata kulinarčna tradicija, zagotovljena sledljivost, a to se pri ceni ne pozna,« je menil Jež. Povedal je, da so odkupne cene mesa pri nas nižje kot drugod v EU. Za večjo potrošnjo slovenskih proizvodov, ki so res dobre kakovosti, bi morali potrošnike o prednostih bolj seznanjati, je še menil Jež.

Marija Lebar

aktivnosti, ki zanimajo širši krog članstva. To so tudi letos izobraževanje, strokovno izpopolnjevanje, druženje, zdravstveno predavanje, kuharstvo, kulinarika idr. V razpravi sta se oglasili tudi predstavnica KZ Šaleška dolina Andreja Tot (ki je pohvalila sodelovanje društva z njihovo KZ Šaleška dolina) ter Sonja Arlič, članica Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki je vzpodbudila članice k sodelovanju na različnih možnih nalogah. Profesorica Nada Mulej je nato spregovorila o motivaciji za dvig samozavesti, v predavanje pa je vključila tudi številne udeležke srečanja. Kot je povedala Mulejeva, je potrebno imeti samo nekaj več volje do soodločanja o pomembnih zadevah v družini in družbi.

Foto: Jože Miklavc
Predsednica DPŽ ŠD
Jožica Rotnik

Jože Miklavc

Območna čebelarstva zveze

Večino nalog, ki so si jih zadali v načrtu dela ob ustanovitvi Čebelarstva zveze zgornjesavinjsko-šaleškega območja, so čebelarji uspešno izvedli. Za njimi je delovno štiriletno obdobje, zato so v petek, 26. februarja, na rednem občnem zboru izvedli tudi volitve. Marko Purnat se je odločil predsedovanje predati novemu predsedniku. To je Franc Šmerc iz Šmartnega ob Paki. Šmerc je tudi predsednik šmarških čebelarjev in podpredsednik Čebelarstva zveze Slovenije.

Čebelarji Šaleške in Zgornje Savinjske doline so se leta 2006 združili v skupno zvezo, ki je nadaljevala delo trideset let stare Zgornjesavinjske čebelarstva zveze. Najpomembnejša naloga je bila, da bodo tako združeni boljši sogovornik tako domačim lokalnim skupnostim kot tudi krovnici zvezi slovenskih čebelarjev. Kako zelo jim je to uspelo, priča podatek, da je trenutno v različnih organih Čebelarstva zveze Slovenije kar sedem predstavnikov ČZ SAŠA.

Veliko pozornosti so namenili izobraževanju članov. Številni posveti, seminarji in praktična usposabljanja so bili dobro obiskani in kakovost se je zvišala tako na področju zdravja čebel kot na področju higienskih zahtev pridelovanja zdrave hrane. Še dokaj neokrnjena narava in skrbno ravnanje čebelarjev so potrošniku zagotovilo, da bodo na našem območju dobil res visoko kakovosten med.

Da bi ohranili pasemsko čistost naše avtohtone čebele kranjske sivke alpskega eko tipa in njene odlične lastnosti, ki so poznane po širnem čebelarstvu svetu, so se v ČZ SAŠA odločili postaviti čebelarstvo center in vzrejališče matic. Dobro lokacijo za izgradnjo so našli v Lučah in v lanskem letu objekt pripeljali do tretje faze. Tam že imajo nameščene čebelje družine in izvajajo praktični pouk mladih čebelarjev. Kot so ugotovili, jih na objektu čaka še veliko dela, ki ga opravljajo prostovoljno. Težave pa so pri pridobivanju denarnih sredstev za dokončanje investicije.

Veliko so naredili tudi na izobraževanju in pridobivanju mladih članov. Kar nekaj šol ima čebelarstvo krožke, poleti pa so priredili tudi čebelarstvo tabor za vse slovenske mlade čebelarje. Del tabora je potekal tudi v Šmartnem ob Paki. Tudi medeni zajtrk, lani že tretji po vrsti, sodi v promocijo med mladimi za pridobivanje in uživanje zdrave hrane.

V letošnjem letu jih čaka veliko dela. V sodelovanju z Mestno občino Velenje bodo maja priredili tradicionalni Dan slovenskih čebelarjev, na katerem pričakujejo okoli 1.500 stanovskih tovarišev. Ob tej priložnosti bodo razvili novi prapor svoje zveze. Pripravljajo se na izdelavo brošure in DVD-ja z namenom ohraniti znanjem kulturno dediščino čebelnjakov, projekt bodo izvedli preko društev LAS iz obeh dolin ob sofinanciranju z evropskimi sredstvi. Tudi letos pa bodo izdali dve številki svoje revije Čebelica SAŠA, ki jo je možno najti tudi v naših knjižnicah.

Kot je povedala na občnem zboru veterinarica Alenka Juric, so čebele po zaslugi vestnega dela čebelarjev v zadnjem času bolj zdrave, težava je le zajedavec varoja, ki pa ga obvladujejo. Pomembnost občnega zbora so

Foto: Marija Lebar

Foto: Marija Lebar

s svojo prisotnostjo potrdili predstavniki občin iz obeh dolin, poslanec v državnem zboru Jakob Presečnik in predsednik slovenskih čebelarjev Boštjan Noč. Odkar je Noč predsednik slovenskih čebelarjev, se je delo na Čebelarstvu zvezi Slovenije intenziviralo, pričeli so s številnimi novimi projekti, odlično pa je tudi sodelovanje z območnimi zvezami. Predsednik Noč je v svojem nagovoru izpostavil izjemno dobro delovanje ČZ SAŠA. Ob zaključku so dosedanjemu dolgoletnemu predsedniku Marku Purnatu iz Mozirja v zahvalo podarili lesorez. Podarili pa so tudi priznanja zveze nekaterim zaslužnim čebelarjem.

Marija Lebar

SDS na obisku pri SAŠA

Poslanska skupina SDS se je 15. marca mudila na celodnevem obisku v Savinjsko-šaleški regiji. Preko pogovora z župani in gospodarstveniki so člani delegacije želeli spoznati izzive in težave te regije.

Delegacija v različni sestavi je obiskala vse občine te regije. V občinah Velenje in Šoštanj so se srečali s predstavniki šaleške kmetijske zbornice, obiskali Gorenje, Premogovnik Velenje, Erico, Termoelektrarno Šoštanj, Center za varstvo odraslih Zimzelen, Muzej usnjarstva ter si ogledali kulturno-zgodovinske zanimivosti v krajih. Konec obiska je zaokrožila nogometna tekma med ekipo SDS in ekipo politikov in gospodarstvenikov Sa-ša regije. Na okrogli mizi Boj proti krizi je boj za nova delovna mesta, so spregovorili o aktualnostih tega trenutka.

O težavah, ki spremljajo naš prostor, je ob obisku spregovoril župan Občine Šoštanj in poslanec v DZ RS Darko Menih, ki je izpostavil problematiko bloka 6 in ob tem povedal, da je lokalna skupnost na strani investicije in da bi bilo potrebno izkoristiti ta trenutek. Kritično se je dotaknil tudi gradnje oziroma (ne)gradnje avtoceste, tako imenovane 3. razvojen osi, ki kaže na neaktivnost vlade v teh smeri. O težavah zgornje savinjske regije je podal mnenje Iztok Podkrižnik, poslanec v DZ, ki je poudaril prednost doline v turizmu in stagnacijo v tej smeri. V zaključni misli je Janez Janša ugotovil,

Foto: Amadeja Komprej

da ni v tej regiji od zadnjega obiska nič boljše, in nanizal nekaj ukrepov vlade, ki so po mnenju stranke SDS in njegovem mnenju neučinkoviti in celo škodljivi za ukrepe, ki bi vodili državo iz krize.

A.K.

Volilni občni zbor v Šoštanju

Konec februarja so se na rednem – 131. občnem zboru zbrali gasilci PGD Šoštanj mesto. Da gre za najmočnejše in osrednje društvo v Občini Šoštanj in drugo v regiji, ni potrebno posebej poudariti, ne nazadnje se to izkazuje preko njihove dejavnosti in prisotnosti v tem prostoru. Kratek ogled filma o aktivnostih članov minulo leto je še dodatno utrdil že znano. Tokratni občni zbor, na katerem jih je bilo od 109 članov prisotnih 68, je bil tudi volilni, tako da so se nekatera imena v vodstvu zamenjala. Predsednik je še naprej Boris Goličnik, poveljnik je Milan Roškar, podpoveljnika sta Mario Boj in Vojko Bricman. Nekaj zamenjav je tudi v ostalih operativnih telesih. Vse spremembe so člani soglasno potrdili, Justin Hudobrennik, dosedanji poveljnik, pa je zadel novemu dobro delo.

Društvo, ki je lani praznovalo 130 let obstoja, je svojo obletnico zaokrožilo delovno in praznično. O tem je nekaj več spregovoril predsednik društva Boris Goličnik, ki je z veseljem poudaril, da je kraj v prazničnih dneh dihal z gasilci, kar je dokaz, da jih cenijo. Sicer pa lani niso samo praznovali. Kot odlično opremljeno društvo z usposobljenimi člani so lahko pomagali ob neurju v Lokovici, hkrati pa so petkrat gasili stavbne požare in dvakrat travniške. Na intervenciji so bili tudi v Termoelektrarni Šoštanj, s katero imajo pogodbeno urejen odnos. Velika pridobitev za društvo je vozilo GVC 24/50, šoštanjski gasilci pa so tudi sicer dobro opremljeni. Goličnik je svoje poročilo zaključil z zahvalo članom, Občini Šoštanj in vodstvu TEŠ. Justin Hudobrennik, poveljnik, je poročilo predsednika dopolnil s poročili s o tekmovanjih, sestankih ter ostalih operativnih delih.

Zbrane so pozdravili regijski poveljnik Nikolaj Vihar in predsednica GZ Šaleške doline Helena Brglez, predstavnik poveljstva Občine Šoštanj Zvone Koželjnik ter ostali predstavniki gasilskih in drugih društev v Občini

Foto: Amadeja Komprej

Šoštanj in izven nje. Poseben pozdrav je gasilec namenil župan Občine Šoštanj in poslanec v DZ RS Darko Menih, ki je poudaril dobro sodelovanje društva z lokalno skupnostjo in pohvalil gasilce, ker nosijo v srcu »plemenitost in hotenje, da pomagajo«. Dr. Uroš Rotnik, predstavnik TEŠ, je ugotovil, da je sodelovanje med termoelektrarno in gasilci trenutno na izvrstnem nivoju in da mu je v veliko čast, da je prisoten na tem zboru. Po pozdravu gostov so člani izvedli glasovanje za predlagano novo vodstvo ter nagradili starejše in zaslužne člane s strani društva in tudi Gasilske zveze Šaleške doline. Med njimi je najvišje prejel Stane Mlakar, značko veterana, za 50 let dela v gasilstvu pa Franc Mevc, Jože in Silvo Škrbot, Ludvik Tot in Branko Uranjek. Tudi nekaj novih članov so sprejeli, predsednik PGD Boris Goličnik pa se je simbolično zahvalil dosedanjim aktivnim članom upravnega odbora.

Milojka Komprej

Novo vozilo za gaberške gasilce

Osemdeseti občni zbor PGD Gaberke je predsednik društva Bogdan Lampret začel s tem, da se je poklonil v letu 2009 preminulim članom društva: Antonu Plešnik, Janezu Kotniku in Ivici Andrejč. Zatem je v poročilu nanizal aktivnosti, ki jih je društvo peljalo v letu 2009, med njimi je izpostavil obnovitvena dela v domu, čiščenje okolice, prireditveno dejavnost in trženje koledarjev ob koncu leta. V planu za leto 2010 pa se je znašla sanacija tal okoli doma, pleskanje, obnova miz ter seveda praznovanje 80. obletnice delovanja društva, ki bo 17. in 18. julija in bo visokemu jubileju primerna. Poveljnik društva Aleksander Judež je v svojem poročilu ugotavljal, da so bili gasilci zares delovni skozi vse lanske leto, naštel je pet intervencij, požarno stražo, pomoč pri sanaciji plazov, prevoze vode in drugo. Seveda so gasilci tudi pridno vadili in se usposabljali na več področjih. Sodelovali so na več tekmovanjih in dosegli lepe rezultate, predvsem so se izkazale članice in st. članice. Za dobro opremljenost pa so nabavili nekaj opreme in dodatkov, v letu 2010 pa se nadejajo nakup novega gasilskega vozila GVV-1, za katerega že nabirajo sredstva. Poleg nabave avtomobila pa v letu 2010 planirajo izobraževanja, tekmovanja, usposabljanja in nabavo opreme ter oblek.

Zbora, ki ga je vodilo delovno predsedstvo Pavel Župevc, Tina Videmšek, Bernard Skarlovnik in Alojz Tajnik, so se udeležili predstavnikov pobratenega društva PGD Zibika in predstavniki drugih gasilskih društev, poveljnik

Foto: arhiv pgd

poveljstva Občine Šoštanj Boris Lambizer, predsednik Savinjsko-Šaleške regije Jože Drobež in drugi. Vsi so čestitali gaberškimi gasilec za dobro delo in jim želeli nadaljnega dobrega sodelovanja. Zbora se je udeležil tudi župan in poslanec v DZ RS Darko Menih, ki je poudaril dobro sodelovanje društva z okoljem, njihovo dobro delo ter obljubil pomoč pri realiziranju načrtov v letošnjem letu.

Milojka Komprej

Občni zbor PGD Topolšica

V letošnjem letu smo imeli člani Prostovoljnega gasilskega društva Topolšica 79. letni občni zbor, mladinski občni zbor, ki je bil dan pred članskim, pa je bil že 21. po vrsti. Po pozdravnem nagovoru predsednika društva ter po nastopu »muzikantov« Trio Promil, se je pričel uradni del občnega zbora. Tako kot vedno, je svoje poročilo podal najprej predsednik društva Boštjan Mikuž, ki ga je pričel nekako tako: leto 2009 se bo v zgodovino prostovoljnega gasilskega društva Topolšica zapisalo kot leto, v katerem je društvo s pomočjo občine Šoštanj, sokrajanov in z lastnim prispevkom zamenjalo dotrajano vozilo za prevoz moštva Ford Tranzit z novim gasilskim vozilom za prevoz moštva Volkswagen Transporter. Poleg priprav desetih za tekmovanje, smo pomagali tudi pri izvedbi prireditve ob krajevnem prazniku, organizirali lastno prireditve s prevzemom novega vozila, pomagali raznim krajevnim društvom, uredili najnujnejša popravila v gasilskem domu ter okolici, sodelovali pri čistilni akciji in še mnogo ostalih stvari. Vse to gre zahvala predvsem našim članom, za katere smo organizirali društveni izlet v prleško prekmurski konec Slovenije.

Intervencije, članske vaje, izobraževanje, usposabljanja, tekmovanje ter aktivnosti v mesecu oktobru – mesecu požarne varnosti – vse to je v svojem poročilu zapisal poveljnik društva Franc Hriberšek. Predvsem je bil v preteklem letu poudarek na usposabljanju naših operativnih gasilcev. Poleg vaj, smo izvedli tudi usposabljanje šoferjev, strojnikov ter novih

članov za nosilce IDA. Kar nekaj članov je uspešno zaključilo izobraževanja, ki so potekala v okviru GZ Šaleške doline. Svoje poročilo je zaključil z željo, da z enakimi mislimi in istimi uspehi nadaljujemo tudi v letu 2010 ter se zahvalil vsem za pomoč. Župan g. Darko Menih je v svojem govoru

Foto: arhiv

med drugim povedal, da se mu letos izteka mandatno obdobje. Je pa zelo zadovoljen z delom in sodelovanjem med občino in našim društvom ter ostalimi gasilskimi društvi v občini Šoštanj, kar pa ostaja želja tudi za naprej. Svoje želje in zahvale so podali tudi ostali vabljeni gostje. Na koncu smo podelili še odlikovanja ter 3 člane sprejeli med operativno enoto.

Tatjana Lihtenek

Medobčinsko društvo invalidov zborovalo v Šoštanju

V soboto, 13. marca, so člani Medobčinskega društva invalidov Šaleške doline izvedli redni letni občni zbor – tokrat v Šoštanju. Že pred tem so imeli delne občne zборе posamezni odbori društva v vseh treh občinah. Največji projekt minulega leta je bil gotovo nakup prostorov društva, pri tem pa niso pozabili na potrebe članov in na socialne programe. Veliko dela pri tem postorijo prostovoljci – poverjeniki.

Prav njim gre zasluga za to, da delo na terenu teče nemoteno, da so člani redno informirani o dogajanju v društvu, na odborih pa predstavijo situacijo na terenu, položaj, v katerem so člani, njihove prošnje, pobude ... Razdelijo pa tudi darilne pakete in so nepogrešljiv vezni člen med posameznimi člani in organi društva. Za vse to delo se jim je Predsednik Valter Golob toplo zahvalil.

»V Šaleški dolini je naša dejavnost prepoznavna in priznana, o čemer pričča zlati grb Mestne občine Velenje, ki smo ga prejeli lani. Tudi v minulem letu smo se v skladu s finančnimi zmožnostmi po najboljših močeh trudili odzivati na potrebe članov. V času gospodarske krize so najbolj prizadeti prav najšibkejši člani družbe. Tistim v stiski smo pomagali z dodelitvijo prehranskega paketa. Za člane imamo organizirano pravno pomoč, nekaterim pa smo priskočili na pomoč tudi z denarjem,« je dejal predsednik Golob.

Povedal je, da so zaradi nakupa novih prostorov na nekaterih programih, ki niso socialni, morali malo stisniti. Na razpisu Fiha so pridobili glavni del sredstev za nakup prostorov, pri čemer jim je pomagala Zveza delovnih invalidov Slovenije. Golob se je zahvalil zvezi, občinam donatorjem in dobrim ljudem, ki so društvu stali ob strani pri uresničevanju programa. Novi prostori, v katerih sedaj delujejo, so večji od prejšnjih in bodo omogočali razen uradnih ur in druženja tudi organizacijo drugih dejavnosti, kot so ustvarjalne delavnice.

Podpredsednica Viktorija Travner je predstavila izvajanje petih socialnih

Foto: Drago Kremžar

programov, za katere so porabili več kot polovico sredstev, namenjenih za delovanje društva. Preko 400 članom so nudili pomoč za ohranjanje zdravja po nastanku invalidnosti ali po težkih operacijah. Skoraj 290 članov je bilo vključenih v program skrbi za neodvisno življenje težkih in nepokretnih invalidov. Številni so bili deležni pomoči v programih rekreacije in športa za ohranjanje psihofizičnih sposobnosti.

Valter Golob je pohvalil sodelovanje vseh treh občin pri odstranjevanju gibalnih ovir za invalide in pri skrbi, da bi bile invalidom čim bolj prijazne. Prisotni predstavniki lokalnih skupnosti so bili mnenja, da je delo medobčinskega društva dobro in tudi potrebno.

Medobčinsko društvo invalidov Šaleške doline ima skoraj 3.000 članov in je drugo največje v Zvezi delovnih invalidov Slovenije. S svojimi številnimi dejavnostmi za članstvo se uvršča med najbolj aktivna društva te zveze. Tudi za letos so si zadali obširen delovni načrt. Poleg socialno in rekreativno naravnanih dejavnosti ne pozabljajo niti na družabni del, saj je druženje za invalide še posebnega pomena.

Marija Lebar

Aktivni v vseh letnih časih

Velika udeležba članov je zaznamovala letošnji redni letni občni zbor Športnega društva Zavodnje, ki je potekal 13.3.2010 zvečer v prostorih Doma krajanov Zavodnje. Udeleženci so bili podrobno seznanjeni z delom društva v letu 2009, predstavljeno jim je bilo tudi finančno poslovanje za preteklo leto. Po poročilih so sledile razprave in nato potrditev tako poslovnega poročila kot tudi zaključnega računa za leto 2009.

V letu 2009 je ŠD Zavodnje, poleg svojih osnovnih programov kot so: odbojka, mali nogomet, tenis, pohodništvo, kolesarjenje, aerobna telovadba ter razna družabna srečanja za člane in krajanje, veliko pozornost namenilo rekonstrukciji domačega športnega igrišča. S pomočjo občine Šoštanj, ostalih donatorjev, ter seveda s prostovoljnimi delom članov ter ostalih krajanov (opravljenih je bilo preko 620 ur) je društvo uspelo opraviti večina zastavljenih nalog v letu 2009.

Na igrišču se je naredila izravnava terena ter položila nova asfaltna prevleka, postavili so se stebri za novo zaščitno mrežo ter uredilo odvodnjavanje. Velika pridobitev je tudi na novo zgrajeno igrišče za odbojko na mivki, katero bo sigurno zelo popestrilo dogajanje v poletnih mesecih. Kljub temu, da je bilo veliko dela že opravljenega, bo potrebno, takoj ko nam bodo to dopuščale vremenske razmere, zopet zagrabit za delo, da bo ta športni objekt zares dobil pravo podobo in bo predan svojemu namenu.

Čeprav se je na občnem zboru obravnavalo predvsem delo v letu 2009, smo z veseljem obravnavali tudi dela v mesecu januarju in februarju letošnjega leta. V teh dveh mesecih je namreč smučišče zopet obratovalo, ki je pred tem zaman čakalo na zadostno količino snega že tri zime. V

Foto: arhiv
Zimske aktivnosti obogatene s palačinkami...

času obratovanje so se na njem lahko nasmučali tako domači kot tudi ostali ljubitelji tega športa. Člani društva so pripravili tudi dve tekmi v veleslalomu. Na domači tekmi je tekmovalo 25 tekmovalk in tekmovalcev v treh kategorijah.

Med obratovanjem je bila posebna pozornost namenjena varnosti na smučišču in učenju smučarjev začetnikov – predvsem otrok, od katerih jih je večina »speljala« strmino kakor radi rečemo.

Po končanih razpravah so prisotni na občnem zboru oblikovali in sprejeli še načrt dela za leto 2010 ter se še nekaj časa zadržali in si ob sproščenem pogovoru ogledali fotografije in filme o preteklih dogodkih v Športnem društvu.

Cveto Grabner

Zborovali planinci PD Šoštanj

V petek, 12. marca, smo se ob 18. uri v Gasilskem domu v Šoštanju zbrali šoštanjski planinci na svojem rednem občnem zboru. Kot vrsto let doslej so uvodoma nastopili Moški pevski zbor iz Lokovice in učenci Osnovne šole Šoštanj. Sledila je še projekcija fotodokumentacije društvenih izletov. Po besedah predsednika in ostalih poročevalcev je bilo zaznati živahno aktivnost društva in njegovih treh sekcij. Uspešno delujeta tudi dve planinski skupini na Osnovni šoli Šoštanj. Mladi so sodelovali na orientacijskih tekmovanjih, tekmovanju Mladina in gore, akcijah Mladinske komisije PZS, seminarju družabnosti in seminarju o orientaciji. Uspešno je potekalo izletništvo, le z nekaj izjemami zaradi slabega

vremena. Že tradicionalna akcija Gremo varno skupaj v gore šaleških planinskih društev iz Velenja, Vinske Gore in Šoštanja se je lani odvijala na Gorenjskem. Udeleženci planinskega tabora za odrasle v tujini pa so odkrivali lepote planinskega sveta v Bosni. Uveljavljeni so že planinski tabori, pozimi na Snežkovanju in poletni za nižjo in starejšo skupino učencev osnovne šole.

Na osnovi uspešnega kandidiranja za sredstva v višini 50 % pri evropskem projektu LAS (program za razvoj podeželja) je bila realizirana večletna ideja o postavitvi 114 smernih tabel na 120 km planinskih poti v domeni PD Šoštanj. Ob tem je bilo opravljenega preko 280 ur prostovoljnega dela in veliko naporov za pridobitev še preostalih sredstev.

Za uspešno delo je društvu čestital župan Občine Šoštanj Darko Menih, še

posebej za projekt postavitve smernih tabel, prav tako pa so spregovorili tudi gostje iz sosednjih društev.

Zavedamo se, da je planinstvo pomemben dejavnik v današnjem času, še zlasti med mladimi, zato se bomo še naprej trudili za prepoznavnost in širjenje planinstva, je bila sklepna misel predsednika društva Jureta Dreva.

Borci

Redno letno srečanje krajevne organizacije ZB za vrednotenje NOB, ki združuje člane v Skornem, Florjanu in Belih Vodah, pravzaprav ni prineslo ničesar novega, čas srečanja so izkoristili za pregled dosedanjih aktivnosti in bodočega dela. »Kako naprej«, pa je bilo tudi osnovno vprašanje, ki ga je zbranim triintridesetim članom, od skupaj sedeminpetdesetih, zastavil delovni predsednik Anton Brložnik. Organizacija bi rada povečala članstvo in gojila spoštovanje do padlih v drugi svetovni vojni še naprej, a seveda jih je v lastnih vrstah čedalje manj, zato članstvo upada. Kljub vsemu so v poročilu, ki ga je pripravila dolgoletna predsednica Ana Vrabič ugotovili, da so lani naredili vse kar so si zadali, prednostna jim je bila skrb za »opomnike« zgodovinskih dogodkov in pa udeleževanje proslav in skrb za člane. Omenili so, da je spominska plošča spomenika v Belih Vodah, zdaj na tamkajšnji mrliški vežici in da so v Skornem in drugod člani postorili vse za dostojno ohranitev obeležij.

Dan žena v Skornem

Tone Pavček je napisal: "Vsaka mama je ena sama, dana za srečo in na veselje. Prava. In ena sama. Za vse življenje."

Spoštovanje do matere, žene in vseh deklet je eno najpomembnejših vodil v življenju vseh nas, pravijo v Skornem. In to skušajo skozi morje besed povedati na vsakoletni prireditvi ob dnevu žena, katero Turistično društvo Skorno priredi v mesecu marcu. Tudi letos so se zbrali v Domu krajanov Skorno-Florjan. Namreč vedno bolj jih pestijo prostorske težave, ker se tega večera želi družiti vse več Skornjanov.

Dolgoletni članici Turističnega društva Skorno, Vera in Vesna Pirečnik, vsako leto povabita k sodelovanju vse otroke Skornega že v začetku januarja. Nato pa pridno vadijo in za mamice, žene in dekleta pripravijo čudovit kulturni program, skozi katerega ta tisoč in en način skušajo povedati, koliko jih vsi spoštujemo in jih imamo radi. V tem letu so k sodelovanju povabile še vso mladino Skornega in celo nekaj starejših članov društva, ki so tako še popestrili večer. Program je bil prepleten s humorjem, čarobnimi besedami, plesom in pesmijo. Marsikateri mamici je znova ušla kaka solzica ganjenosti, kar pa je seveda tudi bil namen večera.

In četudi ta praznik zadnja leta izgublja na svoji vrednosti in se nekateri

Bele Vode

Na prvi pomladanski dan smo v Belih Vodah praznovali materinski dan. Otroci so pod vodstvom Ksenije Zbičajnik pripravili prisrčen program, ki je krajane spravil v dobro voljo. Materam so se zahvalili za vse ljubeče poglede, tople objeme in spodbudne besede, ki jih spremljajo na poti odrasčanja. Z lepo besedo sta se pridružila tudi župan Darko Menih in predsednica Belih Vod Anica Pudgar. Praznovanje se je nadaljevalo ob dobro obloženih mizah. Za glasbo so poskrbeli mladi fantje iz Zavodenj in okolice. Prijetna družba se je razšla šele v pozno popoldanskih urah.

L.P.

Premogovnik z ravnateljci

V torek, 9. marca 2010, je direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved v Vili Široko pri Šoštanj pripravil sprejem ravnateljcev in predstavnikov izobraževalnih institucij Šaleške doline. Na njem je predstavil delovanje Premogovnika Velenje v letu 2009 in njegove načrte za prihodnost.

Sprejema sta se udeležila tudi vodja Kadrovske-spolšnega področja Sonja Kugonič in vodja Izobraževalnega centra Skupine PV Boris Potrč. Kot je poudaril dr. Milan Medved, so izobraževalni center ustanovili zato, da bi skrbel za nadgradnjo znanj sodelavcev in njihovo samoizobraževanje.

»Prepričan sem, da bo energetska dejavnost v Šaleški dolini tekla še

Prav tako so smelo zastavljeni plani za delo v letu 2010. Poleg utečenih dejavnosti bo društvo še posebej skrbelo za strokovno izobraževanje članov in dokončno ureditev dodeljenih društvenih prostorov v stavbi Občine Šoštanj. Občni zbor smo zaključili z družabnim večerom ob zvokih harmonike.

Zinka Maškon

Njihovo srečanje so pozdravili predstavniki nekaterih društev in pa seveda predsednik Krajevne skupnosti Skorno Florjan, dr. Valter Pirtovšek, ki je v svojem govoru poudaril, da borci niso krivi, da so se po vojni dogajali množični poboji, da je za to kriva ideologija, ki ni zrasla na slovenskih tleh. Delovni predsednik Anton Brložnik se je v imenu vseh zahvalil vsem, ki jih podpirajo, še posebej Občini Šoštanj in županu. Darko Menih, župan občine Šoštanj in poslanec v DZ pa je ob tem povedal, da pozdravlja in spoštuje njihovo delo in skrb za obeležja ter, da jih on, občinska uprava in svetniki ob tem podpirajo.

Za tiste najbolj prizadevne in zaslužne pa so pripravili skromna priznanja, oziroma obeležja, ki so jih prejeli, Andrej Goltnik, Franci Golavšek, Rudi Vrčkovnik, Veronika Juvan, krajevni skupnosti Bele Vode in Skorno Florjan, Turistično društvo Skorno in seveda Občina Šoštanj.

Milojka Komprej

Foto: Maša Stropnik

celo sprašujejo o pravem smislu, kajti ženske so že dolgo nazaj dosegle tisto, za kar so se dolga leta borile – enakovreden položaj v družbi, v Skornem pravijo: "V Skornem smo še stare mentalitete. Neizmerno spoštujemo mamice, žene in dekleta. Sicer pa se na ta dan spomnimo še na trud tistih deklet in žena, ki so se v preteklosti za enakopravni položaj žensk še posebej borile."

Maša Stropnik

Foto: arhiv KSD Vulkan

prihodnjih 50 let in veliko generacij šolajoče mladine bo še sedelo v vaših šolskih klopeh. Med njimi bo veliko tistih, ki se bodo zaposlili v Skupini Premogovnik Velenje in ustvarjali naprej. Zato je sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami in gospodarskimi panogami za Šaleško dolino izjemno pomembno. Za razvoj doline in celotne regije je ključnega pomena, da visoko izobražen kader ostane v dolini, zato jim moramo zagotoviti zanimiva delovna mesta,« je med drugim poudaril dr. Medved. Srečanje je s svojim nastopom popestrila učenka Glasbene šole Frana Koruna Koželjskega Velenje Urška Šehič.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Termoelektrarna Šoštanj

Konec meseca marca trajna zaustavitev Bloka 1

Odločitev o gradnji Termoelektrarne Šoštanj je bila sprejeta že leta 1946. Pogojevale so jo velike potrebe po električni energiji in velika ležišča premoga v Šaleški dolini. S proizvodnjo električne energije smo pričeli 19. maja 1956, s prvim agregatom zmogljivosti 30 MW. Zaradi dotrajanosti bloka, pa ga po 54. letih delovanja zapiramo.

Blok 1 je že dotrajan, prav tako blok 2, ki smo ga trajno zaustavili že v letu 2008. Na mestu, kjer stojita omenjena bloka, bomo postavili blok 6 in v mesecu aprilu že pričenjamo s pripravljalnimi deli na rušenje hladilnih stolpov 1-2 in 3, da sprostimo prostor za gradnjo bloka 6.

Blok 1 ekonomsko, ekološko in tehnološko ni več sprejemljiv za obratovanje, saj je obratoval več kot 320.000 ur. Samo za primerjavo navajamo, da se bloki v Evropi zapirajo nekje pri 270.000 opravljenih obratovalnih urah. Blok 1 bomo izključili iz obratovanja konec meseca marca.

V mesecu aprilu rušenje hladilnih stolpov 1-2 in 3

V začetku meseca aprila pričenjamo s pripravljalnimi deli za rušenje hladilnih stolpov 1-2 in 3, v drugi polovici aprila pa s samim rušenjem.

S podrobnejšim terminskim planom aktivnosti povezanih z blokom 6 in metodami dela bomo lokalno skupnost obveščali sproti, preko biltena, ki bo izhajal po potrebi (prvo številko lahko pričakujete na svojih domovih v sredini meseca aprila), preko spletne strani TEŠ in lokalnih medijev.

Proizvodnja poteka nemoteno

V mesecu januarju smo v TEŠ proizvedli (na pragu) 364,7 GWh električne energije, od tega je bilo 344,1 GWh električne energije proizvede iz premoga, 20,6 GWh pa iz plina. Toplotne energije smo proizvedli za 67,1 GWh. Za omenjeno proizvodnjo smo porabili 384.925 t premoga in 5.998.849 Sm³ plina. Poslovni načrt smo v mesecu januarju presegli za 2,74%.

V mesecu februarju smo proizvedli (na pragu) 293,4 GWh električne energije, od tega smo je iz premoga pridobili 269,3 GWh, iz plina pa 24,1 GWh. Toplotne energije smo v februarju proizvedli za 54,8 GWh. Za omenjeno proizvodnjo smo porabili 304.658 t premoga in 6.979.226 Sm³ plina. Zaradi ugodnih hidroloških razmer smo v mesecu februarju proizvedli za 17,59% manj električne energije kot je bilo predvideno po poslovnem načrtu.

Vlada podprla gradnjo TEŠ 6

18. marca je vlada obravnavala naložbo TEŠ 6 in se na podlagi predhodnih seznanitev z do zdaj opravljenimi dejanji, odločila za podporo projektu.

Lahovnik je opozoril, da je drugi blok TEŠ prenehal obratovati predlani, da bo letos prenehal obratovati prvi blok, leta 2014 tretji in leta 2014 četrti, »kar pomeni, da je bila odločitev o gradnji nadomestnega bloka in pogodbe, podpisane junija 2008, že sprejeta in se je vlada le seznanila z nekaterimi opravljenimi dejanji«. Vlada je nosilcu posla, poslovodstvu Holdinga slovenskih elektrarn (HSE), naložila, naj glede

na spremenjene razmere na svetovnem trgu investicijske opreme pri dobavitelju Alstomu doseže znižanje pogodbenih cen in jo o tem pisno obvesti, o poteku naložbe v TEŠ 6 pa vladi četrletno poroča.

Vlada je na omenjeni seji sprejela tudi izjavo, da ne nasprotuje morebitnemu povečanju posojila Evropske investicijske banke (EIB) za TEŠ 6 za 200 milijonov evrov, torej posojilu v skupnem znesku do 550 milijonov evrov.

V TEŠ smo veseli, da je vlada projekt podprla in se, skladno s sklepi vlade, že prizadevamo za še dodatno znižanje vrednosti naložbe. In usklajevanja za termine pogajanj z Alstomom že potekajo. Pred kratkim smo slovenski vladi poslali tudi poročilo o gradnji bloka 6 in vlada na to poročilo ni imela pripomb.

Dnevi odprtih vrat TEŠ 2010

Vsak prvi četrtek v mesecu v letu 2010 v TEŠ organiziramo dneve odprtih vrat. Obiskovalcem podrobneje predstavimo razvojno strategijo elektrarne in s tem povezano gradnjo bloka 6 ter odgovorimo na postavljena vprašanja. Po predstavitvi sledi še ogled elektrarne. Naslednji dan odprtih vrat bomo izvedli v četrtek, 1. aprila 2010, in sicer ob 10. in ob 16. uri! Vabljeni!

Janja Štrigl,
Odnosi z javnostmi
Termoelektrarne Šoštanj d.o.o.

Šport

Deklice ŽOK Kajuh nizajo zmage

Počitnice so mimo in spet je vroče na odbojgarskih igriščih mlajših selekcij. Deklice redno in pridno trenirajo, zato uspehi ne izostajajo.

6. marca sta nove uspehe dosegli obe ekipi v mini odbojki. **Ekipa Kajuh Šoštanj I** je v Prevaljah igrala 3. krog rednega dela. Gladko s 3 : 0 v nizih so premagale ekipo Čebelic iz Zreč, domačinke Prevaljčanke so jim vzele en niz, ekipa Mislinje pa jim je vendarle uspela odščipniti dva niza in s tem tudi tretjo zmago. Skupno drugo mesto je deklince popeljalo v 4. krog rednega dela, ki bo 10. aprila.

Ekipa Kajuh Šoštanj II je igrala 1. krog repasaža v Celju. Naše najmlajše so očitno polne presenečenj. Odločno in samozavestno so stopile na igrišče in premagale obe nasprotni ekipi. Najprej ekipo Prebolda II, nato pa še ekipo Celja – Polul, obe ekipi z rezultatom 2 : 1 v nizih. Uvrstile so se v nadaljevanje tekmovanja, v 2. krog repasaža in 20. marca odhajajo v Ruše.

Ekipa deklic v mali odbojki je 13. marca igrala v Slovenj Gradcu. Žal je bolezen dodobra zdesetkala ekipo, kljub temu pa se deklice niso dale. Ekipa Slovenj Gradca, Zreč in Šoštanja so bile precej izenačene, saj so medsebojno premagale druga drugo, z izjemo ekipe Mozirja, ki je bila za odtenek boljša. Za končni vrstni red je odločal količnik med dobljenimi in izgubljeni točkami in le-ta jim je odnesel drugo mesto, ki je pomenilo napredovanje. Z osvojenim tretjim mestom na turnirju je ekipa Kajuh Šoštanja končala tekmovanje na skupno 17. mestu od 67 sodelujočih ekip. S tem rezultatom so za dve mesti izboljšale lanskoletni rezultat.

Starejše deklince so 7. marca v Črni zabeležile dve novi zmagi. Ekipo Mežice so z lahkoto premagale v prvem nizu, v drugem nizu so Mežičanke nudile nekaj več odpora, pa vendar ne dovolj, da bi jim ga odvzele. Drugo tekmo proti ekipi Črne so šoštanjčanke začele premalo zbrano in izgubile niz. V nadaljevanju pa so s povezano in odločno igro dokazale, zakaj so prve na lestvici. Zadnji 4. krog igrajo 21. marca, katerega gostiteljice so v domači telovadnici OŠ Šoštanj.

Foto: Igor Medved
Ekipa Kajuh Šoštanj II – mini odbojka

Konec februarja so **kadetinke** v Mozirju odigrale 2. krog v B ligi. V uvodni tekmi proti ekipi Mozirja je bila napeta končnica 1. niza, ki so ga šoštanjčanke dobile na razliko. V nadaljevanju niso imele več težjega dela, tudi proti ekipi Celja ne. 3. krog 14. marca so bile proste, nadaljujejo pa 28. marca v Črni. Tokrat sta nasprotnici ekipi Črne in Dravograda, obe z dna lestvice. Kadetinke so trdno zasidrane na prvem mestu in glede na razpored v nadaljevanju bo tako tudi ostalo.

Če nas podmladek kluba navdušuje s svojimi rezultati, pa to ne moremo trditi za člansko ekipo. Bolj kot so dekleta pričakovala, se jim pozna pomanjkanje treningov, saj je veliko študentk med tednom odsotnih. Ekipa je neuigrana in serija porazov je naredila svoje tudi na psihi deklet. Domača zmaga proti ekipi Kočevja je daleč premalo za obstanek v II. DOL. Z zadnjo tekmo 27. marca proti Novi KBM Branik so zaključile letošnjo sezono na zadnjem mestu in tako izpadle v III. DOL. Sedaj bo dovolj časa za analize in priprave na novo sezono in ni vrag, da se v Šoštanju ne bo spet kmalu igralo v II. DOL.

Breda Goltnik

Smučanje na Golteh

Športno društvo Gaberke je v nedeljo, 21. 2. 2010, organiziralo smučanje na smučišču Golte, v okviru katerega je potekalo tudi tekmovanje v veleslalomu. Okoli 30 prijavljenih je bilo razdeljenih v štiri različne kategorije. Medalje so si od prvega do tretjega mesta razdelili takole: Otroci: Jan Pušnik, Valentina Mahne in Tjaša Virbnik; ženske: Lea Šrot, Valentina Verhovnik in Adriana Ježovnik; moški: Jože Virbnik, Bojan Andrej in Sandi Andrej; veterani: Milan Grudnik, Stane Podjaveršek in Boris Mahne.

A. Grudnik

Foto: arhiv ŠDG

V Skornem sankajo

Četudi je vreme kislo, mrzlo, predvsem pa zasneženo, krajani Skornega pri Šoštanju neutrujeno izpolnjujejo ideje, kako se tudi v takih dneh družiti. To soboto so si izmislili tekmovanje v sankanju. Sankaško tekmovalno progo so uredili od starega do novega igrišča in okoli 20 tekmovalcev, tako žensk kot moških, je pokazalo, koliko sankaškega znanja jim je še ostalo iz otroštva. Namreč vsi so priznali, vključno z zmagovalcem Boštjanom Oblakom iz Lepe Njive, da se v zadnjih letih na to, predvsem otroško igro, niti ne spomnijo. Tekmovanja v sankanju si je ogledalo precejšnje število gledalcev in četudi jih je sneg in mraz želel pregnati, se niso predali. Namreč z zagretim vinom in čajem je bila postavljena pika na i sobotni zabavi v Skornem.

Maša Strupnik

Foto: Dejan Tonkli

Šahovski turnir v Gaberkah

Športno društvo Gaberke je 7. marca v dvorani KS Gaberke za krajane organiziralo šahovski turnir. Igrali so po sistemu vsak z vsakim. Prvo mesto in obenem poln izkupiček zmag je osvojil Janko Stergar, drugi je bil Zvone Kaš, tretji pa Janko Lukner. Praktične nagrade je prispevala

Občina Šoštanj. Najmlajši tekmovalac, ki se je hrabro upiral starejšim nasprotnikom, je bil 7-letni Anže Šumah. Poleg prvih treh je bil nagrade deležen tudi zadnje uvrščeni tekmovalac na turnirju. Dobil je kozarec medu, ki ga je prispeval Branko Blatnik.

A. Grudnik

Župnijska obvestila

VELIKONOČNO VOŠČILO

Velika noč nam sporoča, da je Kristus vstal in živi. Veliko dogodkov se je zgodilo pred 2000 leti, pa nobenega ne opevamo tako slovesno in radostno kot tega. Velika noč ima svojo moč. Zato vam želimo blagoslovljeno praznovanje našega največjega praznika.

mstr. Jože Pribožič, župnik in dekan

26. MAREC 2010 (PETEK) – Križev pot ob 17.30 v mestni cerkvi (sodeluje 7. razred)

28. MAREC 2010 – CVETNA NEDELJA – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 s procesijo
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in ob 19. uri
- Bele Vode ob 8. uri
- Zavodnje ob 10.30
- Topolšica ob 10. uri
- Gaberke ob 10. uri

1. APRIL 2010 – VELIKI ČETRTEK – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 19.30 š
- Bele Vode ob 17. uri
- Zavodnje ob 17. uri

2. APRIL 2010 – VELIKI PETEK:

Ob 15. uri bo v šoštanjski mestni cerkvi križev pot.

Obredi velikega petka pa bodo:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 19.30
- Bele Vode ob 17. uri
- Zavodnje ob 17. uri

3. APRIL 2010 – VELIKI SOBOTA:

Blagoslov ognja:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. uri
- Bele Vode ob 8. uri
- Zavodnje ob 8. uri

Blagoslov velikonočnih jedil:

- šoštanjska župnijska cerkev od 10. do 16. vsako polno uro
- šoštanjska mestna cerkev ob 10. in ob 16. uri

- Bele Vode ob 14. in 18. uri
- Zavodnje ob 14. in 18. uri
- Gaberke ob 16. uri
- Topolšica ob 17. uri

Velikonočna vigilijska – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 19.30
- Bele Vode ob 17. uri
- Zavodnje ob 18.30

4. APRIL 2010 – VELIKA NOČ – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev: maša ob 5.30; ob 6.15 bo vstajenska procesija in po procesiji sveta maša; naslednja maša bo ob 8.30
- Bele vode ob 8. uri vstajenska procesija in sveta maša
- Zavodnje ob 10. uri vstajenska procesija in sveta maša
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Gaberke ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri

5. APRIL 2010 – VELIKONOČNI PONEDELJEK – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Sv. Anton ob 11.15

9. APRIL 2010 (PETEK) – začetek devetdnevne za birmance v mestni cerkvi ob 19. uri

11. APRIL – 2010 – BELA

NEDELJA – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in ob 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri
- Sv. Florjan ob 11.15

18. APRIL 2010 – 3.

VELIKONOČNA NEDELJA IN SLOVESNOST SVETE BIRME – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7., ob 8.30 in ob 10. uri (sveta birma)
- šoštanjska mestna cerkev ob 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 8. uri
- Braslovče ob 15. uri srečanje molivcev za duhovne poklice

25. APRIL 2010 – 4. velikonočna nedelja – nedelja duhovih poklicev – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30 (skupni krst)
- šoštanjska mestna cerkev ob 11. ob 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri
- Topolšica ob 10. uri
- Ravne ob 11.15

1. MAJ 2010 (SOBOTA) – sv. Jožef Delavec – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 19. uri
- Sveti Križ ob 10. uri
- šoštanjska mestna cerkev ob 7. uri

2. MAJ 2010 – 5. velikonočna nedelja – svete maše:

- šoštanjska župnijska cerkev ob 7. in ob 8.30
- šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in ob 19. uri
- Bele Vode ob 8.30
- Zavodnje ob 10. uri

- Gaberke ob 10. uri
- Sveti Florjan ob 11.15

4. MAJ 2010 (TOREK) – sv. Florjan:

- Sv. Florjan ob 18. uri

8. MAJ 2010 (SOBOTA) –

srečanje zakoncev jubilatov

- šoštanjska župnijska cerkev ob 10. uri, slovesna sveta maša z zakonci jubilanti

SREČANJE ZAKONCEV JUBILATNOV

V soboto, 8. maja 2010, bo ob 10. uri v šoštanjski župnijski cerkvi slovesna zahvalna sveta maša z zakonci jubilanti. Vabljeni so vsi zakonci, ki letos obhajate zakonski jubilej, deljiv s številko 5 (5, 10, 15, ...). Vabljeni so vsi zakonski pari, tudi tisti, ki se niso poročili v eni izmed treh župnijskih cerkva naše združenje župnije, ampak so se poročili drugje in živijo v naši župniji.

ŽUPNIJSKO ROMANJE

Od 17. do 20. junija 2010 bomo romali po Slovaški in Madžarski. Ob sakralnih, kulturnozgodovinskih in naravnih lepotah bomo napajali svojega duha.

CELJSKA ŠKOFIJA IMA NOVEGA ŠKOFA

V ponedeljek, 15. marca 2010, je papež Benedikt XVI. imenoval mariborskega stolnega župnika dr. Stanislava Lipovška za drugega celjskega škofa. Škofovsko posvečenje bo v soboto, 24. aprila 2010, ob 10. uri v celjski stolnici. Bog naj blagoslovlja njegovo delo v naši škofiji!

foto: arhiv dr. Franc Kramebreg in dr. Stanislav Lipovšek

Društvo za pomoč pri obolenjih ščitnice Metuljčica

Društvo je bilo ustanovljeno 25. avgusta 2006. Namen društva je:

- pomagati bolnikom z boleznimi ščitnice tako, da jim omogočimo čim večjo kvaliteto življenja;
- seznaniti strokovno in laično javnost o simptomih, zdravljenju in posledicah bolezni ter
- vplivati na določene segmente družbe, da do bolezni ne bi prišlo oz. da bi bila odkrita čim bolj zgodaj, ko so možnosti za ozdravitev oziroma obvladovanje bolezni še velike.

Imamo internetno stran <http://www.metuljčica.si> in internetni forum <http://metuljčica.mojforum.si>. Na forumu je registriranih 974 obiskovalcev, članov pa imamo okoli 300. Organizirali smo že več strokovnih predavanj v Ljubljani, Mariboru, Novem mestu, Postojni. Tudi na našem vsakoletnem občnem zboru imamo po dva ali tri strokovna predavanja, vključno s predavanjem in terapijo psihoterapevta.

Ustanovljamo tudi skupino za samopomoč v Šoštanj. **Ustanovni sestanek skupine v Šoštanju bo 7. aprila 2010 ob 18. uri v kulturnem domu.** [Dnevni red: 18:00 pozdravni govor, 18:10 Izvolitev organov, 18:20 Predavanje: Pomoč pri boleznih ščitnice, 19:00 vprašanja in odgovori]. Nato pa bi se sestanki nadaljevali vsako prvo sredo v mesecu, na istem kraju, ob istem času.

Znaki obolenja ščitnice so pogosto netipični in jih zamenjujejo z depresijo, anksioznostjo, alergijami, suho kožo, nespečnostjo, hujšanjem, naraščanjem teže, menstrualnimi težavami, povišanim holesterolom, pomanjkanjem energije, moteno koncentracijo, otekanjem udov, mrazenjem, razbijanjem srca, drhtenjem, psihično občutljivostjo, visokim pritiskom ... Prepoznavna je le povečana ščitnica oz. golša, ki pa lahko deluje popolnoma v redu. Statistike kažejo, da vsaka četrta ženska po petdesetem letu zboli za eno od kroničnih bolezni. Vsako leto je odkrito tudi več raka ščitnice, ki pa na srečo dobro ozdravljiv. Bolezni ščitnice ne prizanešajo niti otrokom.

Vabimo vas, da se v društvo včlanite!

Skupina za samopomoč v Celju: Rozalija Ciglar, 031 498 070

Intervju

Mame imamo privilegij

SONJA DREV

Sonja Drev je ženska, ki živi življenje hčere, žene in matere, delavke in gospodinje vsak dan. Njena zgodba je podobna zgodbam mnogih žena v današnji družbi, čeprav se v podrobnostih razlikuje. Kot večini drugih, je tudi njej dana naloga in hkrati neverjetna sposobnost združiti v enem življenju veliko vlog in obveznosti in v vseh uspeti. Takšna Sonja je. Odlična žena, ki podpira kariero svojega moža, srčna mama, ki razume svoje otroke v njihovih stiskah, vestna uslužbenka, dobra gospodinja in zadnje čase še negovalka svoji mami. Hkrati pa kljub svojim srednjim letom – študentka. Le malo je ostalo tiste Sonje iz gimnazijskih let. Kar pa je pravzaprav dobro. Kot je rekla sama, vsaka pot, ki si jo sam izbereš, je prava.

Sonja Drev, Šoštanjčani vas poznajo kot prijazno uslužbenko »zadruga«, kot na kratko vedno imenujemo Kmetijsko zadrugo Šaleška dolina. Ste službovali samo v tej organizaciji?

Po zaključeni srednji šoli sem se najprej zaposlila v Gorenju, kjer sem nekaj časa delala v proizvodnji, eno leto sem službovala v KZ Šoštanj, kjer sem nadomeščala delavko, ki je bila na porodniškem dopustu. Delala sem na področju saldakov kmetov, potem pa sem bila premeščena v HKS, kjer sem opravljala blagajniška dela, nekaj časa pa dela v računovodstvu. Kasneje se je HKS pripojila k Deželni banki Slovenije. Štiri leta sem opravljala delo blagajnika v Deželni banki v Šmartnem ob Paki, nazadnje pa sem delala v isti banki v Šoštanju.

Od lani vas pogrešamo za blagajniškim okencem. Zakaj?

Lani septembra sem zaključila z delom na banki in velik del svojega časa usmerila v pomoč očetu, ki neguje mamo, ki je zaradi kapi in napredujoče demence popolnoma odvisna od nege in pomoči domačih. Pred kratkim sva z možem Ivom tudi prevzela kmetijo, ki je oče ni več zmožal obdelovati sam. Pred skoraj osmimi leti je namreč kmetija ostala brez naslednika, saj se je smrtno ponesrečil brat.

To je velika sprememba in verjetno posledično tudi drugačen način življenja. Kateri vam je bil bolj všeč?

Težko bi rekla, katero delo mi je bilo bolj všeč. Delala sem z ljudmi, od katerih sem se na nek način tudi veliko naučila, to pa mi pomeni veliko.

Odločitev, da prevzamemo kmetijo in skrb za bolno mamo, ni bila enostavna. Ker je bila mama skoraj leto dni v domovih za ostarele, kjer se je počutila slabo, jo je oče skoraj vsak konec tedna pripeljal domov. Ko jo je peljal nazaj, je jokala in čeprav ne more izgovoriti praktično nobene besede, je bilo popolnoma jasno, da se v domu ni počutila dobro. Očetova želja je bila, da pride mama nazaj v domačo oskrbo, ki

bi jo sam težko nudil, saj tudi njegovo zdravje ni najboljše. Ob podpori moža, s katerim sva že premagala kar nekaj ovir, smo mamo dobili v domačo oskrbo. Sedaj je doma že več kot štiri mesece in ob pregledu pri specialistu, ki smo ga z mamo obiskali prejšnji teden, se je naša odločitev izkazala za pravilno. Demenca je bolezen, ki žal samo napreduje, vendar se je mami zaradi individualne oskrbe v času, ko je doma, stanje celo nekoliko izboljšalo.

V vašem življenju pa je bilo že prej nekaj preizkušenj, ki ste jih in jih še uspešno rešujete. Mislim, da ste želeli redno študirati, pa ste se raje posvetili družini, ki vas je potrebovala.

Leta 1985 sem zaključila srednjo družboslovno šolo v Velenju. Ker sem rodila gluhega otroka, nisem nadaljevala s študijem. Posvetila sem se Simoni, vedela sem, da ji moram na nek način posredovati informacije, ki jih zaradi gluhoti sama ni mogla pridobiti. Ker je bila bister otrok, je

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

bil njen napredek dober, čeprav je bil njen govor nerazumljiv, pa je bilo iz dneva v dan boljše njeno razumevanje, ki ga je pridobivala predvsem z branjem iz ustnic.

Verjetno je staršu zelo težko sprejeti, če je otrok bolan? Kako ste se vi spopadli s tem?

Gluhota hčere me je zelo prizadela. Vendar mi je bilo jasno, da otroku ne bo pomagalo, če jočem in iščem vzroke, zakaj je prišlo do okvare. Vztrajnost se mi je potem na nek način obrestovala, saj je Simona počasi, a vendarle napredovala pri osvajanju govora, vključena je bila v redno osnovno šolo v Šoštanju, nadaljevala v splošni gimnaziji v Velenju, lani pa je diplomirala na Univerzi v Ljubljani, smer mikrobiologija. Ker je imela minimalni ostanek sluha, je dobila slušne aparate, ki pa so ji omogočali zgolj orientacijo v prostoru, drugače pa se je materinega jezika naučila predvsem z ogledovanjem iz ustnic.

V okolju poznamo vaše delo in skrb za otroke. Štirje so, kajne?

Kmalu se nama je z možem Ivom rodil sin Igor, potem pa še Žiga. Živeli smo pri moževih starših v Belih Vodah, ki sta nama nudila pomoč in oporo pri otrocih. Po selitvi je prišla še Anja.

Vaša selitev v Florjan je bila povezana z gradnjo nove hiše in lastnega doma.

Pred trinajstimi leti smo se preselili v novozgrajeno hišo v Florjanu, kjer se nam je pridružila še naša četrtorojenka Anja. Tudi Anja je močno naglušna. Obiskuje sedmi razred osnovne šole v Šoštanju, poleg tega že več let trenira smučanje. Letos se je udeležila dveh tekmovanj za evropski pokal gluhih. V avstrijskem Hebalmu je v konkurenci mladink do osemnajst let zmagala, v veleslalomu pa je bila druga. V mesecu februarju se je udeležila tekme za EP gluhih v italijanskem Valmanencu, kjer je bila v obeh disciplinah druga. Kljub vsakodnevnim treningom, ki jih opravlja na Golteh, je v šoli uspešna, za kar se moramo zahvaliti tudi učiteljem in vodstvu šole, ki imajo razumevanje zaradi kar številnih izostankov, do katerih prihaja, ko na Golteh ni snega in potekajo treningi na ledenikih v Avstriji in Italiji.

Vaši otroci so pridni v šoli, a tudi vi ste kljub vsemu, kar vas na nek način ovira, našli voljo in čas, da študirate. Ali pa ste se ravno zaradi družine odločili za to smer?

Sem študentka drugega letnika višje strokovne šole, smer organizator socialne mreže. Izvajalec programa je Doba iz Maribora. Študij je klasičen, predavanja obiskujem v Velenju in upam, da mi bo uspelo letos diplomirati. Za ta študij sem se odločila predvsem iz enega razloga: otroci, razen Anje, so skoraj samostojni, v šestindvajsetih letih sem dobila na področju nege, usposabljanja in nenehnega truda na poti izobraževanja in dela z gluhih otroki veliko izkušenj, ki bi jih želela deliti z drugimi starši. Smer me je pritegnila in čeprav me je sedaj pot ponesla na kmetijsko področje, sem zadovoljna, saj so praktično vsi predmeti življenjsko zelo uporabni, zato želim ta študij tudi zaključiti.

Vsaka dodatna znanja pridejo prav, s tem se strinjam. A vseeno povejte, kako poteka zdaj vaš delavnik, ko ste prevzeli kmetijo in še skrb za mamo.

Po skupnem zajtrku, ko mož in Anja odideta, se odpeljem v Lepo Njivo. Najprej je na vrsti osebna nega mame, potem jo nahranim. Narediva sprehod, saj je znano, da ponavadi bolnik v zadnji fazi demence popolnoma obleži in samo še vegetira, zato se vsi skupaj trudimo, da jo vzpodbujamo pri gibanju. S pomočjo še lahko hodi, brez vzpodbude pa bi se lahko zgodilo, da bi mama precej hitro obležala. Vzpodbujamo jo, da tudi kaj pobarva, dopolni kakšno sliko, se podpiše ... Sledi pospravljanje, kuhanje. Ob dvanajsti uri se odpeljem po Anjo v šolo. Pripeljem jo domov, kjer obleče smučarska oblačila, poje kosilo, potem pa jo odpeljem do gondole v Žekovec. Ko jo po treningu pripeljemo domov, napiše nalogo. Včasih rabi pomoč, v glavnem pa je zelo samostojna. Ob dneh, ko imam predavanja, se udeležim le-teh, drugače pa ponavadi skupaj z možem odideva v Lepo Njivo in popoldne preživimo skupaj na kmetiji. Opisala sem dan, ki pa ni dnevu enak, saj se z očetom sproti dogovarjamo, kako, kaj in kdaj bomo delali. Večji del dneva je z mamo oče, saj zaenkrat mi še ne živimo tam. V bodoče z možem načrtujemo obnovo zelo stare rojstne hiše z namenom, da bi v njej tudi bivali.

Pri takem delavniku si težko predstavljamo, da vam ostane kaj zase, za osebne, individualne potrebe. Verjetno pa vseeno najdete kaj tudi zase, saj drugače v življenju ne gre. Kje in kako si vi napolnite baterije?

Najbolj se razvedrim pri športu. Včasih skočim skupaj z Anjo na Golte, naredim nekaj voženj s smučmi, potem pa domov. Poleti zelo rada kolesarim, plavam in igram odbojko. Ker imamo tri odrasle otroke, ki naju nadomestijo pri delu, si lahko z možem privoščiva in odideva za nekaj dni malce »zadihat«. Individualno nekako niti ne čutim potrebe, da bi preživljala prosti čas, saj je življenje tako pestro, otroci pa tako hitro odrastejo in odidejo, da smo vedno načrtovali aktivnosti na takšen način, da je bil udeležen čim večji del naših družinskih članov.

Kolikor mi čas dopušča, se rada lotim branja kakšne knjige. Trenutno berem knjigo, ki je sicer povezana z mojim študijem, me pa tematika, ki jo obravnava, zelo zanima. Naslov knjige je Drama je biti otrok (Alice Miller), hkrati pa prebiram esej Mirana Možine in Bernarda Stritih, v katerem govorita o omenjeni knjigi.

Takole skupaj nametano se zdi vaše življenje vse prej kot povprečno. Mlada mama, otroci, ki rabijo več, študij in zdaj še prevzem kmetije in skrb za mamo ... Ko se ozrete nazaj, kakšna se vam zdi vaša pot?

Ko pomislim, sem bila ob rojstvu prve hčere zares mlada. Ali bi bile moje odločitve, če bi se odločala še enkrat, enake, kot so bile, je vprašanje, na katerega je praktično nemogoče odgovoriti. Menim, da je vsaka pot, ki si jo izberemo sami, prava pot. Moja pot sem jaz, to je moje življenje. Najpomembneje pa je, da se vseskozi učimo. Moja pot je bila vedno močno povezana z možem, brez sodelovanja bi bile ovire skoraj nepremagljive, tako pa menim, da nama je na nek način uspelo. Strinjam se z stavkom, ki pravi, da smo ljudje angeli z enim krilom ... Da lahko letimo, potrebujemo še nekoga, ki ga imamo radi.

Rekli ste, da so trije vaši otroci že v veliko pomoč. Ker jih bežno poznam, lahko rečem da so tudi otroci nekaj izjemnega. Povejte mi kaj o njih.

Že prej sem omenila naši dve puncici. Simona je stara šestindvajset let in živi s fantom Vilijem v Ljubljani. Po poklicu je univerzitetna diplomirana mikrobiologinja. Trenutno je v fazi iskanja zaposlitve. Ker ima tam veliko prijateljev, je že nekaj let trdno odločena, da ostane v Ljubljani. Dela v knjižnici, piše prošnje za delo, enkrat na teden pa priskoči na pomoč mamiči samohranilki in si s svojim delom zagotavlja eksistenco v času, ko še nima stalne službe. Poleg tega je aktivna v mestnem društvu gluhih, kjer opravlja tečaj znakovnega jezika, tečaj NLP praktik ... Ker je pred petimi leti popolnoma oglušela (prej je slišala okrog 2 %), se je odločila za operacijo, kjer so ji vstavili polžev vsadek. Sedaj funkcionira skoraj popolnoma enako kot slišišči, saj govori in sliši. Njen sluh je zelo dober, vse pa je odvisno od tega, kako ga lahko izkoristi, saj sedaj posluša stvari, ki so ji bile prej neznane.

Igor je naš drugi otrok. Star je 23 let. Eno leto dela v zavarovalništvu. Trenutno stanuje, skupaj s punco Nežiko doma, vendar je narava njegovega dela takšna, da smo bolj malo skupaj.

Žiga je naš tretji otrok. Je študent tretjega letnika FDV v Ljubljani, smer mednarodni odnosi. Jeseni gre na izmenjavo študentov. Pot ga bo ponesla v Latvijo, na univerzo v Rigo. Ta konec tedna pa opravlja pleskarska dela v Lepi Njivi. Aktiven je v ŠŠK, kolikor mu čas dopušča se ukvarja s športom, kar nekaj časa pa preživi skupaj s punco Niko.

Anja je naš četrti otrok. Stara je dvanajst let. Ko smo ugotovili, da je naglušna, je bil začetni šok precejšnji. Potem smo se s tem sprijaznili. Pravočasno je osvojila besedni zaklad, kar je bilo veliko lažje kot pri Simoni, saj Anja s slušnim aparatom sliši. Potrebno je bilo zapolniti vrzel, ki je bila zaradi okvare sluha v obdobju, ko še ni imela slušnih aparatov. Največ smo se naučili z gledanjem in kasneje branjem slikanic, knjig ... Ko je Anja dosegla stopnjo razumevanja v takšni meri, da sem ji prebrala pravljico in je razumela vsebino, sem vedela, da je na dobri poti. Lep je občutek, ko otroku, ki ima okvaro sluha, prebereš pravljico in veš, da jo je razumel. Samo tako bo potem lahko sledil šolski snovi. Že to, da se mora pri razlagi snovi zelo truditi, da razume, kaj učitelj v šoli govori, je za otroka naporno. Če pa ne razume povedanega, če ne razume teksta, ki ga prebere v učbeniku, je praktično nemogoče pričakovati, da bo sledil šolski snovi. Rada smuča, ko pa se končajo snežni treningi, z bratom Žigom skupaj tečeta, kolesarita in rolata. Na državnih tekmah se v konkurenci mlajših deklic uvršča od osmega do petnajstega mesta. V njeni kategoriji tekmuje okoli petinštirideset deklic.

Kot mama in žena imate za svojo družino in svojega moža, ki ga poznamo kot uspešnega direktorja in tudi sicer človeka velikopoteznih projektov, verjetno posebne želje.

Kot vsi starši želim svojim otrokom seveda vse tisto, kar jih bo osrečilo. Biti mama, biti oče v današnjem času ni enostavno. Norme, ki si jih zastavljamo, so visoke. Velikokrat pozabimo, da človek potrebuje zelo malo. Sem samo človek, ki se trudi delati prav. Upam, da bodo najini otroci ob pravem času uspešno zaživeli samostojno in da se bodo radi vračali domov.

Za naju z možem pa si želim predvsem zdravja in razumevanja, kar so sicer pogosto izrečene besede, imajo pa velik pomen. Upam, da bova znala še naprej prisluhniti drug drugemu in usklajevati službene, delovne in družinske obveznosti.

V mesecu marcu sta dva praznika povezana z ženskami. Katerega praznujete vi?

Oba praznika sta mi na nek način blizu. Za osmi marec dobim od moža rožico, letos so me presenetili tudi s torto. Za materinski dan pa pridejo otroci ponavadi vsak s svojim cvetom, takrat na mizo v kuhinji postavim večjo vazo in še nekaj dni uživam ob pogledu na šopek.

Bi z bralkami podelili kakšen nasvet o vzgoji otrok?

Težko bi delila nasvete o odločitvah. Prepričana pa sem, da je dogovarjanje med staršema zelo pomemben dejavnik, ne glede na to, kakšne odločitve sprejemamo. Ker smo mame ponavadi več z otroki, imamo ta privilegij, da včasih lažje predlagamo rešitve.

Milojka Komprij

Foto: Dejan Tonkli

Kozerija

Kul com trade company d.o.o.

Peljem se po lepi, s snegom pobeljeni dolini, predmestje že ponuja vtis, da gre za predel z mnogimi podjetji in različnimi dejavnostmi. Na vsakem vogalu visi kakšna tabla: Electronic equipment, A-Class d. o. o., Perfect d. o. o., Fruit d. o. o., Marko Trade, Trade ta in Trade oni.

Pot zavije v središče mesta in tam se vse blešči od kričečih in vpadljivih neonskih napisov: hamburger, chicken burger, cheese burger, fruit cake, chocolate cake, cocoa mix, cola in Ice in Sprite ... Pa kakšen kebab in burek vmes ... Kake štiri leta staro otroče vleče mamo za plašč: nočem hamburgerja, shake pa pico hočem, shake pa pico hočem!

Za vogalom obveščajo velikanske table, kje naj zavijem za City park, kje pa za Trade center. Peljati moram mimo pizzerije, petdeset metrov za njo je night club, malo naprej disco, evo, še sto metrov, tamle je drogerija, mascare, glossi in lipsteaki pa hair sprayi za dame, ki se cenijo, pa after shave zadeve za moške.

Navsezadnje opravi, zaradi česar sem prišla, pa stopim še v trgovino, če sem že parkirala ... spomnim se, da moram kupiti še peno za britje. Shaving foam, seveda, tole bo, smo se nekoč učili pri angleščini. Kaj pa tisti, ki jim je bolj trdo šla v uho, tisti pač mora poiskati prodajalko in jo vprašati, katera izmed sto doz, ki so stiščane pod isto kodo, je pena ... Janez, ki mu je bilo nerodno vprašati, je doma tooth paste namazal na toast, ker je mislil, da je vulevu pate rio mare... pišem, kot govorim...

Pa se potem zlekнем v udoben naslanjač iz ratana in pijem cappuccino. Okoli mene mrgoli srednješolcev, ki imajo očitno odmor. »Ej, stari, vse je

kul, sam fotk ne more prečekirat, ker je lap top zabrejal. Pa to bo že fotr porihntal ... Mat itak da ne bo težila, keš pa res ni problem. Full ga majo, odkar je stari akviziter pri Milleniumu, mat pa po šihu Oriflame prodaja. Itak da tak lajf ni glich zabava, workat od jutra do noči, ampak jima že tako paše. Saj doma ne vesta, kaj bi, v nedeljo je ziher fajt, ko sta cel dan skupaj. Ej, ful sta sita drug drugega, ubitačno ... Valda da se ne bosta ločila, kaj bo pa folk reku ... no way.«

Popijem, se odpeljem proti domu. Mimo Veleja parka. No ja, nimam ga še čisto v ušesu, ampak vseeno mi je bolj všeč kot City park ... Mislim, ime. Ali sem na svoji poti v veliko mesto danes vsaj na eni tabli videla, da ponujajo kranjsko klobaso, ajdove žgance, krvavice? Ne spomnim se ... Mogoče jih pa le imajo na jedilnem listu, pardon, menuju, tam, kjer je tabla za Zimmer frei .

Pritisnem na gumb na daljincu. Vi ste rekla, da mora biti vse sveže! Kar uho me zabolj. Vi ste rekla. Tudi diplomirana novinarka se skoraj nikoli ne zmoti, da bi povedala prav. Pri otrokih in z otroci ali celo z otrocmi je pač križ. Mislim, s sklanjanjem. Kar vsi povprek ga biksamo. Cela vrsta je takih besed, ki so nam – napačno sklanjane – že tako zlezle v ušesa, da se nam zdijo napačne, če jih kdo izreče prav. Mogoče imam malo več občutka za jezik in me take stvari motijo. Posebej takrat, ko priletijo iz ust izobraženega, pa najbrž tudi dobro plačanega medijskega predstavnika. In zaradi vsega tega naš jezik počasi, a vztrajno veni. Naša sočna, topla, milo zveneča, izjemna slovenska govorica, iz katere smo naredili angleško-jugo-nemško spakedralo. Ali je ta beseda v slovarju slovenskega knjižnega jezika, pa tudi jaz nisem prečekirala.

Marjana Kotnik

Vrtec

Ob materinskem dnevu

MAMINA LJUBEZEN

Skrivnost zašepetala mi je mama na uho:
»Sestrico dobila boš, kaj praviš, bo lepo?«
Takole premišljuje, da za mamo bo težko.
Saj mama ena sama je, a midve bova dve.
Naročje eno le ima in eno le srce.
Kako dovolj prostora bo v njem našla za obe?

A mama me objame in tiho govori:
»Srce imam veliko, naj to te ne skrbi,
saj mamina ljubezen se ne razpolovi,
nikoli ne pomanjša, razredči in deli.
Ljubezen v mami raste in še naprej živi
in v vsakim novim detetom se stokrat pomnoži.«

(Ksenija Šoster Olmer)

Najlepša beseda na svetu je mama. Otrokova prva ljubezen je mama. Z njo ga vse življenje povezuje

nevidna, a močna nit, ki se niti s smrtjo ne pretrga.
»Ljubezenske« izjave, ki jih otrok daje svoji mami, so iskrene, saj izvirajo iz najglobljih kotičkov njegovega srca.

Zakaj imam rad-a svojo mamo?

- Ker je samo moja. (Pilar)
- Ker me ima rada do lune. (Adrian)
- Zaradi njenega srčka. Jaz sem njen srček. (Vid)
- Ker se skupaj igrava. Ker v soboto gremo skupaj spat. (Andraž)
- Ker mi je rodila sestrico Aišo. (Amra)
- Ker se ponoči stiska k meni. (Karin)
- Ker mi da lubčka in mi dovoli, da spim v njeni postelji. (Tjaš)
- Ker je tako lepa. (Urška)
- Ker mi da vedno za jest. (Timotej K.)
- Ker mi zvečer prebere pravljico. (Ajla)

Foto: arhiv

- Ker mi daje oblačila in mi pomaga. (Živa)
- Ker mi naredi čokolino. (Erik)
- Ker mi kupi vse kar si želim. (Deja)
- Ker se lahko ponoči stisnem k njej. (Klara)
- Ker mi dobro kuha. (Tim A.)

Prisluhnite drage mame!

Vaši otroci vam kličejo: RADI TE IMAMO!

V. Mevc

Pomladni praznik v Topolšici

Turistično društvo Topolšica je v petek, 12. marca, v tamkajšnji dvorani pripravilo prireditev v počastitev pomladnih praznikov.

Prvi nam dobro znani je 8. marec – dan žena. Le malokdo ve, da je to mednarodni praznik. Gre za dan praznovanja ekonomske, politične in socialne enakopravnosti ter dosežkov žensk, ki so ga prvič praznovali leta 1911.

Žensk – mater pa se marca posebej spomnimo še enkrat. 25. marca praznujemo materinski dan. Ta praznik izvira iz ZDA in se je v Evropi začel praznovati po prvi svet. vojni. Praviloma se pri nas ni praznoval zaradi praznovanja dneva žena, zadnja leta pa tudi temu prazniku namenjamo večji pomen.

Nikakor pa ob tem ne smemo pozabiti na moške, ki praznujejo 10. marca – 40 mučenicov.

Na ta dan se Rimskokatoliška cerkev spominja 40 rimskih vojakov. Ker se niso odrekli krščanski veri, so umrli mučeniške smrti – umrli v vodi, ki je zmrzovala. In prav je, da se na ta dan spomnimo moških, njihove pripadnosti, vztrajnosti in zvestobe, ki ravno tako pomeni borbo za to, kar jim je ljubo. Povezovalc programa Tomaž Langus nam je predstavil praznike in nas popeljal skozi zgodovinski pomen le-teh.

S prirčnim programom, tako kot znajo le oni, so se nam predstavili otroci podružnične OŠ

Topolšica. V svoj šopek, ki so ga podarili vsem zbranim, so nabrali deklamacije, pesmice in plesne.

Za vesele in poskočne ritme je poskrbel ansambel Roberta Goličnika, dodobra pa so nam ogrele dlani Topolške mažorete.

Letos prvič pa smo v Topolšici praznovali gregorjevo. Pol ljudskem izročilu praznik sv.

Gregorja, ki goduje 12. marca, še vedno velja za prvi pomladanski dan. Zunaj že diši po pomladi, čeprav nam je nekaj dni nazaj zima nasula še kar nekaj snega. Pa vendar sonce dobiva moč, prvi popki brstijo in ptički žvrgolijo, zato pravijo, da se ptički ženijo. Pravzaprav je gregorjevo praznik zmage pomladi nad zimo, svetlobe nad temo in odtod tudi običaj, ki sega še v čase, ko ljudje niso poznali elektrike. Rokodelci so na ta dan odvrgli ogenj, s katerim so si svetili pri delu, v vodo, ker so že lahko delali pri dnevni svetlobi. Nekdaj so spuščali kose lesa z gorečimi v smolo namočenimi oblanci, danes pa otroci izdelajo hišice, v katerih prižgejo svečke.

Foto: Igor Medved

Za obuditev tega starega običaja so zaslužni taborniki Rodu Topli vrelec iz Topolšice. Taborniki so na svojih vodovih uricah pridno izdelovali »gregorčke«. Da bi voda odnesla vse slabo, skrbi in zimo, so gregorčke po končani prireditvi spustili v potok Toplica. Po Toplici so zaplavale razsvetljene in zanimivo okrašene hišice, saj otroška domišljija res ne pozna meja.

Potem ko so gregorčki odplavali, smo bili vsi krajani vabljeni na manjšo zakusko v menzo Bolnice Topolšica. Tam smo lahko poklepali in se zabavali ob zvokih orkestra Roberta Goličnika. V spomin na ta prisrčni dogodek je vsak udeleženec prejel darilce – ženske cvet, moški pa frakelj žganja.

Breda Goltnik

Svet gibanja, svet veselja

Gibanje je verjetno toliko staro, kot je star človek. Predšolska vzgoja zavzema zelo важно mesto v telesnem razvoju človeka. V tej dobi se postavljajo temeljni zdravi telesni konstituciji, temelji za razvijanje telesnih lastnosti, kakor tudi osnove gibalnih navad.

V naši enoti smo meseca marca vsakodnevno otrokom pripravile različne gibalne dejavnosti, ogledali smo si literaturo na temo gibanje, lutkovno igro Ostal bom zdrav, se razgibali ob FIT glasbi ...

S temi dejavnostmi smo otrokom privzgojile čut za telesno varnost, skrb za svoje zdravje, vztrajnost, pogum ter veselje ob skupnih uspehih na področju gibanja. Za zaključek teme bomo v vrtec povabili družine in se skupaj z njimi razgibali.

Strokovne delavke vrtca Barbka (Darja, Andreja, Iva, Mateja)

Foto: arhiv

Napovednik

april 2010

PRIREDITEV

kavarna & šoštanj

List

TK kabelsko razdelilni sistem šoštanj

Šoštanj.info
<http://soostanj.info>

KDAJ

ZVRST

KAJ

KJE

VABI VAS

1. teden

četrtek, 1.4. ob 11:00 in 16:00	predstavitve	Dan odprtih vrat TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj	Termoelektrarna Šoštanj
četrtek, 1.4. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtek, 1.4. ob 19:00	predstavitve	Galerijski večeri	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
sobota, 3.4. ob 16:30	nogomet	Šoštanj : Podvinci (18. krog Štajerske nogometne lige)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
sobota, 3.4. ob 20:00	košarka	Elektra Esotech : LTHcast Mercator (1. A SKL oz. Liga Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra

2. teden

sreda, 7.4. ob 20:00	košarka	Elektra Esotech : Šenčur CP Kranj (1. A SKL oz. Liga Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
četrtek, 8.4. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
sobota, 10.4.	planinstvo	Planinski izlet na Krim (izlet sekcije Gaberke – lahka označena pot)	Krim	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 10.4.	planinstvo	Obnova planinskih poti – delovna akcija	Okolica Šoštanja	Planinsko društvo Šoštanj
sobota, 10.4. ob 08:00	predstavitve	Dan odprtih vrat OŠ Šoštanj	Osnovna šola Šoštanj	Osnovna šola Šoštanj
sobota, 10.4. ob 20:00	košarka	Elektra Esotech : Luka Koper (1. A SKL oz. Liga Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
nedelja, 11.4.	planinstvo	Planinski izlet v Bistrški Vintgar (lahka planinska pot)	Sl. Bistrica	Planinsko društvo Šoštanj

3. teden

četrtak, 15.4. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
četrtak, 15.4. ob 17:00	prireditev	Z roko v roki za smeh v otroških očeh (dobrodelni koncert)	Osnovna šola Šoštanj	Osnovna šola Šoštanj
Sobota, 17.4. ob 9:00	okolje	OČISTIMO SLOVENIJO V ENEM DNEVU (informacije: www.ocistimo.si)	celotno področje občine Šoštanj	Občina Šoštanj in društva v občini Šoštanj
sobota, 17.4. ob 20:00	košarka	Elektra Esotech : Hopsi Polzela (1. A SKL oz. Liga Telemach)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
nedelja, 18.4. ob 10:00	religija	Sveta birma	Cerkev sv. Mihaela Šoštanj	Župnija Šoštanj

4. teden

ponedeljek, 19.4. ob 11:00	podelitev	Podelitev bralnih značk, 5. do 9. razred	Telovadnica OŠ Šoštanj	Osnovna šola Šoštanj
torek, 20.4. ob 17:00	nogomet	Šoštanj : Partizan Fram (20. krog Štajerske nogometne lige)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
četrtak, 22.4. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
petek, 23.4. ob 10:00	podelitev	Podelitev bralnih značk, 1. do 4. razred	Telovadnica OŠ Šoštanj	Osnovna šola Šoštanj
sobota, 24.4.	planinstvo	Planinski izlet na Dobrovlje (lahka označena pot)	Dobrovlje	Planinsko društvo Šoštanj

5. teden

sreda, 27.4. ob 17:00	nogomet	Šoštanj : Peca (15. krog Štajerske nogometne lige)	Stadion Šoštanj	Nogometni klub Šoštanj
četrtak, 29.4. ob 16:00	pravljice	Pravljичne ure	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj

Napovednik prireditev objavljajo: mesečnik LIST, Kabelska televizija Šoštanja (C34) in spletni Portal Šoštanj info (<http://www.sostanj.info>). Podatke o prireditvah pošljite na el. naslov: prireditve@sostanj.net.
 KATEGORIJE PRIREDITEV: šport kultura in umetnost splošno

Šolski list

Nepozabni januarski dnevi na smučeh

Projekt NAUČIMO SE SMUČATI so pred štirimi leti pričeli v OŠ Nazarje na pobudo ravnatelja Jožefa Kavtčnika skupaj s Smučarsko šolo Beli zajec in Golte d. o. o. Letos je ravnatelj Jožef Kavtčnik ponudil in povabil v ta projekt tudi našo šolo. Namen projekta je, da otroke naučimo smučati pred zimsko šolo v naravi in jim približamo smučanje kot razbremenilno dejavnost po delu v razredu. Vsak dan so petošolci najprej izvedli nekaj pouka v šolskih klopeh, po kosilu pa so se odpravili na popoldansko smuko.

Smučarski tečaj – Golte

V ponedeljek, 25. 1. 2010, smo se po pouku učenci 5. a in 5. b-razreda Osnovne šole Šoštanj zbrali pred šolo. V avtobus smo znosili smučarsko opremo in se odpeljali do Žekovca. Od tam smo pot do hotela na vrhu nadaljevali z nihalko. Ob smučišču so nas pričakali vaditelji. Razdelili so nas v pet skupin in že smo začeli z učenjem smučanja. V prvi skupini so bili tisti, ki še nikoli niso smučali. V petek smo tekmovali. Vsi smo srečno prismočali do cilja. Naslednji teden so nas zamenjali učenci iz 5. c, 5. d in 5. e razreda.

Razredničarke 5. razreda

VTISI UČENCEV

Na smučarskem tečaju je bilo super. Tedna, ki sem ga preživela na Golteh, ne bom nikoli pozabila. Všeč mi je bilo, ker so bili učitelji prijazni in ker so nam dovolili, da se lahko včasih vozimo prosto ter se zabavamo.

Pia Globačnik, 5. a

Vesel sem, da sem lahko prvič stopil na smuči in sem se naučil smučati. Če bi danes izvedli učitelji anketo in nas vprašali, ali bi šli še enkrat na Golte, bi tisočkrat obkrožil besedico DA.

Rinor Sope, 5. a

Na smučarskem tečaju je bilo res super. Najbolj sem uživala na tekmovanju. Počutila sem se kot prava tekmovalka. Učitelji so bili zelo prijazni in radi so nam pomagali. Zadnji dan sem bila žalostna,

ker je vse tako hitro minilo. Upam, da bom lahko še kdaj odšla na tako odličen smučarski tečaj.

Lara Krneža, 5. a

Na smučarskem tečaju je bilo zelo super. Prvi dan je kar prehitro minil. Vesela sem, da sem se naučila smučati. Ko sem se prvič peljala s sedežnico, me je bilo malo strah, potem pa sem uživala.

Monika Videmšek, 5. a

Bilo je zelo lepo. Komaj sem čakala, da pridem na sneg. Vse je bilo super in tudi učitelj je bil prijazen. Najbolj se mi je vtisnilo v spomin, ko smo s skupino odšli na čaj. To je bilo prijetno doživetje. Če bi lahko to še enkrat ponovili, tega nikakor ne bi zamudila. Smučarski tečaj je bil super in nikoli ga ne bom pozabila.

Lara Goršek, 5. a

Tako so se lahko brezplačno udeležili celotedenskega smučanja na Golteh. Sposodili so si lahko smučarsko opremo, katere nakup je omogočila BSH Nazarje. Ta projekt je po mnenju Smučarske zveze Slovenije ocenjen kot najboljši projekt v zvezi z organizacijo zimskih dejavnosti.

Letošnje leto je pomoč pri organizaciji ponudil tudi Premogovnik Velenje. Da je ta projekt med petošolci resnično uspel, kažejo fotografije in misli ob zaključku smučanja.

V imenu petošolcev hvala Jožefu Kavtčniku, ki nas je vključil v projekt, in Premogovniku Velenje.

mag. Majda Zaveršnik Puc

Foto: Bogomira Klinc Vrčkovnik
Podelitev priznanj udeležencem smučarskega tečaja na Golteh. Dr. Milan Medved, Jožef Kavtčnik, prof., mag. Majda Zaveršnik Puc in učenci 5. razredov z razredničarkami.

Bilo je super. Najbolj se mi je vtisnil v spomin prvi dan, ko sem dobil smučarsko vozovnico. Bil sem zelo vesel tudi, ko smo se peljali z gondolo in sedežnico. Ni mi pa bilo všeč, da se je vse tako hitro končalo. Upam, da bom še kdaj lahko šel na tak smučarski tečaj.

Domen Božič, 5. a

Na smučarskem tečaju je bilo super, še posebej zadnji dan, ker smo se pripravljali na tekmovanje. Tudi v sredo, ko smo igrali hokej, ni bilo slabo.

Tim Rajšter, 5. a

Najbolj mi je bilo všeč, ko nas je učitelj peljal na skakalnico, in tudi takrat, ko nam je obljubil, da našo skupino pelje na čaj, če na tekmi nihče ne pade. Na tekmovanju sem bila deseta od štiridesetih. Bila sem zelo vesela. Tega tečaja ne bom nikoli pozabila.

Maja Dobnik, 5. a

Tehniški dan: Domače obrti za osmošolce

V današnjem času potrošništva, ki ustvarja tudi gore naravi škodljivih odpadkov, živi v naši bližini še vedno precej ljudi, ki znajo izdelati s svojimi rokami uporabne in lepe izdelke iz naravnih materialov. Znanje, ki ga imajo, se je nekdanj prenašalo iz roda v rod, danes pa v hitrem načinu življenja nanj pozabljamo in si zanj ne vzamemo časa.

Na naši šoli pa smo si v torek, 2. marca 2010, vzeli čas in pripravili delavnice iz domačih obrti. Od 8. do 12. ure so učenci delali različne izdelke, potem pa so svoje delo predstavili še sošolcem. Delavnice so vodili ljudje predvsem iz naše okolice, ki obvladajo spretnosti domačih obrti in so se prijazno odzvali na naše povabilo, čeprav je terjalo od njih mnogo priprav in časa. Tako so lahko naši osmošolci izbirali med naslednjimi delavnicami:

- **Rezljanje petelinčkov iz vej:** rezbar Ivan Heindl iz Šoštanja; izdelovali so spominke iz lesa – petelinčke, hišk e.
- **Oblikovanje kipcev iz lipovega in brezovega lesa:** kipar Franc Ravnjak iz Šoštanja; kipar je učencem prinesel lipov in brezov les. Oblikovali so ga s pomočjo različnih dlet.
- **Pletenje koškov:** pletar Zdravko Atelšek iz Šoštanja; za delo so učenci potrebovali material, ki ga je pripravil pletar: veje leske za vitre, leseno dno, kolče. Vsak je izdelal svoj košek.
- **Pletenje podstavkov:** pletar Ivan Andrejč iz Ravn pri Šoštanju; pletar je učencem prinesel slamo in veje leske za vitre. Iz tega so spletili

Foto: Jože Miklavc

vsak svoj podstavek.

- **Izdelovanje steklenih obeskov v Tiffany tehniki:** Alenka Lever iz Šmartnega ob Dreti; učenke, ki so sodelovale v tej skupini, so se učile delati izdelke iz barvnega stekla, ki se spaja tako, da se ovije v bakreno folijo in potem spajka. Vsaka učenka si je izdelala 2 obeska iz stekla v Tiffany tehniki.
- **Izdelovanje papirnatih rož:** Tilka Andrejč iz Ravn pri Šoštanju; iz raznobarnega krep papirja in žice so učenke izdelale vsaka za cel šopek papirnatih rož.
- **Kvačkanje prtčkov:** Urška Goličnik iz Belih Vod; učenci so se naučili

kvačkati in vsak je skvačkal svoj prtček.

- **Izdelovanje makramejev:** Nada Guzej, OŠ Šoštanj; naučili so se različnih vozlov za izdelovanje makrameja. Vsak učenec je izdelal svoj makrame.
- **Vezenje prtčkov:** Meta Mazej iz Belih Vod; Učenke so vezle prtčke iz platna.
- **Pređenje volne:** Rudi Strmčnik iz Graške Gore; učenci so se naučili izdelovati volneno nit iz ostrizene ovčje volne. Najprej so volno česali nato pa so jo spredli v nit na kolovratih. Poskusili so tudi pletiti.
- **Tkanje:** Alenka Venišnik, OŠ Šoštanj; učenke so na lesenih okvirjih tkale. Za delo so potrebovale volno in trakove iz blaga.

VTISI UČENCEV

Iz lesa sem z dletom oblikoval šoštanjsko elektrarno. Ta tehniški dan mi je bil zelo všeč in želim, da bi se še ponovil.

Damjan Fajfar 8.b

Naučil sem se izdelovati makrame. Spoznali smo veliko vozlov na volni. Vsi smo delali zelo lepe vozle. Nato smo začeli vozlati z vrvice. Uporabljali smo svojo domišljijo. Najboljši je bil moj sosošolec Karlo Aletič.

Igor Ježovnik 8.b

Na tehničnem dnevu sem izdelovala papirnate rožice. Izdelovanje rož je vodila ga. Tilka Andrejč. Izdelale smo veliko različnih rožic, zato smo jih nekaj podarile četrtošolcem, ki so nas prišli gledat.

Katja Atelšek 8.b

Najprej nam je gospod Ravnjak predstavil, kako se z dletom oblikuje les. Ko smo sami začeli, nam je pomagal, nadaljevali pa smo že sami. Na koncu smo izdelke tudi predstavili sošolcem. Bilo je »ful fajn«.

Anže Hrastnik 8.b

Izdelovala sem pletene koške. V izrezano dno smo v luknjice zataknili in prilepili »kolče«. Okrog njih smo pletli tanke in dolge vitre iz leskovih palic. Na koncu smo pripletli do konca, smo z žico povezali zadnjo zgornjo vrsto viter. Košek lahko uporabim za bonbone, rože ali kaj drugega.

Nina Jurič 8.b

Delal sem košarico. Uporabili smo brezov les za dno, količke iz jesenovega lesa in vitre iz leskovih palic. Zdaj vem, kako lahko naredim tudi koš.

Žan Maze 8.b

Imeli smo se lepo, saj smo izdelovali izdelke iz lesa.

Miha Dermol 8.b

Meni je bilo zelo všeč. Na začetku sem imel težave, s pomočjo kiparja g. Ravnjaka pa mi je šlo bolje. Svoj izdelek sem poimenoval Samotna hiša.

Tim Jarh 8.b

Na tehničnem dnevu je bilo super. Pri gospodu Ravnjaku smo kiparili iz lesa..

Grega Bukovič 8.b

Izdelovala sem pletene koške. Vodil nas je gospod Zdravko Atelšek. Izdelek mi je bil zelo všeč, ker je tudi uporaben. Domače obrti so mi sploh zelo všeč, posebno tiste, kjer se izdeluje iz lesa. Tudi doma izdelujem sama, ne iz lesa, ampak iz fimo mase.

Ajda Kavšak 8.b

Naša skupina je delala makrame. Bilo je »fajn«, saj smo si dekleta naredila z makrame vozli zapestnice. Gospa Guzejeva nam je poleg osnovnega vozla pokazala še nekaj drugih, ki pa so zahtevnejši.

Anja Kešpret 8.b

Foto: arhiv OŠ

Foto: arhiv OŠ

Foto: arhiv OŠ

Vse mentorice in mentorji domačih obrti na tehničnem dnevu osmošolcev.

Pevske vaje na morju

Februarja smo se pevke in pevci MPZ OŠ Šoštanj zbrali na železniški postaji, saj so bile pred nami tridnevne priprave na medobčinsko revijo »Pozdrav pomladik«. Še zadnjič smo pomahali staršem, se udobno namestili v kupejih in vlak nas je odpeljal proti Kopru.

Vožnja je trajala približno štiri ure. Nekateri so v tem času počivali, saj so morali zjutraj zelo zgodaj vstati, drugi pa smo nahranili lačne želodčke. V Kopru sta nas že čakala avtobus in kombi, ki sta nas zapeljala do Centra šolskih in obšolskih dejavnosti v Seči pri Portorožu. Dom Burja se nahaja na vrhu polotoka poleg parka Forma Viva, od koder je lep razgled na soline in Portorož. Nastanili smo se v domu in bungalovih, ki so dobili imena po vetrovih. Ko smo odložili prtljago, nas je čakalo kosilo. Najedli smo se do sitega, potem pa imeli pevske vaje. Prvi večer smo popestrili s karakomi in različnimi zabavnimi igrami. Drugi dan pa smo po vajah odšli v mesto, kjer smo se sprehodili ob morju in si kupili kakšen spominek. Po vrnitvi v dom smo se razveselili večerje, nato pa je sledil filmski večer. Bilo je zabavno, a kar prekmalu smo se morali odpraviti v postelje, saj nas je čakal še en naporen dan.

Po zajtrku so nas čakale pevske vaje, nato pa smo se sprehodili po solinah. Po kosilu nas je čakalo pospravljanje prtljage, nato pa odhod domov. Varno smo prispeli in zagledali starše, kako nas nestrpno pričakujejo. Vikend je bil zanimiv in naporen hkrati, v svojih posteljah pa smo sladko zaspali, v ušesih pa nas je še vedno spremljala glasba.

Ana Praprotnik, 6. a, OŠ Šoštanj

Objavljamo še dve pesmici, ki smo jih zložile na vajah:

KARAOKE

Zapeli smo prvi song, ker peti nam je lepo, na intenzivnih vajah smo in uživamo.

V sobi skupaj smo, imamo se z'lo lepo, rade prepevamo, ker avše smo.

Zdaj dvignimo glase, karaoke so, naj pesem ogreje nam srce, lepo je in ni nam žal, da sem smo prišli, v Portorož!

Avše iz bungalova Tramontana: Ana, Špela, Maruša, Anita, Tea, Tinkara, Tjaša in Neža

GREMO PREPEVAT

Gremo, gremo v Portorož, da bomo bol'sh pele, tam se bomo fajn mele, pižama party, pa to !

Portorož, Portorož, tam se mamo ful fajn, Portorož, Portorož, tam je pač najbolj'sh.

Gremo, gremo, v Portorož, da bomo bol'sh pele, tam se bomo fajn mele, pižama party, pa to !

Pevke Katja, Petra, Ajda, Patricija, Eva, Valentina, Klara, Kaja iz bungalova Maestral

Muzej usnjarstva na Slovenskem

muzej
usnjarstva
na slovenskem
SOSTANI • MUZEJ VELENJE

Predstavitve knjige

POZDRAV IZ ŠOŠTANJA: MESTO NA STARIH RAZGLEDNICAH

Čprav s precejšnjo zamudo, vendarle predstavljamo dogodek še iz preteklega leta. 24. novembra 2009 je bila tudi v Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju predstavitve knjige *Pozdrav iz Šoštanja: mesto na starih razglednicah*, ki je izšla mesec dni pred tem. Avtor knjige je naš someščan in docent na FF Univerze v Mariboru dr. Tone Ravnikar.

Občina Šoštanj se je konec lanskega leta odločila za smelo potezo in izdala knjigo z naslovom *Pozdrav iz Šoštanja*, v kateri najdemo motive mesta Šoštanj na starih razglednicah. Na 184 straneh je predstavljen izbor razglednic zbiratelja Zvoneta Čebula, zbirka razglednic Muzeja Velenje, vse pa povezuje besedilo, ki podobam daje nujno umestitev v čas in prostor, med ljudi. Pričujoča predstavitve je bila krstna in s tem prva prireditve v novonastalem muzeju, ki je s tem, upamo, začel pot združevanja in realizacije novih možnosti, ki so s takšno ustanovo možne. Tone Ravnikar je v prekratki urici občinstvo popeljal v svet razglednic in razgledničarstva od konca 19. stoletja v čas pred prvo svetovno vojno in mesta Šoštanj med obema vojnoma. Razglednice imajo pomembno pričevalno vrednost,

sporočale so nekdanj in nam poročajo še danes o času, dogodkih, usodah ljudi in spremembah mesta. Spodbuda, ki smo jo tako dobili, je kasneje marsikoga zaposlovala ob prelistavanju te lepo urejene knjige, primerjanju razglednic in debatah o zgodovini mesta. To pa je tudi poslanstvo vsake dobre knjige in izpolnjen namen avtorja in izdajatelja. Tisti, ki pa knjige niso pravočasno pridobili na Občini Šoštanj, pa zdaj vedo, kaj so vroče žemljice, saj je knjiga pošla že kmalu po izidu.

Miran Aplinc

Foto: arhiv muzeja

Prvi klepet pod Pustim gradom

V četrtek, 18. februarja 2010, je bila v Šoštanju v Muzeju usnjarstva na Slovenskem prireditve z naslovom *Klepeti pod pustim Gradom*. Podobni klepeti so nekdanj že potekali v Velenju pod imenom *Klepeti pod arkadami*. Z omenjeno prireditvijo se znova začne niz klepetov, ki pa bodo mesečno, izmenično potekali v Velenju in Šoštanju, vodil pa jih bo Damijan Kljajič, direktor Muzeja Velenje. Naslednji klepeti bodo v mesecu marcu na Velenjskem gradu pod imenom *Klepeti pod arkadami*, v mesecu aprilu pa bomo zopet »klepetali« pod Pustim gradom v Šoštanju. Gostje prireditve bodo ljudje iz našega okolja, ki so že do sedaj pustili sledi na področju kulturne dediščine, zgodovinopisja, etnologije in podobno. Skratka, ljudje, ki jih poznamo.

Prvi gost februarjskih klepetov je bil znani Šoštanjčan Zvone Čebul. Osebnost in zanimiva preteklost gosta je bil prav gotovo pravi razlog dobrega obiska prireditve. Voditelj in gost sta se po kratkem uvodu na neposreden način prepustila pogovoru. Voditelju je uspelo gosta spodbuditi k razmišljanju o njegovi mladosti v Šoštanju med obema vojnoma in težkem življenju v času druge svetovne vojne. Mladostna ljubezen Zvoneta Čebula je ljubezen do zgodovine in zbiranja starin. Sam pravi, da je začel z filatelijo in numizmatiko, kasneje pa je področje delovanja razširil. Z leti je njegova strast prerasla v pravo službo, saj zbira že celih petdeset let. Zvone Čebul je tako eden eden največjih in pomembnih zbiralcev starin na Slovenskem, pozna ga tako laična kot tudi strokovna javnost. Njegove domoljubne besede kažejo na veliko naklonjenost slovenstvu in domačemu Šoštanju. Mestu in občini za prihodnost namenja veliko odgovornost, saj bo del njegove zbirke razstavljen v Mayerjevi vili, ki bo letos odprla svoja vrata. Sam pravi, da mora nekaj narediti za domači kraj Šoštanj, in njegova želja je, da celotna zbirka ostane v Šoštanju.

Foto: arhiv muzeja

Gostitelj in voditelj prireditve Damijan Kljajič je pred koncem prireditve izpostavil tudi vprašanje podpore. Vse to ne bi bilo mogoče brez podpore domačih, pravi Zvone in s tem misli na ženo Mojco. Tudi danes Zvone Čebul še vedno sledi zbirateljski žilici. Kljub odrekanju v zasebnem življenju mu uspeva, kot pravi, »zvoziti«, in nagajivo doda, »da ni težko, če je človek mlad in ima načrte«.

Ob koncu prireditve se je voditelj gostu zahvalil za prijeten klepet.

Miran Aplinc

Predstavitve knjige Bolnišnica Topolšica 90 let

V četrtek, 11. februarja 2010, je bila v Muzeju usnjarstva na Slovenskem v Šoštanju predstavitve knjige *Bolnišnica Topolšica 90 let*, ki je izšla konec preteklega leta ob 90-letnici obstoja te ustanove. Avtor knjige je naš šaleški rojak dr. Jože Hudales, ki je bil več kot dvajset let zaposlen v Muzeju Velenje, danes pa predava na oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo FF Univerze v Ljubljani.

Preko slike in besede nam je predstavil 90-letno zgodovino Bolnišnice Topolšica in Topolšice, vendar se pri tem ni omejil le na čas do ustanovitve letnice 1919, temveč je posegel precej dlje v preteklost. Zdravstvena dejavnost sega namreč kar nekaj stoletij nazaj in je povezana z razvojem zdravilišča ob termalnem vrelec in s Topolšico. Avtor nam je predstavil izvor imena Topolšica in zgodovino termalnega vreca pred 19. stoletjem.

Zanimivo razlago predkrščanske svete krajine v tem delu Šaleške doline je povezal s slovansko mitologijo. Preko prvega zgodovinskega zapisa o termalnem vrelec iz leta 1617, ki je nastal ob vizitaciji škofa Tomaža Hrena,

nas je avtor popeljal do nastanka termalnega zdravilišča v 19. stoletju. Od javne uporabe in kopalnišča še v lasti kmeta Topličnika je konec 19. stoletja v Topolšici nastalo pravo sodobno zdravilišče. Razvoj zdraviliškega turizma je zaustavila prva svetovna vojna, vendar je na teh temeljih lahko nastala Bolnišnica za tuberkulozo z ustanovno letnico 1919. Avtor nam je predstavil razvoj sanatorija, zdravstveno osebe, razvoj diagnostike, bolezni in bolnike tega časa. Izpostavil je povezanost bolnišnice z lokalnim okoljem in njen pomen za širši prostor pri izkoreninjanju tuberkuloze.

Foto: arhiv muzeja

V zadnjem obdobju, ko se je bolnica za tuberkulozo razvila do splošne bolnice, so zaživele tudi Terme Topolšica. Prepletенost znanih zgodovinskih dejstev in etnologije prinaša nov, drugačen pogled na vprašanja, od kod smo in kaj smo. Avtor je svoje zanimivo izvajanje podkrepil s sliko in navajanjem mnogih virov in tako poslušalce spodbudil in kot termalna voda ogrel za spoznavanje preteklosti domačega kraja.

Miran Aplinc

Foto: arhiv muzeja

Podoba kulture

Kajuhovi dediči

Naš rojak, pesnik Karel Destovnik-Kajuh ima z leti in generacijami čedalje vidnejšo vlogo v slovenskem literarnem prostoru, saj gre za lirika svetovnega kova. Ob obletnici njegove smrti, ko je 22. februarja leta 1944 padel skoraj na pragu doma, so se v šoštanski knjižnici zbrali šaleški literati – Kajuhovi dediči in v spomin Kajuhu prebrali njegovo in svojo poezijo. Glasbeno je večer obarval Zmago Štih, predsednica Šaleških literatov Milojka Kompelj pa je ob tem dejala:

Življenje Karla Destovnika-Kajuha je bilo kratko. Omejeno na nemirni čas odrasčanja v Šoštanju, šolanja v Celju in Mariboru in čas revolucije, narodnoosvobodilnega boja. Kratko, prekratko, da bi mu bilo dano razvijati svojo ustvarjalnost in širiti duha v čas po vojni, ki ga je za vse čase zaznamovala in uveljavila kot partizanskega pesnika. Seveda, Karel Destovnik-Kajuh je največ pesmi napisal v času revolucije, saj je bil tudi njegov ustvarjalni čas vezan nanjo. In nič hudega, če so njegove pesmi domoljubne, borbene, zavedne, revolucionarne. V njih je združena lepota jezika, misli in slovenske duše, ki je dokazano borbena, ponosna in zavedna. Lani, ob 65-letnici njegove smrti, sem se spraševala, kakšno vlogo bi Karel Destovnik prevzel v življenju, če bi mu ga bilo dano živeti. Koliko bi se razvil v pesnika, publicista, kulturnika, če ne bi bilo tistega usodnega 22. februarja na Žlebnikovi domačiji, ko je umrl tako rekoč na pragu svobode in doma. Nič drugače se ne sprašujem leto kasneje. Sprašujemo se vsi tisti, ki se sami iščemo po skrivnostnih poteh življenja in lastnega izraza, minljivega, a hkrati postavljenega v nek čas in prostor, ki bi identificiral nas in naš čas kasnejšim rodovom. Kajuhove pesmi so pesmi revolucije, borbe, hrepenenja po svobodi, po dostojanstvu in sreči. In ljubezni. Pesmi naše generacije imajo drugačno obliko revolucije, drug pojem svobode in dostojanstva. A so še vedno, tudi po njegovi zaslugi, slovenske.

Pesnik Karel Destovnik-Kajuh je odraščal tukaj v Šoštanju in zapisal ime Šoštanja v zgodovino, kot mesto, kjer se je narodna zavest budila skupaj z okupatorjevim terorjem. Že v šolskih klopih so pedagogi zaznali bistrega duha, v času šolanja v gimnaziji Celje se je dokazal kot pisec socialne, politične in ljubezenske tematike, hkrati je tudi prevajal iz češčine. Že na začetku vojne se je znašel na seznamu tistih, ki jih je okupator zapiral. Po vrnitvi iz zapore se je med bivanjem v Ljubljani pridružil NOB. V času

Foto: Ivan Jakopanec

vojne se je povezal z ostalimi slovenskimi literati in med drugim navdušil Bora in Župančiča. Ko se je pridružil XIV. Diviziji, je postal vodja kulturniške skupine, ki je 6. januarja 44 odšla iz Bele krajine na Štajersko. Tu jo je dočakala težka nemška ofenziva in ostra zima. Borba je zahtevala mnoga znana imena tudi iz sveta umetnosti, med drugim tudi njegovo. Karel Destovnik-Kajuh je bil julija leta 1953 proglašen za narodnega heroja takratne Jugoslavije, po njem se imenuje celjska gimnazija, mnoge ulice po slovenskih mestih in v Šoštanju je bila OŠ Karla Destovnika-Kajuha. Ne morem mimo tega, da na tem mestu vseeno ne bi izrazila obžalovanja, da se ime ni obdržalo ob gradnji nove. Šoštanjčani, Kajuhovi sorojaki, si tega ne bi smeli dovoliti. Čeprav je res, da se spomin na pesnika ne ohranja v simbolih, temveč v njegovem izročilu, v njegovi pesmi, ki jo beremo, obnavljamo in ponavljamo iz generacije v generacijo.

*Vsem nam nalagam, da se trudimo ohraniti primeren nivo dostojanstva ob spominu na pesnika in človeka, ki je znal že kdaj nazaj zapisati: **Vse besede so bile besede in gospod je še gospod ostal, delavec bo kakor prej garal in gospodom polnil skleda.***

Amadeja Kompelj

Ne bi bilo Hotenj brez hotenj

Februar smo v Šoštanju označili za mesec kulture, zato je bila predstavitev zbornika Hotenja 19 – fragmenti 2009 kot nalašč za ta čas. V sklopu galerijskega večera sta iz zbornika, v katerem objavljajo šaleški literati, prebrala Petra Hribnik in Tomaž Potočnik, o avtorjih in njihovem ustvarjanju je spregovorila Tatjana Vidmar. Hotenja 19 – fragmenti 2009 so bila izdana lani in so na nek način zaokrožila trideset let delovanja tega društva, ki je začelo delovati na šoštanskih tleh, v vrtnariji Borisa Kumra v Metlečah. Zato je uredniški odbor v sestavi Peter Rezman, Tatjana Vidmar in Milojka Kompelj povabil k sodelovanju vse avtorje, ki so redno ali občasno objavljali v zborniku. Vabilu so se odzvali Boris Kumer, Josip Bačič, Peter Rezman, Hinko Jerčič, Ivo Stropnik, Lojze in Iztok Vrenčur, Andrej Krevzel, Borut Korun, Ivan Dobnik, Andrej Lutman, Zoran Pevec, Marjan Kukovec, Stojan Špegel, Milojka Kompelj, Ramiz

Foto: Dejan Tonkli

Velagič, Vinko Šmajš, Željko Perovič, Marjan Marinšek, Boštjan Oder, Dani Bedrač, Slavica Tesovnik, Dolfe Lipnik in Karmen Škoflek. Fragmenti so bili dopolnjeni s fotografijami krajev in koticov v Velenju z okolico, ki sta jih prispevala fotografa Matej Blagus in Dejan Tonkli. Zares odlična izdaja izbrane poezije in proze je bila prvič predstavljena v decembru 2009 na veseli dan kulture, hkrati pa je že zašla na marsikatero knjižno polico. Izdajo je poleg MO Velenje, JSKD RS za kulturne dejavnosti Območna izpostava Velenje podprl tudi Premogovnik Velenje z odkupom nekaj izvodov.

V večeru branj in predstavitev so si zbrani ogledali tudi kratek film o Hotenjnih skozi čas avtorja Janija Napotnika.

Milojka Komprej

Foto: Dejan Tonkli

Zelena nit

Polona Kitak, katere razstavo Zelena nit so odpirali v začetku marca, izhaja iz družine Zupanc iz Kozjega, ki jo je že v rani mladosti spodbujala k ustvarjalnosti. Zato je imela prvo razstavo že v gimnaziji, od leta 2002 pa je vključena v DLU Rifnik Šentjur, kjer je s pomočjo mentorja pridobila ustrezne strokovne izkušnje. Zadnja leta deluje tudi v Društvu šaleških likovnikov Velenje pod mentorstvom Denisa Senegačnika, ki ji je tudi postavil razstavo v Mestni galeriji Šoštanj. Ob odprtju je tudi spregovoril o Poloninem ustvarjanju in med drugim dejal: *Zadnja dela Polone Kitak vstopajo v prostor nepredmetnega. To kompleksno zastavljeno tematiko spretno in kontrolirano rešuje z vpeljevanjem osnovnih likovnih prvin, ki so videna v delih največkrat ploskve ali linije. Patino barvnih nanosov doseže s slojenjem več barvnih lazur ali pa v drugi smeri, kot eksperiment uporabi medijske dodatke za goščenje tekstur. Preplet različnih površin je skoraj neopazen in ohranja likovna dela kvalitetna. Raznolike velikosti likovnih površin enostavno in izluščeno govorijo o odnosu dveh zaprtih in odprtih prostorov. Lahko so diptih, triptih ali še več, lahko so sestavljene slike v smislu razredčenih mozaikov, pri čemer pa se previdno izogiba dekorju. Kadar se zdijo formati nelogično razporejeni, pa so le-ti povezani z ostro linijo in tako celoten ustroj dosega celoto ... Likovna govorica Polone Kitak torej dosega mejo abstraktnega in jo celo presega. Njena izhodišča so prostori z najmanjšimi detajli, zgodba je na široko odprta in ji ponuja skoraj brezmejno črpanje in eksperimentiranje.*

Polona Kitak je poleg številnih tematskih razstav pripravila tudi likovno opremo za svojo knjigo Velike punce in za nekaj literarnih zbornikov ter izdaj. Za svoja dela je prejela na mednarodnem slikarskem extemporu v Piranu 2007 certifikat, na Zlati paleti 2008 priznanje in na Zlati paleti 2009 certifikat. V letu 2009 je prejela nagrado Šentjurskega poletja in v letu 2010 priznanje JSKD Šentjur. S svojo družino, možem in tremi otroki živi v okolici Prevorja.

Na odprtju je sodelovala Glasbena šola Fran Korun Koželjski s svojim glasbenim programom, v imenu organizatorjev, Zavoda za kulturo Šoštanj, pa je avtorici in ostalim ženam ob njihovem prazniku čestitala strokovna sodelavka zavoda Milojka Komprej.

A.K.

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Dejan Tonkli

Kulturni domovi

V začetku marca je bilo v Murski Soboti srečanje Združenja kulturnih domov, na katerem so zbrani sprejeli nekatere sklepe, ki bi izboljšali povezanost in sodelovanje kulturnih domov z vidika kvalitetnejše kulturne ponudbe, cenovnih ugodnosti ter smiselnih odločitev glede delovanja. Sazasa oziroma vplivov kulturnikov na Sazasovo finančno delovanje. Združenje kulturnih domov deluje že pet let, srečanja pa so vsako leto v krajih, kjer delujejo kulturni domovi, člani združenja.

Sestanek je bil namenjen tudi volitvam novega vodstva, a je bilo mnenje zbranih soglasno, da vodenje združenja še naprej pelje Gojimir Lešnjak Gojč, dosedanji predsednik in direktor Kosovelovega doma iz Sežane ter eden izmed pobudnikov združenja. Tudi podpredsednik Andrej Kokot, direktor doma v Radovljici, ostaja in seveda tajnica in blagajničarka tega združenja Ariana Pertianč. So se pa člani pozitivno izrekli o nekaterih spremembah v organih zavoda, predvsem zaradi lažjega in bolj tekočega

Foto: arhiv

delu. V formalnem delu so dorekli tudi aktivnosti okoli Kulturnega bazarja 2010, ki bo potekal 20. maja v Cankarjevem domu, poenotenja oglaševanja, uporabe spletne strani www.zdruzenjkd.si, kjer so predstavljeni vsi člani združenja in seveda njihova kulturna ponudba. Na srečanju sta bila prisotna tudi predstavnika Zavoda za kulturo Šoštanj Kajetan Čop in Milojka Komprij, ki sta tudi prevzela funkcije v delovnih telesih.

In še za konec ... V neformalnem delu pa je sledila kulinarčna poslastica kulturnikov iz Murske Sobote. Seveda se ni dalo izogniti gibanici, da bi slučajno repa ne pošla.

m.k.

Izjemni dosežki mladih glasbenikov

V mesecu februarju je v Velenju in Celju potekalo 13. regijsko tekmovanje mladih glasbenikov celjskega in koroškega območja. V različnih starostnih kategorijah so mladi glasbeniki tekmovali v instrumentih flavta, oboa, klarinet, saksofon, klavir, petje in komorne skupine s trobili. V dveh dneh je nastopilo 161 tekmovalcev, katere je ocenjevalo sedem tričlanskih komisij.

Na tekmovanju je sodelovalo kar 21 učencev glasbene šole iz Občine Šoštanj:

ZLATO PRIZNANJE so prejeli **Lara Ramšak** (klarinet, I. a), mentor Rok Šincek, korepetitorica Anja Rosec, **Matic Rihtar** (klarinet, I. a), mentor Boštjan Mesarec, korepetitorica Anja Rosec, **Gasper Ladinek** (saksofon, I. a), mentor Aleš Logar, korepetitorica Anja Rosec, **Barbara Spital** (flavta, I. b), mentorica Mojca Ušen Tkalec, korepetitorica Anja Rosec, in **trio trobent I. kategorija, Blaž Turinek, Filip Plešnik, Matic Omerza**, mentor Janez Šuligoj.

Zlato priznanje na inštrumentu **oboa** so prejele tri učenke iz Šoštanja, ki pouk obiskujejo v glasbeni šoli v Velenju pri mentorici Tanji Mršnjak Petrej, na klavirju pa jih je spremljala Ines Ivanovič: **Katarina Grazer** (oboa, I. a), **Karin Plazl** (oboa, I. a), **Katja Atelšek** (oboa, I. c).

Zlato priznanje je prejel tudi učenec na **klarinetu**, ki pouk obiskuje v Velenju pri mentorju Matjažu Emeršiču, na klavirju pa ga je spremljala Katja Žličar Marin: **David Gregorc** (klarinet, I. c).

SREBRNO PLAKETO so prejeli: **Andraž Ravnikar** (klarinet, I. a), mentor Rok Šincek, korepetitorica Anja Rosec, **Darja Berložnik** (klarinet, I. a), Boštjan Mesarec, korepetitorica Anja Rosec, **Anastazija Čeh** (klarinet, I. a), Boštjan Mesarec, korepetitorica Anja Rosec, **Barbara Kladnik** (saksofon, I. a), mentor Aleš Logar, korepetitorica Anja Rosec, **Amadeja Sovič** (flavta, I. a), mentorica Neva Beriša, korepetitorica Anja Rosec, in **trobilni trio I. kategorije: Tomaž Sovinc, Miha Dermol, Aleš Štruc**, mentor Janez Šuligoj.

Srebrno priznanje sta prejeli tudi dve učenki, ki pouk petja obiskujeta v Velenju pri mentorici Dušanki Simonovič, na klavirju ju je spremljala Olga Ulokina: **Andreja Krt** (petje, I. a), **Viktorija Maze** (petje, I. a),

Foto: arhiv

Foto: arhiv

Barbara Spital je poleg zlatega priznanja na regijskem tekmovanju prejela tudi ZLATO PRIZNANJE - 96 točk na mednarodnem tekmovanju UPOL - SVIRELL 2010. Njena mentorica je Mojca Ušen Tkalec, korepetitorica Anja Rosec.

Sodelovanje na tekmovanju in dobri rezultati kažejo večletno delo in trud učencev ter njihovih mentorjev in korepetitorjev. Za uspeh pa so zaslužni tudi starši, ki so vzpodbudno spremljali delo svojih otrok.

Sonja Beriša

Mednarodno tekmovanje Društva harfistov Slovenije

27. in 28. februarja 2010 je potekalo v glasbeni šoli Fran Korun Koželjski Velenje 2. mednarodno tekmovanje Društva harfistov Slovenije. Tekmovanja se je udeležilo 76 harfistk in harfistov iz 10 držav: Slovenije, Srbije, Italije, Avstrije, Bolgarije, Češke, Črne gore, Hrvaške, Madžarske in Turčije. Tekmovanja se je udeležil tudi šoštančan **Jure Puc**, učenec Glasbene šole Velenje, in si pod mentorstvom prof. **Katje Skrinjar** priigral srebrno priznanje.

Občni zbor Kulturnice Gaberke

Konec februarja je Kulturnica Gaberke izvedla svoj letni občni zbor. Po začetnem govoru predsednika društva je sledila minuta molka v spomin na preminule člane društva v letu 2009. Pri pregledu opravljenega dela v lanskem letu izstopa predvsem 3. srečanje preseljencev, ki je bilo posebej svečano zaradi otvoritve makete preseljenih vasi Šaleške doline zaradi vplivov rudarjenja. Predsednik Kulturnice Franc Šteharnek se je ob tem še enkrat v imenu Kulturnice za pomoč pri izdelavi 3D makete zahvalil podjetjema Premogovnik Velenje in PV Invest ter Aleksandru Grudniku in Dragu Glušiču. Pomemben dogodek v lanskem letu je bila tudi podelitev priznanja Francu Šteharniku, ki jo je prejel od Občine Šoštanj.

Za letošnje leto je bil sprejet pester plan dela, ki pa se je že začel odvijati. Začelo se je s prireditvijo ob kulturnem prazniku. Spomladi bo potekala delavnica izdelave cvetja iz krep papirja, urejala se bo okolica kozolca ter gozdna učna pot, sodelovali pa bomo tudi na vseslovenski čistilni akciji Očistimo Slovenijo. Pomladni del se bo zaključil s salamijado in gledališko predstavo pod kozolcem, ki jo bodo zaigrali gostje iz Reke.

20. junija bo organizirano že 4. srečanje preseljencev. Po poletnem zatišju po jeseni najprej izvedeno vse bolj popularno gobarsko srečanje pod kozolcem. Sodelovati nameravamo na jesenskih sejmi v Šoštanju. Oktobra je načrtovana še ena gledališka predstava pod kozolcem. Leto se bo zaključilo s prireditvama Veselo nedeljsko popoldne in silvestrovanje pri kozolcu. V društvo je bilo sprejetih deset novih članov. Podeljena so bila priznanja za uspešno sodelovanje in delo pri Kulturnici, in sicer: Turističnemu društvu Pristava, Rafku Blatniku, Ferdu Krku in Cvetki Šteharnek. Pri govorih gostov je bil predstavnik KS in PGD Gaberke Bogdan Lampret poln pohvalnih besed glede delovanja društva, predvsem kot organizatorja zanimivih prireditev, s katerimi je zelo popestrno življenje v kraju. Bernard Skarlovnik je bil posebej navdušen nad tem, da se lahko krajanji zopet družijo na mestu starega gasilskega doma, ki je bil od leta 1930 pa vse do njegove porušitve dolga desetletja glavna točka druženja krajanov. S postavitvijo kozolca se ta tradicija zopet nadaljuje.

Foto: A. Grudnik
Bernard Skarlovnik nas je med svojimi pohvalnimi besedami spomnil, da se je druženje krajanov Gaberk pri današnjem kozolcu pričelo že leta 1930, ko so začeli graditi gasilski dom.

Skozi Gaberško vas je speljana zanimiva in priljubljena sprehajalna pot, polna nostalgije na stare čase, saj pelje mimo cerkve, gozdne učne poti, kapele, pašnikov s kravami in konji, kozolcev ter makete porušenih vasi, kjer lahko poslušate tudi žuborenje potoka Velunje. Še posebej je ta pot med krajanji priljubljena zaradi redkega prometa. Med gosti je spregovoril tudi župan Občine Šoštanj Darko Menih, ki je pohvalil aktivnost in prepoznavnost Kulturnice Gaberke. Predsednik Kulturnice se je zahvalil vsem, ki so kakor koli pomagali pri delu Kulturnice, in jih povabil na prireditve, ki se bodo dogajala pri kozolcu.

A. Grudnik

Pihalni orkester Zarja Šoštanj žaluje

NAŠEMU ZDRAVKU V SLOVO

Tako kot se je počasi pričela prebujati pomlad, ki s svojo svežino odžene mrzle dni, se je tiho od nas poslovil tudi ZDRAVKO ZUPANČIČ, katerega izguba bo za vedno pustila zimski hlad v naših srcih. Zadnjo bitko življenjske poti je izgubil v sredo 17. 3. 2010.

Bil je domačin, krajan Lokovice pri Šoštanju; njegovo ime pa je tako doma kot v tujini, dajalo pečat izvrstnega glasbenika, pevovodja in dirigenta. Vse od leta 1949 je bil član PIHALNEGA ORKESTRA ZARJA ŠOŠTANJ, katerega godbeniki smo skupaj z njegovim odhodom utrpeli hudo izgubo, ter nepogrešljivi člen med nami. Vse od tistega davnega leta prejšnjega tisočletja in vse do današnjih dni, je bil Zdravko vesten član tega društva, v celoti predan orkestru, glasbi, ter vsem ostalim godbenikom-prijateljem, ki so ga neizmerno cenili.

Njegova glasbena pot je bogata in prepletena z nešteti dogodki, ki so ga izoblikovali v osebnost s karakterjem, dosegljivim le malokomu. Odličan glasbenik, odličan pevovodja, ter odličan dirigent. Poleg številnih obveznosti v domačem krogu je zahtevne funkcije opravljal tudi v občinskem in državnem merilu. Vseskozi je opravljal delo namestnika dirigenta Zarje, ter orkester reševal v kritičnih trenutkih. Trikrat je v časovnih razmakih postal prvi mož orkestra in dokazal, da je njegovo življenje vedno bilo in bo tesno povezano z glasbo. Bil je dirigent tudi drugih godb in pevovodja več pevskim zborom.

Zahrbtna bolezen, pa ga je prav zdaj, v 85-letnem delovanju orkestra iztrgala iz naših godbenih vrst, kot enega najbolj aktivnih in predanih članov. V novembru minulega leta je zaokrožil 60. obletnico igranja in delovanja sprva v Delavski godbi Zarja, ki se je kasneje preimenovala v Pihalnega orkestra Zarja.

Ob njegovem jubileju smo se z njim veselili, mu iskreno delili čestitke, ter mu ob kozarčku zaželeli še veliko uspešnih godbenih let. Uspešnih zato, saj je na svoji glasbeni poti prejel prav vsa odličja, pohvale, diplome in priznanja, ki jih lahko dobi le posameznik med najuspešnejšimi. To so spomeniki častivrednih in nepozabnih dejanj, spoštovanja vredne

osebnosti z jasno in iskreno besedo, ter poštenim odnosom, ki je lahko zgled predvsem mlajšim generacijam.

Danes mu lahko le še enkrat izrečemo tiste skromne besede zahvale:

Hvala Zdravko, za vse kar si storil, dal in žrtvoval za dobrobit, ter kvaliteto orkestra. Godbeniki smo izgubili velikega prijatelja, predvsem pa odličnega godbenika. A usoda je hotela tako, da te ob bližajoči 85. obletnici ne bo več med nami. Izgubiti nekoga, ki ga

ceniš in z njim deliš bogato in dolgo glasbeno pot je zares boleče. Še ob koncu preteklega leta, si z nami igral na Božično-novoletnih koncertih, sedaj pa bo tvoje mesto ostalo prazno. Pol stoletja igranja krilovke, ter desetletje zvokov bariton saksofona, v naših srcih ne bo nikoli utihnilo, kot ne bo nikoli izginil smehljaj; tisti tvoj smehljaj poln življenja, ki je prehitro ugasnilo.

Pihalni orkester Zarja Šoštanj

Oktet TEŠ gostoval v Lučah

V okviru Meseca kulture, ki ga v Zgornji Savinjski dolini prirejajo že vrsto let, so v Lučah organizirali koncert učencev Glasbene šole Nazarje in tamkajšnjega mladinskega godalnega orkestra, v goste pa so povabili tudi oktet TEŠ iz Šoštanja.

Oktet je bil edini vokalni izvajalec, vse ostale točke so bile instrumentalne. Pod umetniškim vodstvom Mitja Venišnika so zapeli dve pesmi na besedili Franceta Prešerna in dve ljudski v priredbi Danila Švare ter Zorka Prelovca. Njihov nastop je bil lepo sprejet in pevci so bili nagrajeni z burnim aplavzom ter cvetjem. Voditeljica večera in predsednica lučkega kulturnega društva Tadeja Robnik je številnemu občinstvu oktet TEŠ podrobno predstavila, omenila njihovo delovanje ter največje uspehe na njihovi dvanajstletni glasbeni poti.

Večer pa je bil razen Prešerno namenjen tudi lučkemu rojaku, velikemu slovenskemu skladatelju Blažu Arničju, po katerem nosi ime tamkajšnja osnovna šola, v kateri se je omenjeni koncert tudi dogajal. Letos januarja je poteklo 109 let od Arničevega rojstva.

Blaž Arnič se je rodil na kmetiji pod Raduho. Bil je pastir, hlapec in poljski ter gozdni delavec. A v njem se je že v zgodnjem otroštvu oglašala neizmerna ljubezen do glasbe. Še kot pastirček si je igral na zveglo, če pa je bila le prilika, je v roke vzel še harmoniko. Toda to mu ni bilo dovolj, sanje

Foto: Marija Lebar

so ga vodile dalje. Šolal se je in postal eden najbolj izrazitih simfoničnih skladateljev 20. stoletja. Na tega velikega rojaka so v Lučah zelo ponosni.

Marija Lebar

Improliga

Kdor ne pozna pravil Impro lige, naj se čim prej seznanj z njimi, le tako bo doživel pravo zabavo in smeh, ki gre naravnost od srca. Tako je bilo v Mestni galeriji Šoštanj dan po kulturnem prazniku, ko sta se v dobri gledališki improvizaciji pomerili dve skupini. Skupina Mamuti iz Velenja s skupino Pitoni z. o. o. iz Vuzenice. Zmaga, sicer tesna, je bila na strani Velenjčanov, o tem so odločili gledalci, ki so tudi sicer sodelovali s predlogi improvizacij. Ti pa so bili domiselni in so zagotovo terjali od nastopajočih veliko predznanj. Velenjski Mamuti so v taki sestavi skupaj že dobra tri leta in nastopajo po celi Sloveniji, Pitoni z. o. o. pa so uspešna skupina iz Vuzenice, ki delujejo po vzorcu Montya Pythona od leta 2004. Vzorec angleškega humorja se očitno zelo obnese na slovenskih tleh. Impro liga je sicer priljubljena vrst gledališke improvizacije, ki naj bi na slovenska tla zašla leta 1990 z Gledališčem Ana Monroe, leta 1993 pa je bila ustanovljena prva slovenska liga. Igra ima svoja stroga pravila, od dolžine prizorov do uporabe jezika in disciplin. Največ improligašev prihaja iz Kranja in Ljubljane. Zato je po besedah **Mateja Mraza**, vodje skupine Mamuti, njihova skupina malce izven okvirjev, ki jih sicer predpisuje ta žanr. »Bolj ohlapno, izven pravil in po domače, da je bliže publikii« je povedal.

Kakor koli že, gledalci s(m)o uživali. Organizatorjem, to je Mladinski kulturni center Šoštanj, pa naj ne upade pogum, če je bilo največ gledalcev spet

Foto: Dejan Tonkli

iz okolice. Želijo si, da bi Šoštanjčani več prihajali na take in druge vrste prireditev, ki so v večini zastopj, pa še dobre so.

Milojka Komprej

Za vedno Marina

Brane Vunjak –Brendi je v marcu gostoval v Vinski Gori pri Velenju s koncertom, ki ga je pripravil ob 25-letnici glasbenega ustvarjanja. Četrto stoletja ustvarjanja je praznoval s tistimi glasbenimi ustvarjalci, s katerimi tudi sicer sodeluje. Izmed mnogih so z njim nastopili Hajdi, Natalija Kolšek, Viktorija, Majda Arh, Boris Kopitar ter seveda Brendijev najljubši pevec Korado. Kot zanimivost so po dolgem času na odru spet stali Don Juani, nekoč izredno priljubljena glasbena skupina. Da so delovali v prejšnjem tisočletju, se seveda sliši zelo nenavadno, a je dejstvo, da so razpadli nekje po letu 1990.

Brendijev ustvarjalni opus ni razsežen samo zaradi let ustvarjanja, ampak predvsem zaradi dejstva, da se ukvarja z vsem, kar je v zvezi z glasbo. Ne glede na to, da njega oziroma njegovo glasbo nacionalka in še nekatere radijske postaje ignorirajo, je Brendi priljubljen tako kot pevec kot avtor besedil in glasbe. Njegove pesmi so tiho kritične, puščajo možnost, da se človek ob njih zabava ali pa tudi zamisli nad besedili, na katerih Brane Vunjak veliko dela. Brendi, ki je že zgodaj začutil, da bo njegovo življenje povezano z glasbo, v zadnjih osemnajstih letih nastopa v duetu s Koradom in kamor koli prideta, naletita na navdušeno publiko. K temu zagotovo pripomore njun nastop, zagotovo pa Brendijeva glasba, ki je zapisana v srca mnogih poslušalcev. Nepozabna Marina, Zelen rožmarin, Mandarina in še in še!

Koncert v Vinski Gori je bil sneman v živo; če bodo posnetki dobri, bo iz tega nastal CD, ki bo seveda izšel pri njegovi založbi Mandarina.

Milojka Komprej

Foto: Milojka Komprej

Zapisani (v) glasbi

Minutka

Ansambel Minutka je na sceni že dobri dve leti. Prepričajo nas z izvrstnim vokalom in izvedbo. Člani ansambla so z »vseh vetrov«. Pogovarjala sem se z basistom Vojkom Ovcjakom.

Najprej me zanimaj kaj o samem začetku delovanja ansambla.

Uradni nastanek našega ansambla beležimo v jeseni 2007. Takrat smo pridobili na svojo stran tudi mentorja Mateja Mastnaka, bolj znanega kot trobentača ansambla Igor in zlati zvoki. S tem se je pričelo tudi resno in trdo delo v ansamblu. Za nastanek ansambla smo »krivi« Armin, Vojko in Mitja, ki smo svojo željo do narodne glasbe in igranja postavili na realna tla. Pridružila sta se nam še Luka in Primož, ki sta kasneje zaradi različnih obveznosti zapustila ansambel. Za boljše vokalno izvedbo smo želeli še ženski glas in tako se nam je priključila še Natalija.

Kdo ste člani ansambla, od kod prihajate, kakšno vlogo imate v ansamblu?

Smo kvintet in v ansamblu nas je šest. Kot je bilo že omenjeno, naša pevka je Natalija Prikeržnik in prihaja iz Dravograda. Vodja ansambla je harmonikar Mitja Ferlin iz Štor, na klarinetu pa je Armin Lambizer iz Lokovice. Na trobenti je Marko Gunzek iz Vojnika, kitarist je Silvo Brgles iz Ljubnega ob Savinji, šesti član pa je moja malenkost, Vojko Ovcjak iz Šmartnega ob Paki, na baritonu in kontrabasu. Kot je opaziti, prihajamo z različnih koncev Slovenije, naš sedež pa je v Lokovici.

Kje vse nastopate? Se udeležujete tudi festivalov?

Nastopamo na raznih prireditvah, dobredelnih koncertih, veselicah, občnih zborih, abrahamih oziroma vsepovsod, kjer nas le želijo slišati. Udeležili smo se že petih festivalov. Najprej smo se predstavili za nas na najbližjem, to je Graška Gora poje in igra 2008, kjer smo prejeli srebrnega pastirčka ter nagrado za najlepšo melodijo festivala. V prejšnjem letu smo se udeležili kar štirih festivalov. Prav tako kot leto poprej smo poskusili srečo na festivalu Graška Gora poje in igra 2009, kjer smo prav tako prejeli srebrnega pastirčka. Udeležili smo se tudi festivala viž v narečju v Škofji Loki, festivala Marija Reka ter nam najljubšega, to je festival v Števerjanu, kjer se nam je uspelo uvrstiti v finalni večer.

Kdo so pisci vaših besedil in glasbe?

Pri nastajanju lastnih skladb nam je v veliko pomoč Igor Podpečan, ki nam je napisal melodije in aranžmaje za vse skladbe. Besedila sta prispevala Majda Rebernik ter Adi Smolar. Trenutno imamo posnetih pet lastnih skladb, nastajajo pa tudi že nove melodije, s katerimi se bomo predstavili na letošnjih festivalih.

Imate morda kakšnega vzornika v Sloveniji? Kateri od ansamblov vam je še posebej všeč?

Mislím, da bi si bili enotnega mnenja, da je naš največji vzornik Slavko Avsenik, ki pa, žal, s svojim ansamblom ne deluje več. Ravno ta glasba nas je vzpodbudila in premamila, da smo se tudi sami podali v te vode. Seveda je pa tukaj še nekaj ansamblov, ki so nam za vzor, med njimi sta tudi ansambel Igor in zlati zvoki in ansambel Roberta Zupana pa še kakšen bi se našel.

Foto: arhiv

S čim vse se še ukvarjate v življenju, kaj počnete, ko ste prosti?

Starostno smo porazdeljeni v obdobje desetih let, tako da so tudi naše obveznosti različne. Tako sta v ansamblu že dva zaposlena, trije so študentje, pevka pa je še dijakinja. Naš trobentač je že poročen in ima dva sinova, tako da mu že to zapolni veliko prostega časa. Vsi imamo radi tudi šport. Armin in Vojko sta tudi člana Pihalnega orkestra Zarja Šoštanj in tudi člana gasilskih vrst. Mitja je poleg vseh obveznosti še lovec, Natalija in Silvo pa se glasbeno udeležujeta še v pevskem zboru.

Kakšni so načrti za prihodnost? Se nameravate udeležiti kakšnega festivala?

V letošnjem letu se nameravamo udeležiti festivala v Števerjanu ter festivala Lobarfest na Hrvaškem. V ta namen bomo posneli tudi dve lastni skladbi, če pa bo dovolj finančnih sredstev, pa upamo tudi na še kakšno posneto skladbo zraven, saj bi radi čim prej izdali svojo lastno zgoščenko.

Bi tudi vi po vzoru ansambla Roka Žlindre kdaj poskusili kombinacijo z rockom?

Zakaj pa ne. Treba je poskusiti nove stvari. Smo že naredili nekaj priredb zabavnih skladb, med njimi recimo priredbo skladbe skupine Big foot mama. S tem je rock skladba dobila novo podobo v narodnozabavni verziji. Priredili smo tudi skladbo Simone Weis ter skladbo hrvaške pevke Tajči. Zanimivo je slišati te zabavne skladbe v naši, narodnozabavni preobleki.

Veliko uspeha v prihodnje in izpolnjenih načrtov jim želim tudi sama.

Melita Hudej

Foto: arhiv

Folkrola

»Petelinček« že 25 let na slovenski glasbeni sceni

Čeprav ne kikirika prav na glas, ga je slišati in videti tja v deveto slovensko vas. Izdelal je več kot sto tisoč kosov spominkov in etnografskih miniatur in s tem zelo zaznamoval prostor v Šaleški dolini ter širše, hkrati pa je promoviral Šoštanj in okolico s svojo prepoznavnostjo in ustvarjalno izvirnostjo.

Valentin Heindl, ključavničar, ki se je v drugi polovici življenja povsem obrnil k lesu, je bil sprva lesni strugar, nato vzdrževalec v Gorenju, zaposlen kot vzdrževalec in »tavžentrožca« tudi v Vrtcu Velenje, ob tem pa četrto stoletja pravi ljudski umetnik. Iz lipovega lesa in deloma iz leskovih palic je pričel izdelovati lesenega petelina, kasneje pa vse vrste spominkov z motivi starih kmetijskih in gozdarskih orodij in pripomočkov, mline, kašče, planinske kočice ter naravno simboliko. Pri vsem je vedno uporabljal le naravni material (rastline, plodove narave, cvetje in gradiva iz lesa). Pri nabiranju ter končni obdelavi mu je od nekdaj pomagala žena Alojzija, oba pa vse to počneta iz ustvarjalne vneme, seveda pa tudi za izboljšanje družinske ekonomije.

Valentin Heindl je s temi spominki in darilci navdušil organizatorje in izvajalce narodno zabavne glasbe in drugih tipičnih ljudskih prireditev po vsej Sloveniji. Sodeloval je z Vinkom Šimekom »Šraufcigerjem« na Lojtrici domačih, s Francem Pistotnikom »Podokničarjem« ob Podoknicah, na Alpiskih večerih na Bledu, z Borisom Kopitarjem na Video mehu,

Foto: Jože Miklavc
Valentin Heindl - Petelinček se rad postavi s svojim simbolom, lesenim petelinom.

z Jožetom Galičem prvič na TV Slovenija, na številnih narodno zabavnih prireditvah v Vinski Gori in drugod po Sloveniji. Kot pravi, je vedno šlo za prijetno druženje z zanimivimi in slavnimi Slovenci, za izdelavo spominkov ljudskega izročila in etnografskih izdelkov, s tem pa mu je postala blizu tudi izvirna slovenska domača obrt. Kar četrto stoletja je tako zaokrožil s svojo pojavnostjo v slovenski narodni noši in pustil prepričljiv pečat kot posebnež in ljudski tribun iz Šoštanja. Vsekakor si Valentin Heindl zasluži čestitke in posebno pozornost.

Jože Miklavc

Vabljeni na
12. koncert Roberta Goličnika
z ansamblom Franca Miheliča in gosti,
v nedeljo, 11. aprila 2010, ob 15. uri,
v Kulturnem domu Velenje.

Leto za Falote

Tudi letos bo v Ljubljani potekal festival Slovenska polka in valček. Na Gospodarskem razstavišču bo 9. aprila že 16. prireditev pod tem imenom, ki jo bosta z neposrednim prenosom ob 19.55 predvajali TV in R Slovenija ter TV in R Maribor.

Izbor za festival je potekel. Strokovna komisija je izmed 76 prijavljenih skladb izbrala 6 polk in 6 valčkov, ki se bodo potegovali za laskavi naslov. Ena izmed polk bo tudi skladba Muzikanti, muzikanti, ki jo bo izvajal ansambel Tapravi faloti. Ansambel, ki ga sestavljajo Janko Stropnik, Uroš Stropnik, Mateja Podvratnik, Bojan Grabner in Alenka Sinigajda, je očitno trdno zasidran v sam vrh narodno zabavne scene, kajti nismo še pozabili, da so lani s skladbo Mladosti ne dam osvojili zmago v bitki za Naj vižo leta. Skladbo Muzikanti, muzikanti je za njih napisal legenda slovenske zabavne scene Edvin Fliser, besedilo pa Barbara Kolarič.

Amadeja Komprej

Foto: arhiv

Ne bomo pozabili

Spomini na preboj XIV. divizije iz Suhorja v Beli krajini na Štajerko leta 1944, ko je v Osreških pečeh padlo 14 borcev in dan kasneje tudi veliki pesnik Karel Destovnik-Kajuh, je s pomočjo OZ borcev za vrednote NOB, krajevnih organizacij in Mladega foruma socialnih demokratov še vedno živ. V Občini Šoštanj poteka slovesnost vsako leto pri Osreških pečeh, občina pa je ravno v letošnjem letu obnovila tudi ploščo na Žlebničkovi domačiji, kamor je bil tudi letos organiziran pohod iz Lajš. Šaleška konjenica, ki že vrsto let sodeluje pri svečanostih, se je na pot s Sedlarjevega podala že v sredo, 17. marca, ter se udeležila tudi slovesnosti v Paki, Cirkovcah in Škalah. Osrednja slovesnost je bila v soboto, 20. februarja, v Osreških pečeh, kjer je spomenik padlim borcem. V programu so sodelovali kulturniki iz Raven, MPZ KUD Ravne, učenci, mladi harmonikarji, Ravenska godba na pihala in recitatorji, govornica Marjana Kotnik pa je v svoj govor strnila razmišljanje o svobodi kot vrednoti, ki je za današnje generacije sama po sebi umevna. Bojan Kontič, predsednik OZ borcev za vrednote NOB Velenje in poslanec v DZ, je bil v svojem govoru kritičen do tistih, ki želijo našo domovino spremeniti v deželo afer in korupcije. Zbrane pa je na kratko z velikim čustvenim nabojem nagovoril Alojz Dolničar, ki se je poklonil spomenu padlim v imenu vseh 76 še živečih soborcev.

Še isti dan so se ponovno zbrali na Žlebničkovi domačiji, kjer se je svečanosti udeležila Ministrica za obrambo Ljubica Jelušič, ki se je v svojem govoru navezala na Kajuhovo pesem Samo milijon nas je. »Danes nas je dva milijona,« je rekla, »izpostavljeni smo nekim drugim težkim razmeram,

vsendar se ne smemo vdati.« Jelušičeva, znana kot dobra in prepričljiva govornica, je spregovorila še o Slovenski vojski, naših športnikih, in obrambovarstvenem sistemu. Ob koncu govora ji je župan Občine Šoštanj in poslanec v DZ RS Darko Menih podaril poseben izvod Kajuhovih pesmi, ki so bile izdane v omejenem številu izvodov ob 60-letnici Kajuhove smrti.

Milojka Komprej

Foto: Dejan Tonkli

Foto: Boštjan Pucelj

IZ SLOVARJENJA MELANHOLIJE IN RADOŽIVOSTI

tekočine *Včasih ne razumemo besed*, pretočenih med nebom in zemljo; prepito zatišje je vmes in v lobanji se drstijo ribe ...

Včasih ne razumemo krvi, pomešane z ledom in vinom; zavre in prekipi, kakor na vekov veke ljubimkajo žile ...

Včasih ne razumemo solz, pobeglih iz tolmunov noči ... Ne razumemo molka za živimi zobmi ...

Včasih ne razumemo časa, jezikavega v žargonu prahu in razglašenem zboru ostanka ljudi ...

P. S.

Nerazumljivo in nerazumno se škropimo z bleščeče gladine sveta; na eni polobli naselji na drugo, pogugavajočih razbitinah sebi namenjenega objema ...

(2010)

sliva (plesen 10) *Včasih drevo ne more vate* z vejami poleglih cvetov, mlahavih listov ... Preblag je dih v zalistju, pleščočim zate ...

A nekoč bo sonce zletelo dol, v rjast žleb ob krošnji slive; odbilo se bo pred teboj, izbočilo par dojk in popek ... Če še ne bo ugasnilo, razlije bradavici in pod udrtu brazgotino obsije razpočeno zlato rumeno slivo ...

Včasih jezik ne more vate ... prav z nobeno črko ... Čuti se v grenko lupino zasadijo, vtihotapijo se v globačo ust, oslinijo sladko moko ... Nabreklijo deblo spolzi do nebes, kjer dolgo dišiš po razkošičenem sadu ...

Včasih nebo ne more vate ... in ti ne vanj ... A vse, vse te nekoč objame ... s trepalnico pogleda ... z nohtom nesmisla ... z mečico trzlajev ... s poprhom lepljivih trenutkov ... s šilcem pekoče slivovke ... z neizkričano minuskulo pod mrtvorojenim oblakom, ki ne more vate ...

P. S.

In ti (s koračno stojjo in mrzlimi stopali na mojih scefrah in ustnicah): Vsak cvet potrebuje svoj čas, da se odpre ... – In jaz (iz tvojega cvetenja izmaknjen prašnik): Neskončna je medmetnost v padcih muževnega stebela! – In razsušeni žleb (šepeta zlati lebdenci nad nama): Omagaj še kdaj v opojnost slive ...

(2010)

čas (X) *Najbrž sva si želela videti to deželo*, ki dovoljuje sanje ... Sprijete so iz tebe in mene, iz dveh milijonov sanj, zbujujočih se v vzvišena jutra in propadle noči ...

Sanje te dežele ne živijo v globusu, tam bi prezgodaj poniknile za eno in isto obzorje ... Na zemljevidu bi jih popivnala lupa ali prepognila starikava roka domorodca ...

Sanje te dežele so neizpovedane in pobegle ... Vsak večer pridejo v nepričakovanih oblekah, včasih gole ... Potepuški psi bevskajo, da sanj ni ... Jutranji ribiči so tišiji od nalovljenih rib in si za žejo, poživilo sanj, obližneje slane konice prstov ... Butiki, trafike, prodajalne sanj ... Jahte, vile, vikendi, hoteli, zvodniki sanj ... Knjižnice, muzeji, fakultete, pokopališča sanj ... Lovci na sanje prežijo na vsakem koraku ... Koka ne uspeva v tej deželi, čas sanjavi je morfina lačen ...

Sicer dežela, polna radoživih šumov in prehlajenih zvenov ... nabranih in košaro na sobotni tržnici ... zlatih v kanglo za mleko ... prelivajočih se v globalizacijsko kanalizacijo ... v nekakšen planetarij objubljenih dežel ... med katerimi lahko izbereva umetni planetoid ... pač neko deželo, ki sva jo želela božati in slišati njene orgazme ...

čas (XXX) / ex voto (2) *Vsaka nova pesem me zadolži* za tisoč in več evrov. Dolg narašča, a pesem se ne ločuje od pesnika. Čas je zmaterializiran v božjo mater, ti pa si navno darežljiv s poetičnimi senčniki. Pesnik ni ločen od države lahkoživke ...

O če utihnem, postanem petičen in ne bom slišal od-plutja razkošne jahte iz sodome v gomoro. Vmes je Brezno (in tisoč evrov nagrade, kdor prinese iz njega utihnjeni O) ...

Grobarji si pripovedujejo, da pesnikov ne pokopavajo, ampak jih zakopavajo, marsikoga večkrat priklenejo k zemlji ...

Če pomagati eni sami besedi, naj jo raztrga v dvomu, olistanem z novim gnezdom časa ...

P. S.

Zdaj veš: sičniki zadolžujejo, šumevci* črtajo dolg pesnikom ...

* V slovenskem jeziku džin, češnjevec, češpljevec, žajbljevec, marsikatera zeliščna žganja (tudi iz ščavja) dobro prevajajo šepetanja, žuborenja, ščebetanja ... Močeradnik, ta je izven, najprej prišepetan za moško spolno silo. Rp.: Živega močeradna deneš med sadje, iz katerega boš kuhala žganje (kar ni zmeraj samo moško opravilo), ali pa ga

objavljenega (odrezano, ne strto!) spustiš v zeleno žganja. Še najbolje se razpusti privezan na cev žganjarskega kotla.

čas (IX) *Ne arhiviraš pisma*, napisanega z makro veko. Kar ti sporočam, so splavljeni verzi ... Z balkona gledam zagorele gradbince, od jutra do večera statirajo mesija. Rečem ti, tudi ta stavba ne bo namenjena poeziji ...

Ne odpreš dovolj zgodaj nevarne bule. Kaj pa če tu preži neurna depeša, čez noč osušena in nabreklijena. Klep kose, vse bolj slišen, zaustavlja konjenico. Še to ti povem, krvavo bo, ampak ni vrnitve ...

Ni rešitve, če v blagodejni senci ne prepoznaš atomske gobe. Po bradi se ti cedijo sline v obred kemije, predramljeno gomazjenje oklepnikov zastira ostrino vetra ...

Pisalo je v tistem pismu, z opico na rami ne bova ohranila zaledenele vrste. Ni pravila za izgubljenost, na vekov veke ...

hvalnica anamnezi *Ključ od vseh odprtih svetov*, od vseh odprtih grobov ... ključ od samote in požirka hipokrenskega vina, ki zaneseš glavo k strahupu in sladkemu molku ...

tja k belim golobicam v srcih lipancev ... tja k izgubljenim kometom ... tja dol pod nebo, pod mavrična krila, pod oblake ...

Kakor da smo na glupi luni doma! Kakor da morda živimo kakšno bajno skrivnost!?

Hvala za Adamovo rebro! Za žensko luknjo! Za trhlo brv ... za prozoren dež, ki ne preneha padati in umivati razsanjanih šip ... hvala za reke, ki morajo utihniti v mrvjih ...

čas (I) *Nad pokošanim divjim letom* nimava nič več oblasti v gnezdih, zdaj bo zakrutilo v vampih revnih slikarjev, odprli bomo lansko žganje in spili svet nanovo, prepili jetra, ozvočili pljučnico, ženskam bomo zlezli pod debela krila.

To bo čas, ne zima, bujno razmnoževanje veprov z neprebojno svilo, ki nas bo oslepljevala in delala majhne, bolj kot bela zastava.

Vendar ti že sedaj zmagoslavno pravim, v čudoviti pravljici je požrešnim zmanjkalo hrane, in tudi novi čas dinozavrov bo tako minil.

Poezija

Slavica Tesovnik

PESNICA

SONET KORAKOV

*Naj beli teloh rob poti zastraži,
ko pot v strmino pošlje moj korak,
žvižg vetrov med golimi pejsaži,
prinaša duši svež, kristalen zrak.*

*V očeh iskreči divji, črni konji,
tvoje pesmi z mojimi iskrijo,
ko vame nežne misli sladki vonji,
opojno stopajo in govorijo:*

*»Od kod prišla je vsa ta nora zgodba?
Prozorno stkana z zlatim soncem sije.
Rosno lice boja umije sodba.«*

*Ob deblih znova se lovijo želje,
v neba tišino nočnega svetljenja,
mraz kačijo biserov odpelje.*

SONET VEČERA

*V soncu cveta na zelenih listih,
tehtam zvoke izrečene v mraku,
padec zvezde med imeni tistih,
spočetih z bojevanjem na oblaku.*

*So pila usta vodo brez kristalov,
bila je grenka sled rjave strune,
v rokah držal si zven bokalov
neutrudnih rek nemirne lune.*

*Kaj pisali so takrat preroki?
Kako so spraševali se ljudje?
Mogoče barde so ubili zvoki?*

*So pesmi napojile tvoje vene,
pogledi mrki so ubili strelo,
da zlato bilje osvetljuje stene.*

ZAREZA

*V prostoru nebesnih otrok se usedam
v krila na rožnati preprogi. Zaprtih oči
odpiram usta in poslušam zvoke srca.
Božam po zraku, ki prenaša besede
izrečene pred mnogimi dnevi. Ko se
obračam za vonjem po cedri, se me
dotaknejo tvoje izrečenosti. Režejo
cvetje. V dotikih bolečine sem svoja.
Topla zgodba na ekranu spominov in
hlad trenutka me, umakneta drugam.
V temno votlino udarim s pogledom,
da se usujejo zvezde iz črnih sten. Iz
njih zgradim besedo L J U B E Z E N in jo
dvignem v zrak. Skupaj odideva v prvi
prostor.*

TVOJA SLIKA

*Ujeta v tvoje rože trgam trenutke
praznega prostora. Podobe ilustrirajo
misli, ko drsim po platnu, da použijem
belino. Območja nekje vmes, med belo
in črno, se divje vrstijo in polnijo ploskev
in še kakšen prostor, ki določa odnose.
Besede so tiho. Neslišno pobarvan
kvadrat odzvanja partituro, ki nima
odgovorov, ker so vprašanja pod ledom.
V toplem mraku s kuliso rdečega
obzorja; za prosojno zaveso visečih želja
se nasmehnem in nagnem kozarec vode.*

Foto: Veni Ferant

SONET SPREMEMBE

*Iskreče misli so lovile ptice,
ko jutra so rosila sveže trave,
ovite v rahle štrenaste meglice,
besede tekle so v struge prave.*

*Ovila sem te v sledi poljubov,
prekrila polje tvojega telesa,
z dotiki cvetnih rok kerubov,
peljala voz oba sva v nebesa.*

*Kdaj padle sanje so na belo zemljo?
Prikrite zvezde so stegnile svod.
Skrile vidno pot v domačo srenjo.*

*Brez gibanja mirujem v topli skali.
Poslušam bitje lastnega srca.
Gledam konje spodaj na obali.*

SONET VISOKEGA PRITISKA

*Noč trohni v boleče rdeče rane,
brez imena so sledovi sonca,
si senca dolge, mrke roke mane,
juha vre že čez robove lonca.*

*Vsaka pesem se rohneče sklanja
za besedami iz črne scene,
ko potrebujemo spet nova znanja,
za nove, sveže pečene domene.*

*Cela kuhinja zdaj hrano kliče.
Kam odšle so danes vse vsebine?
Človek čaka nove zlate ptiče.*

*Petje rabi ob veliki mizi,
ker rojeva mir v bitki s sabo,
v temnih zvokih krika in v reprizi.*

KRIŽ PRED GORO

*Pišem... izgubljena v pepelu sajastih
želja... pribita na svoj prečnik, nad
mlako krvi, v kateri opazujem tvoj odsev.
Nemirne reke segajo po meni, v svojih
neštetih rokavih me dotikajo in vabijo
vase. Brez odgovora so ure, ki tečejo
mimo. Grabim voljo pod soncem, a me
ne uboga. Tolčem s kladivom, da počijo
gore, da priteče belo mleko iz razpok in
obljibe krvava čustva mojih topih prsi.*

SEKVENCA

*Včeraj sem pustila, da me odkotali vihar.
Peščena usta so naselili škorpjoni. V
svojih črnih oblekah so nadomestili
pesem o pomladi. Puščava nima rož.
Kot govnačev plen me je prineslo v oazo,
kjer sem se spomnila na Adama in Evo.
Trganje mavrice z neba se je pomešalo
med nabrano cvetenje. Vonj po cedri
je dotikal zaznave, ki so dišale po koži,
dokler nisem zaznala izgubljenega raja.
Stala sem sama na neki točki razgretega
peska.*

Svetniki za dnevno rabo

Gregorjevo

Dvanajsti marec je prav poseben dan. Ta dan je znan kot gregorjevo, dan, ko se ženijo ptički, in dan, ki ga praznujejo vsi zaljubljeni. Pa je to res?

Ko je veljal še stari julijanski koledar, je ta dan veljal tudi za prvi pomladni dan. Pomemben pa je bil še zaradi enega dogodka; zaradi praznovanja goda svetega Gregorja I. Velikega, ki je znan kot prinašalec luči. Živel je v 6. stoletju in je bil svetnik, cerkveni oče in papež rimskokatoliške Cerkve. Sveti Gregorij je bil zavetnik rudarjev, zidarjev, izdelovalcev gumbov in pozamentov (našitkov), učenjakov, učiteljev, študentov; priporočale so se mu žene za rodovitnost, pomagal je zoper kugo, predvsem pa je bil patron glasbenikov, pevcev, pevskih zborov ter zborovskega in koralnega petja, saj je uredil cerkveno petje (ki se po njem imenuje gregorijanski koral). Ljudje ga poznajo upodobljenega v papeških oblačilih, s knjigo in škofovsko palico v roki, včasih ima ob sebi goloba, ki je simbol Svetega Duha, ki ga je navdihoval.

Leta 1582 je v veljavo stopil gregorijanski koledar. (Pri nas šele dve leti kasneje.) Do uveljavitve novega koledarja je prišlo zaradi prevelike dolžine leta v prejšnjem koledarju. To pa je povzročilo koledarsko zamaknjenost pomladnega enakonočja in težave z določanjem velike noči. Pri novem koledarju so odvečne dneve nadomestili s preskokom dni in tako so preskočili s 7. na 16. januar in gregorjevo se je premaknilo nazaj. Zato se danes prvi pomladni dan in gregorjevo datumsko ne ujemata več.

12. marec je tudi dan, ko naj bi se po pripovedovanju naših babic ženili ptički. Najverjetneje zaradi glasnega žvrgolenja ptic v vrtovih in grmih. Ptice se v tem času vrnejo z juga in so prve znaničke pomladi, poleg zvončkov in trobentic v vrtu. S tem dnem začnejo kmetje na polju z oranjem in ostalimi pomladanskimi opravili. Na ta dan pa se začne daljšati dan.

Že pred drugo svetovno vojno so na predvečer gregorjevega po rekah in potokih spuščali kose lesa z gorečim, v smolo namočenim »oblanjem« ali s svečo. Spuščanje luči v vodo oziroma spuščanje po vodi naj bi simbolično pomenilo, da se tega dne začne daljšati dan in ne potrebujejo več razsvetljave. Drži pa tudi, da so s spuščanjem »gregorčkov« po vodi želeli pregnati vse slabo, skrbi in zimo.

Zadnje desetletje so to šego v nekaterih mestih in vaseh ponovno oživil. Tako gregorjevo počasi prihaja nazaj v zavest ljudi in pridobiva pomen prave pomladanske šege, ki je bila med 2. svetovno vojno skorajda že pozabljena. Redki mladi so do pred kratkim sploh vedeli (ali še danes ne vedo), da je gregorjevo slovenska različica valentinovega, medtem ko ameriško praznovanje 14. februarja, imenovanega Valentine's day, poznajo vsi. Že nekaj tednov, skoraj kakšen mesec pred 14. februarjem, so reklamni oglasi polni rdečih plišastih srčkov z modrimi očmi in usti, nasmejanimi skoraj do trepalnic. In čokoladnih bonbonier, rdečih plišastih medvedkom z napisom I love you, svečniki s srčastimi poslikavami, rožicami in celo valentinovimi copatki. Cvetličarne tega dne zaslužijo več kot štirikrat toliko kot drugače cel teden skupaj.

Je podarjena vrtnica, plišast medvedek ali bonboniera res poklon iskrene in prave ljubezni? Je dovolj en dan v letu, en dan izmed 365, da komu poveš ali pokažeš, da ga imaš rad? Je vrtnica sploh kupljena z ljubeznijo? Ali gre za to, da je v nas tisti »moramo« priti domov z darilcem, saj se praznih rok ne spodobi. Takrat nas rdeča vrtnica, kupljena med vožnjo iz službe domov v prvi cvetličarni, ki je na poti, reši občutka pozabljivosti ali krivde, da nismo storili tistega, kar bi »morali«.

Slovenci do svojih šeg, navad, celo do lastnega jezika in kulture ne kažemo nikakršnega pretiranega spoštovanja, interesa niti zanimanja.

Foto: Igor Medved
»Gregorčki«, ki so letos zaplavali po Toplici

Kot da v nas ne bi bilo niti kančka nacionalnosti. Kot da nam je zase, svoj narod in svojo državo popolnoma vseeno. To potrjuje tudi praznovanje gregorjevega. Vsi slavimo in častimo Valentine's Day kot nekaj zelo dobrega in zanimivega, svojega lastnega praznika pa sploh ne poznamo oziroma ga poznajo le redki, praznuje pa le peščica. Pa saj tudi naših slovenskih pesnikov, pisateljev, glasbenih izvajalcev, znanstvenikov in tehnologov doma skorajda nihče spoštuje, še imena le redkih poznamo, medtem ko ti, isti ljudje, v tujini pobirajo prve nagrade za svoje delo. Potemtakem res ni slučaj, da sosednji in drugi narodi pometajo z nami, če pa se ne znamo postaviti v bran svojih kvalitiet, izpostaviti dobrih lastnosti, jih ceniti, spoštovati in se kdaj z njimi tudi pohvaliti.

Namesto da boste ob naslednjem praznovanju valentinovega spet noreli z avtomobilom naokrog in v naglici kupili nekaj samo zato, da boste nekaj kupili in tako svoji dragi /svojemu dragemu dodali še eno šaro med vso drugo, kjer shranjuje vaša valentinova darilca, jo/ga raje vsak dan spomnite, kaj vam pomeni, jo/ga večkrat povabite na sprehod z roko v roki ali skuhajte (tokrat za spremembo) vi večerjo. Saj ne pravim, da so darilca napačna izbira, ampak veliki in dragi nakupi nikakor ne morejo povedati istega kot iskrena dejanja, nežen poljub in dotik dlani.

Lahko pa ste nekaj posebnega in drago/dragega presenetite tako, da jo/ga na predvečer gregorjevega povabite na sprehod. Skupaj spustita po potoku kos lesa z gorečo svečo in si zaželita vse lepo ter jo/ga poljubite v temi, v družbi lune in zvezd na nebu.

Kaj vam pomeni več? Malo drugačno, iskreno in zaljubljeno praznovanje dneva zaljubljenec ali meter in pol velik medvedek s srčkom v rokah, ki sicer zgleda super, ampak že po tednu dni se ga naveličate in ne veste, kam bi z njim, saj je zaradi velikosti tako neuporaben za vašo malo sobico.

Nastja Stropnik Naveršnik

Iz/beremo

Aleksandre Veblé | Alekaneka

Tokrat sem prebiral zanimiv življenjepis, no, bolj izpoved Aleksandre Veblé, z naslovom Alekaneka. Dovolite, da najprej na kratko predstavim pisateljico, ki bi jo šoštanjčani lahko vzeli za »svojo«.

Aleksandra je bila rojena julija leta 1948 v Šoštanju kot najmlajša, peta hči še precej mladim staršem Ani in Jožetu Veblétu. Ko je bila majhna deklica, je stalno bolehalo in kašljala. »Saj iz nje ne bo nič,« se je govorilo po bližnji sosesi. A rojenice so ji od rojstva stale ob strani, izkazale so se in ji povrnile zdravje, veselje in čare življenja, da je z veseljem objela svet, ki ga je želela zaživeti drugače kot njene štiri sestre. V šoli je bila zelo pridna; tam na deželi, v svobodi, v Spodnji Rečici ob Savinji, kjer je bil njen »drug« rojstni kraj. Res, da je na papirju Šoštanj, a o njem žal ve le malo.

Že v zgodnjem otroštvu je prisluhnila notranjemu glasu, za katerega je bila velikokrat po nedolžnem kaznovana in ta jo je opozarjal, da je drugačna. Odločila se je, da svoje življenje vzame v svoje roke, da ne bo pripadala nikomur, da njen gospodar ne bo nihče, in da njeno življenje pripada le njej.

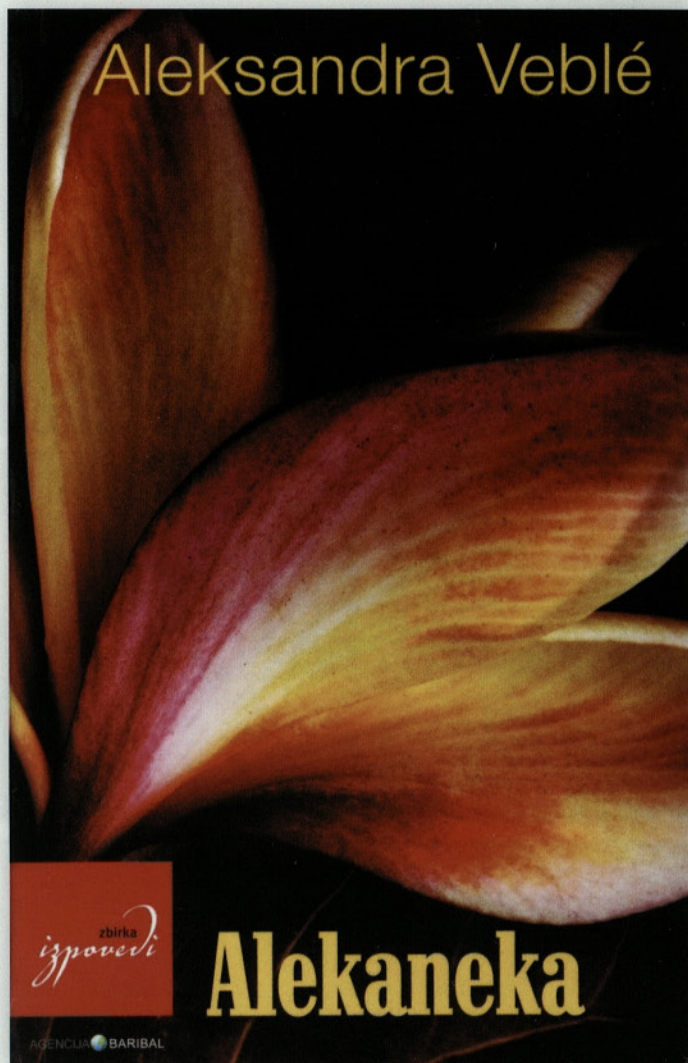
Srednje šole v velikem mestu, kamor so se starši preselili ni marala, niti učiteljev. Za njih je postala uporna pubertetnica, kot bi bila z drugega planeta. »Dobro, pa naj bosta prepri in jeza v hiši!« si je rekla in se odločila, da neprijaznost ter nespoštovanje kmalu zapusti, saj je spoznala, da so še druge dežele na svetu, še druge šole in univerze, da so še kje drugačni, morda bolj prijazni ljudje.

Devetnajsti rojstni dan je že praznovala v Bejrutu. Njene želje so se z vsakim naslednjim rojstnim dnevom bolj in bolj uresničevale ter končno tudi uresničile. Iz deklice z »drugega planeta«, ki je niso marali, (starejšim sestram je bila v breme, za starše razočaranje, doma je nihče ni pogrešal), je postala elegantna, zapeljiva, inteligentna mlada dama, dobra žena in skrbna mama dvema hčerama. Vsak dan je bil lepši od prejšnjega ... Vse do tistega dne, ko je po ulicah velemesta zaropotalo orožje in so bombe preresetale njihova topla »gnezda«, tudi njeno.

Takrat se je odločila zapustiti svoje dotodanje okolje in se s hčerama podala na nevarno pot proti svoji domovini. Čez leta je ponovno našla ljubezen in se s svojim ljubljanim podala na Havaje. Vendar je usoda hotela, da niti tam ni mogla najti popolne harmonije, zato se je ponovno za kratek čas vrnila v Libanon in potem nazaj v Slovenijo. Ko je končno spoznala, kje je njeno srce, njena ljubezen, se je ponovno podala na pot preko oceana. Kljub temu, da se vsako leto še vedno vrača v Slovenijo, so Havaji ostali njen dom. Tam je našla mir in željo, da svoje življenjske izkušnje, ljubezni in dogodivščine deli z drugimi. Tako je v po prvi knjigi Al-Eksandra izdala roman Alekaneka, s čimer pa njeno delo pisateljica nikakor ni zaključeno, saj že pripravlja nove knjige.

Alekaneka je torej njen drugi roman, ki govori o pobegu iz izmučenega Libanona, o krajšem bivanju v Sloveniji in selitvi na slikovite Havaje.

Po mirni poti želi urediti zadeve z bivšim možem Munirjem, a grozilni strel nad glavo je prepriča v nasprotno...na hitro mora zapustiti Bejrut in dolgoletni dom. Iz razrušenega Libanona se s prijateljico in hčerkama kar z avtomobilom poda na dolgo in nevarno pot proti rodni Sloveniji. Med potjo se spodpada s strahom in zapletu. Doživi tudi strastne carigradske noči z neznancom. V času bivanja v Bejrutu in na potovanjih se je soočila z bližino smrti, posilstvom, izdajo. Večkrat je morala uporabiti svoje ženske čare, da je uspela rešiti nevarne situacije. Hkrati pa se je s svojimi moškimi znala nebrzdano predati strastem. Po vrnitvi v Slovenijo spozna, da tudi tukaj ni več njena domovina. Zaradi dolge odsotnosti se je odtujila celo s hčerkama. Sicer se trudi živeti v prijetno vasico na dolenskem, a se po kratki avanturi s starim prijateljem odloči, da je čas še za eno

selitev. Pot jo vodi k ljubljenu Adiju, ki ga je na sanjskih Havajih некоč že ljubila...ali je to priložnost za popolno srečo? Tako kot njeno prvo delo Al – Eksandra, je tudi roman – potopisni dnevnik Alekaneka popolna izpoved v neposrednem jezikovnem izrazu. Veblétova o svojem življenju piše svobodno, saj bralcu strastno in brez zadržkov naslika in razkrije vsa svoja najgloblja čustva.

Poetiko zgodbe gradi intuitivno, brez posebej premišljenega literarnega loka, z mehanizmom nenadnih miselnih preskokov; od dogajanja na poti k opisom mimo bežeče pokrajine, do opisovanja detajlov in opisovanja navad ljudi, kjer mimogrede postreže z recepti priljubljenih jedi bližnjevzhodnih ljudstev. Intuitivni dnevniški potopis je tako pristna slika avtoričine narave, pri čemer ne skriva svojih najglobljih strasti. Svoja občutenja zapisuje brez zadržkov. S pristnim opisovanjem besa, zaničevanja sočloveka, nasilja in hinavščine, pa tudi silne ljubezni z neposredno seksualno izpovedjo je v prvem romanu Al-Eksandra presenetila in hkrati prevzela slovenske bralce. V romanu Alekaneka nam postreže z enako mero poštenosti.

Roman je izšel pri založbi Agencija Baribal, 2009 in je na voljo za izposajo v Mestni knjižnici Šoštanj.

Maja Rezman Huremović

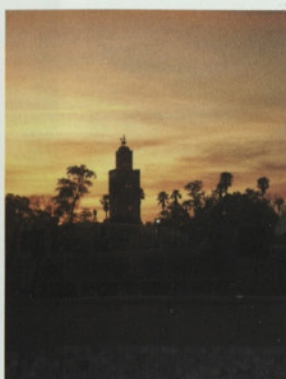
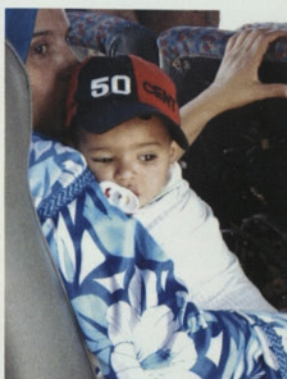
Potopis

V Maroko...

... ker je včasih treba pustiti in oditi drugam, čeprav samo zato, da se ob vrnitvi razveselimo pravljice, ki jo predstavlja naš košček sveta.

Že od nekdaj privlači tista drugačnost, spoznati nekaj novega, doživeti stvari, ki jih moramo odkriti nekje povsem drugje in ne spadajo v naš ritem življenja. In lepo je prisluhniti nekemu, ki z iskrami v očeh pripoveduje o tistem čarobnem svetu, ki obstaja nekje daleč ... a v današnjem času pravzaprav zelo blizu.

In navdušenje se je stopnjevalo, a zdaj, po dolgem času, je dobilo tudi

epilog, za katerim pa se ne skriva nič drugega kot le še večje navdušenje. Nad popolnoma drugo deželo, kjer se kultura prepleta z vero in poskusi sodobnega načina življenja.

Verjamem, da čutiš željo po avanturah, če si pač človek za to. In kanček tega, za res kratek čas, smo tokrat štirje poslušalci tistih neverjetnih zgodb s popotovanj želeli sami izkusiti ob nekem, ki mu je spoznavanje sveta res blizu.

Kljub zgodnji jutranji uri in utrujenosti od vožnje in neprespane noči me je zavedanje, da se približujemo Pisi (ki slovi po poševnem stolpu) ter s tem tudi letališču Galileo Galilei, od koder smo okoli 6. ure zjutraj poleteli proti Črni celini, navdajalo z resničnim vznemirjenjem. In niti nisem hotela razmišljati o tem, da se bom čez slab teden dni zopet znašla na letalu, ki me bo vse prehitro peljalo nazaj domov.

In že tisti trenutek se je pričelo dogajati. Različne rase ljudi, oblačila, ki razkrivajo pripadnost veri, tuja govorica ... Čutil se je utrip tistih, ki so se pomešani med nas, navadne turiste, ki so se vračali tja, kjer so v svojem srcu doma.

Po tri-urnem letu te v Marrakechu najprej pozdravi občutek sonca na koži. Smejalo se mi je že ob misli na to, da sem ob koncu oktobra iz pustih, jesenskih temperatur pobegnila nazaj v poletje. Noro. Jaz pa skoraj brez poletnih oblačil ... In tako je bilo vse dni v Maroku. Že prihod v hotel me je presenetil in to predvsem zaradi velikih pomarančnih dreves, ki so rasla v hotelskem atriju, z vrha oziroma s terase pa se je videlo mesto. Vse tiste hiše in ozke ulice. Ulice, po katerih smo malo kasneje stopali, željni novih doživetij. Že ob prvem prehodu skozi s soncem obsijani Trg obglavljenih (Jamma el Fna) se pogled odpira na nepregledno ponudbo drobnarij, usnja, svile ... Hrup, nasmejani ljudje ter raznovrstne aktivnosti, s katerimi se domačini ukvarjajo, da bi zaslužili kakšen dodaten dirham (denarna enota v Maroku).

Povsod je polno otrok, ki ponujajo pakete robcev in lesene živalce, žensk, ki ti s kano na kožo pričarajo različne vzorce, ter moških, ki kot v filmih s piščalkami kače vzpodbujajo k plesu. In vse je za nas atraktivno.

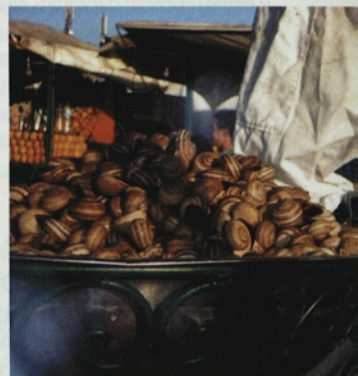
Po njihovem mnenju tako zelo, da si že za občudovanje zaslužijo nekaj drobiža, da o morebitnem fotografiranju sploh ne govorim. Ponujajo najboljši pomarančni sok, olive, pa tudi polže ... In da, poskusila sem jih. No, sicer ne vem, če bi si jih kdaj koli ravno privoščila za večerjo, okus pa pravzaprav sploh ni napačen. Le znebiti se je treba občutka, da imaš ustih polža, čeprav je nekoliko težko gleda na to, da ga je treba najprej dobiti iz njegove hišice.

Iz Marrakecha, kjer smo tudi uradno preživeli vse noči, pa nas je pot že naslednji dan vodila v Casablanca, najbolj zahodno točko islamskega sveta, na ogled mošeje Hassana II. Gradnja le-te je bila zaključena leta 1993, v notranjost sprejme 25.000 ljudi, skupaj z zunanjim atrijem oziroma dvoriščem pa lahko mošejo naenkrat obišče 80.000 ljudi. In tega si ni moč predstavljati. Ko stojiš v notranjosti in ti nekdo pove tako skrajne podatke, se počutiš res majhnega. Vrata so težka 44 ton. Je to sploh mogoče? A tam je. In vse je poklon Alahu. In prav zaradi njega se vsakih

nekaj ur z mošej sliši glas mujezina (moškega, ki recitira klic ter prebivalce in vernike vabi k molitvi). In ljudje se odzovejo. Eni z molitvijo, drugi temu glasu le prisluhnejo, spet tretji ga prezrejo. Sama sem se to zadnje trudila predvsem v času spanja, ko je zmotil tišino noči.

Če se je pot s tako imenovanim chichen busom v Casablanca vlekla dolge ure, je pot nazaj z vlakom minila bolj umirjeno. A o vrnitvi z vlakom, razen tega, da vozi veliko počasneje, kot smo tega vajeni pri nas, ni vredno izgubljati besed, vožnja z njihovim avtobusom pa je res nekaj posebnega. Poln je domačinov, ki med seboj komunicirajo, se pripravajo, prodajajo različne stvari in so predvsem sproščeni. Med njimi ni čutili naglice, hitenja ali zamujanja. In to se pozna tudi pri času vožnje. Če se avtobus ustavi, se pač ustavi. Nihče ne sprašuje zakaj, nihče ne sprašuje za koliko časa. Vozi po vseh mogočih vaških poteh, tisti bolj hitri pa vstopajo nanj tudi med vožnjo, saj se vrata tako ali tako ne dajo dodobra zapreti. A to je tisto doživetje, ko se počutiš eden izmed njih. Ko ni pomembna barva kože, ampak tisto sprejemanje, katerega sem sama čutila že pri ženi, ki je večji del vožnje sedela ob meni. Tisti pristen nasmeh na ustih, ki so govorile meni nerazumljive besede, in mahanje z roko, ko je odšla. Jaz pa sem ostala in razmišljala o tem, kdaj bomo prispeli, saj me moja slabost, ki postaja nekaj povsem običajnega med vožnjo, tudi takrat ni zapustila. Po večerji, ki je vsebovala odlično maroško hrano, sicer za naš okus morda s preveliko vsebnostjo določenih začimb, pa smo ob pogledu na dan, ki se je počasi poslavljajal, sklenili, da se prihodnji dan odpravimo na morje. Karte kupljene, odhod pa navsezgodaj zjutraj. Bolj zaradi dolžine poti kot česar koli drugega smo tokrat raje izbrali turistični avtobus, ki nas je skupaj z velikim številom Francozov popeljal do Esaouire. V mestu ob oceanu se čuti dih svežine, čeprav se le-ta meša z vonjem po ribah in drugih morskih dobrotah, ki predstavljajo vir zaslužka tamkajšnjim ljudem. Prvič v življenju sem stala na obali Atlantika, hodila po dolgi plaži in opazovala tiste, ki so se preizkušali v spretnostih deskanja na valovih ... Še nekaj fotografij za spomin na kamele, ki so počivale na obali, za hrbotom pa čudovit pogled na mesto, ki se je izgubljalo v sončnih žarkih in meglicah, ki so se širile nad oceanom. Med vračanjem v objem ulic pa nas je dohitel gospod starejših let s ponudbo odličnih, tako imenovanih Happy cookies. Tako sem malo kasneje skupaj s preostalimi le še čakala, da me popade smeh zaradi njihovega učinkovanja. A ker ta poseben učinek kar ni in ni hotel delovati,

nam je tudi prihodnji dan, ko smo se podali proti goram, smeh na obraz privabljal prav spomin na prodajalca, ki je znal svoje vesele piškotke predstaviti na popolnoma unikaten in svojevrsten način. Teh piškotkov v nižini ob gorovju Atlas, kjer smo se mudili dan zatem, nismo več našli. A bilo je ogromno drugih ponudb. Ljudje bi radi razkazali košček skalnega sveta, ki je bil v tistem trenutku dosegljiv. In slapovi Ourika so res posebnost, ki se jo izplača pogledati. Na nek način je pot podobna tistim stezicam, ki se v naši Logarski dolini vijejo proti slapu Rinka, pa čeprav po drugi strani spet popolnoma drugačna. Na vsakem koraku sedi nekdo, ki si želi prodati del tistega, kar ima pred seboj. Reka se vije med čudovito pokrajino, nad katero se vzpenja Atlas, veliko ljudi pa prav v tisti vodi še vedno čisti svoja oblačila.

Ker nam je časa za potepanje po Maroku počasi začelo zmanjkovati, smo se dokaj hitro odpravili nazaj proti mestu Marrakech ter zadnje popoldne namenili predvsem ženskim, bolj zabavnim zadevam: sprehajanju po tržnici, barantanju in kupovanju določenih spominkov za tiste, ki so nas pričakovali doma. Prijetno utrujenost je proti večeru zamenjala čarobnost zadnje noči pred jutranjim letom proti domu.

Doživetij ni moč opisati z besedami. Preprosto je treba včasih vse pustiti in oditi drugam. Le toliko, da spoznamo, da imamo doma pravo pravljico. Ko se zdaj zavijam v topel šal in po vseh mogočih predalih iščem rokavice, si poskušam predstavljati, kako nekdo tam doli, kjer sem še ne dolgo nazaj bila, v poletnih temperaturah ponuja pomarančni sok ali pa kuhane polže. Pa čeprav tisti nekdo verjetno nikoli ne bo obiskal Slovenije, kot sem jaz obiskala Maroko; nikoli ne bo izvedel, kako sedaj pogrešam tisti pomarančni sok. Že zato, ker mi ga je ponudil s pristnim nasmeškom na obrazu, ki izdaja veselje do življenja, in zato, ker je lepo verjeti, da so ljudje kljub tistemu malo, kar imajo, srečni.

Vesela sem, da sem to vrnitev v poletne dni lahko delila z mojo mami, Sandro in Janijem ter Dejanom, ki nas je popeljal v ta čudoviti arabski svet. S tem je navdušenje nad Marokom le še povečal. In sedaj lahko tudi jaz z iskrami v očeh nekemu pripovedujem o čarobnem svetu, ki obstaja nekje daleč ... a v današnjem času pravzaprav zelo blizu.

Franja Vačovnik

Foto: Franja Vačovnik in Dejan Tonkli

OBČINA ŠOŠTANJ

Na podlagi sprejetega Proračuna Občine Šoštanj za leto 2010 (Uradni list OŠ št. 03/2009 z dne 8. 6. 2009), Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 51/06-UPB1, 45/2008 ZKme-1), Pravilnika o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja v občini Šoštanj za programsko obdobje 2007-2013-uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: pravilnik, (Uradni list OŠ št. 12/2007), Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja v občini Šoštanj za programsko obdobje 2007-2013 (Uradni list OŠ št. 02/2009 z dne 22.4.2009), Mnenja ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano št. 441-186/2007/4 z dne 14.11.2007, Mnenja ministrstva za finance št. 441-229/2007/4 z dne 05.12.2007 in na predlog Komisije za kmetijstvo in gozdarstvo pri Občini Šoštanj z dne 16.03.2010 objavlja občina Šoštanj (v nadaljevanju: občina) naslednji:

JAVNI RAZPIS ZA DODELJEVANJE POMOČI ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA TER PODEŽELJA V OBČINI ŠOŠTANJ V LETU 2010

I. IME, oz. NAZIV IN SEDEŽ NEPOSREDNEGA UPORABNIKA

Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj.

II. PRAVNA PODLAGA ZA IZVEDBO JAVNEGA RAZPISA JE:

Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS št. 51/06-UPB1, 45/2008 ZKme-1), Pravilnika o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja v občini Šoštanj za programsko obdobje 2007-2013- uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: pravilnik, (Uradni list OŠ št. 12/2007), Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o dodeljevanju pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja v občini Šoštanj za programsko obdobje 2007-2013 (Uradni list OŠ št. 02/2009 z dne 22.4.2009).

III. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih finančnih proračunskih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva ter podeželja za leto 2010 v občini Šoštanj po shemi državnih pomoči v kmetijstvu, skladno z Uredbo komisije (ES) št. 1857/2006 in Uredbo komisije (ES) št. 1998/2006.

Okvirna višina razpisanih sredstev za navedene ukrepe v letu 2010 znaša skupaj 30.000,00 €.

Sredstva se dodelijo za naslednje ukrepe:

1. Naložbe v kmetijska gospodarstva za primarno proizvodnjo (ukrep 1)
2. Pomoč za plačilo zavarovalnih premij (ukrep 2)

3. Zagotavljanje tehnične podpore v kmetijstvu (ukrep 3)

4. Naložbe za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetijah (ukrep 4)

IV. UPRAVIČENCI

Do sredstev so upravičeni:

(1) za ukrep 1 in 2, opredeljen v 1. točki 6. člena pravilnika :

- kmetijska gospodarstva - pravne in fizične osebe, ki se ukvarjajo s primarno pridelavo kmetijskih proizvodov, opredeljenih v Prilogi 1 Uredbe (ES) št. 364/2004, imajo sedež na območju občine Šoštanj in so vpisani v register kmetijskih gospodarstev (v nadaljevanju: nosilci kmetijskih gospodarstev);

(2) za ukrep 3, opredeljen v 2. točki 6. člena pravilnika:

- registrirana stanovska in interesna združenja in zveze, ki delujejo na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane na območju občine ali regije (v nadaljevanju: društva in združenja);
- organizacije, ki so registrirane za opravljanje storitev na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja (v nadaljevanju: registrirani izvajalci);

(3) za ukrep 4, opredeljen 3. točki 6. člena pravilnika :

- nosilci kmetijskih gospodarstev in člani kmetijskega gospodinjstva, ki imajo stalno prebivališče na naslovu nosilca dejavnosti, ki so ali se bodo registrirali za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji (v nadaljevanju: nosilci dopolnilnih dejavnosti).

V. NADZOR IN SANKCIJE

Nadzor nad delitvijo in namensko porabo sredstev opravlja komisija, ki jo s sklepom imenuje župan.

V primeru nenamenske porabe sredstev, pridobljenih po pravilniku, mora prejemnik sredstva vrniti v celoti s pripadajočimi zakonskimi obrestmi. Prejemnik izgubi tudi pravico do pridobitve drugih sredstev po navedenem pravilniku za naslednji dve leti.

VI. OKVIRNA VIŠINA, UPRAVIČENI STROŠKI IN POGOJI ZA PRIDOBITEV SREDSTEV

Okvirna višina razpisanih sredstev za navedene ukrepe v letu 2010 znaša skupaj 30.000,00 €. Prijave na razpis bodo ovrednotene na podlagi naslednjih meril, ki bodo upoštevane pri razdeljevanju proračunskih sredstev:

1. SOFINANCIRANJE NALOŽB V KMETIJSKA GOSPODARSTVA ZA PRIMARNO PROIZVODNJO - UKREP 1

VIŠINA SREDSTEV NAMENJENIH ZA NALOŽBE V KMETIJSKA GOSPODARSTVA JE OKVIRNO 65% PRORAČUNSKE VREDNOSTI ZA LETO 2010, KAR JE CC 19.500,00 EURO.

Cilji ukrepa:

- zmanjšanje proizvodnih stroškov,
- izboljšanje in preusmeritev proizvodnje,
- izboljšanje kakovosti,
- ohranjanje in izboljšanje naravnega okolja ali izboljšanje higienskih razmer ali standardov za dobro počutje živali,
- boljše izkoriščanje naravnih virov (pašnikov in travnikov).

Predmet podpore:

A. Posodabljanje kmetijskih gospodarstev z živinorejsko in rastlinsko proizvodnjo:

- naložbe v posodobitev hlevov s pripadajočo notranjo opremo (oprema za krmiljenje, molžo in izločke) za prirajo mleka, mesa in jajc;
- naložbe v skladišča za krmo s pripadajočo opremo;
- nakup nove kmetijske mehanizacije in opreme, vključno z računalniško programsko opremo;
- prva postavitve ekstenzivnih travniških sadovnjakov ter prva postavitve oz. prestrukturiranje intenzivnih trajnih nasadov sadovnjakov, vključno z jagodišči, ter hmeljišč;
- nakup in postavitve rastlinjakov, plastenjakov, vključno s pripadajočo opremo;
- nakup in postavitve mrež proti toči.

Pomoči se dodelijo za naložbe v živinorejsko in rastlinsko proizvodnjo na kmetijskih gospodarstvih, razen za rejo toplokrvnih pasem konj, perutnine in kuncev. Za rejo drobnice se pomoči dodelijo na območjih z omejenimi dejavniki (v nadaljevanju: OMD).

B. Urejanje pašnikov, kmetijskih zemljišč in dostopov:

- naložbe v izvedbo agromelioracijskih del in ureditev dostopov (poljske poti, dovozne poti, poti v trajnih nasadih na kmetiji) na kmetijskih gospodarstvih.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- vlagatelj mora predložiti popolno vlogo v skladu z zahtevami razpisne dokumentacije,
- investicija mora biti zaključena pred izplačilom sredstev,
- vlagatelj mora biti nosilec kmetijskega gospodarstva in mora imeti stalno prebivališče na naslovu kmetijskega gospodarstva,
- vsi računi in dokazila o plačilih se morajo glasiti na ime nosilca kmetijskega gospodarstva; v primeru, da je kmetija vključena v sistem DDV, mora biti nosilec kmetijskega gospodarstva davčni zavezanec,
- kmetijsko gospodarstvo ne sme biti podjetje v težavah,
- kmetijsko gospodarstvo mora z investicijo prispevati k izpolnjevanju vsaj enega od navedenih ciljev ukrepa,
- nosilec kmetijskega gospodarstva mora imeti ob oddaji vloge vsaj 1 ha primerljivih površin.

Za 1 ha primerljivih kmetijskih površin se šteje:

- 1 ha njiv ali vrtov (GERK 1100, 1130) ali
- 2 ha travnikov (GERK 1300) ali ekstenzivnih sadovnjakov (GERK 1222) ali
- 4 ha pašnikov (GERK 1330) ali
- 0,25 ha plantažnih sadovnjakov (GERK 1221) ali vinogradov (GERK 1211) ali hmeljišč (GERK 1160) ali oljčnikov (GERK 1230) ali ostalih trajnih nasadov (GERK 1240, 1180) ali
- 0,2 ha zavarovanih prostorov pri pridelavi vrtnin, v drevesnicah in pri trsničarstvu (GERK 1190) ali
- 200 m² proizvodnih površin pri pridelavi gob ali
- 8 ha gozdov ali
- 5 ha gozdnih plantaž (GERK 1420) ali
- 6 ha močvirnih travnikov oziroma drugih površin (GERK 1321).

V primeru rabe kmetijskih zemljišč, ki je podlaga za preračun 1 ha primerljivih kmetijskih površin, se šteje raba po GERK-ih.

Upravičenec mora izpolnjevati ostale pogoje iz pravilnika in hkrati predložiti še dodatno dokumentacijo:

- izdelan načrt izvedbe projekta s popisom del, opreme in tehnologijo, ki ga pripravi za to pristojna strokovna institucija; (svetovalna služba, projektna organizacija in podobno)
- ponudbo oziroma predračun za nameravano investicijo;
- pridobljeno ustrezno dovoljenje za izvedbo investicije, v kolikor se za to vrsto naložbe izdajajo dovoljenja;
- gradbena dela morajo biti izvedena v skladu z veljavnimi predpisi o graditvi objektov, urejanju prostora in varstvu okolja,
- mnenje o upravičenosti in ekonomičnosti investicije, ki ga pripravi pristojna strokovna služba;
- naložba mora biti v skladu s Standardi Skupnosti (izjava na vlogi);
- kmetijsko gospodarstvo mora prispevati k izpolnjevanju vsaj enega od naštetih specifičnih ciljev tega ukrepa, kar mora biti razvidno iz vloge;
- po zaključku investicije v posodobitev hlevov mora kmetijsko gospodarstvo izpolnjevati standard za dobro počutje živali, kar mora biti razvidno iz mnenja o upravičenosti in ekonomičnosti investicije;
- do pomoči so upravičena kmetijska podjetja, ki niso podjetja v težavah (izjava na vlogi).

Upravičenci:

Nosilci kmetijskih gospodarstev.

Omejitve:

Sredstva se ne dodelijo vlagatelju, ki je za isti namen, kot ga navaja v vlogi za pridobitev sredstev po tem ukrepu, že prejel javna sredstva RS ali sredstva EU.

Podpore za naložbe po tem razpisu se ne dodelijo za:

- davke, razne takse in režijske stroške,
- stroške zavarovanja,
- stroške za refinanciranje obresti,
- za že izvedena dela, razen za izdelavo projektne dokumentacije,
- investicije, povezane z drenažiranjem kmetijskih zemljišč,
- nakup živali in samostojen nakup kmetijskih zemljišč,
- nakup enoletnih rastlin,
- investicije v naložbe trgovine,
- investicije, ki se izvajajo izven območja občine,
- investicije, ki so financirane iz drugih javnih sredstev Republike Slovenije in EU in
- nakup proizvodnih pravic.

Višina sofinanciranja:

- do 50% upravičenih stroškov na OMD;
- če naložbo izvajajo mladi kmetje (nosilec kmetijskega gospodarstva mora biti mlajši od 40 let) v petih letih od vzpostavitve kmetijskega gospodarstva, se intenzivnost pomoči poveča za 10% (te naložbe morajo biti opredeljene v poslovnem načrtu kot je določeno v členu 22 (c) in izpolnjeni morajo biti pogoji iz člena 22. Uredbe 1698/2005),
- najmanjši znesek dodeljene pomoči je 200 €, najvišji znesek pa 3.500 € na kmetijsko gospodarstvo na leto. V kolikor višina odobrenih sredstev znaša manj, kot je določen najmanjši znesek dodeljene pomoči, se sredstva ne dodelijo.

Najvišji znesek dodeljen pomoči posameznemu podjetju ne sme preseči 400.000 € v katerem koli obdobju treh proračunskih let oz. 500.000 € na OMD iz nacionalnih virov in lokalnih virov.

Upravičeni stroški:

- stroški posodobitve hlevov (gradbena in obrtniška dela, oprema stojišč, ležišč, privezov in boksov, električna oprema, prezračevalni sistemi, napajalni sistemi,...);
- stroški nakupa in montaže nove tehnološke opreme (za krmljenje, molžo in izločke, ...);
- stroški nakupa materiala, opreme in stroški novogradnje pomožnih živinorejskih objektov (finančne podpore občine se ne dodelijo za obnovo in adaptacijo gnojnih jam in gnojišč za namen izpolnjevanja standarda »Nitratna direktiva);
- stroški nakupa nove kmetijske mehanizacije in opreme, vključno z računalniško programsko opremo;
- stroški prve postavitve ekstenzivnih trajnih nasadov ali postavitve oz. prestrukturiranja (zamenjave sort) obstoječih intenzivnih trajnih nasadov (priprava zemljišča in postavitve opore in ograje, nakup sadilnega materiala, postavitve mrež proti toči, ...);

- stroški nakupa in postavitve rastlinjaka ali plastenjaka s pripadajočo opremo;
- stroški izvedbe agromelioracijskih del, razen drenažna dela in material za drenažo;
- stroški nakupa in postavitve mrež proti toči;
- splošni stroški, povezani s pripravo in izvedbo investicije (honorarji arhitektov, inženirjev in svetovalcev, stroški študije za izvedljivost, nakup patentov in licenc,...).

Pomoč se lahko dodeli, da se upravičencu omogoči, da doseže novo uvedene minimalne standarde glede okolja, higiene in dobre ga počutja živali.

Merila za ocenjevanje:

- ali vsebina vloge ustreza namenu ukrepa,
- ali je investicija finančno upravičena,
- ali je kmetijsko gospodarstvo ustrezne velikosti,
- ali je kmetijsko gospodarstvo v letu 2008 že prejelo javna sredstva za namen te investicije.

2. POMOČ ZA PLAČILO ZAVAROVALNIH PREMIJ – UKREP 2

VIŠINA SREDSTEV NAMENJENIH ZA POMOČ PLAČILA ZAVAROVALNE PREMIJE JE PRIBLIŽNO 20 % PRORAČUNSKE VREDNOSTI ZA LETO 2010, KAR JE cc 6.000,00 EURO.

Cilj ukrepa:

Vključevanje čim večjega števila kmetij v sistem zavarovanj za bolezn živali .

Predmet podpore

Sofinancira se zavarovalna premija v skladu z nacionalnim predpisom o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje bolezn živali za tekoče leto 2010.

Pogoji za dodelitev sredstev:

- izpolnjevanje določil nacionalnega predpisa, ki ureja sofinanciranje zavarovalnih premij za zavarovanje bolezn živali za tekoče leto,
- vlagatelj mora imeti ob oddaji vloge vsaj 1 ha primerljivih površin,
- kmetijsko gospodarstvo ne sme biti podjetje v težavah (izjava na vlogi).

Upravičenec mora izpolnjevati ostale pogoje iz pravilnika in hkrati predložiti še dodatno dokumentacijo:

- sklenjeno zavarovalno polico za zavarovanje bolezn živali za leto 2010.

Upravičenci:

Nosilci kmetijskih gospodarstev, ki sklenejo zavarovalno pogodbo za tekoče leto.

Omejitve:

Podpore se ne dodelijo:

- za tiste deleže pomoči, kot jih s predpisom o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske

- proizvodnje za tekoče leto določi Vlada Republike Slovenije;
- za zavarovalne premije za zavarovanje posevkov, nasadov in plodov; (v letu 2010 je sofinanciranje države za omenjene ukrepe 50 %, kar pomeni, da je celotno financiranje s strani države in občine ne morejo sofinancirati tega zavarovanja, ker bi sicer skupno sofinanciranje preseгло prag 50 %)
- kmetijskim gospodarstvom, ki niso vpisana v register kmetijskih gospodarstev, ki ga vodi pristojno ministrstvo za kmetijstvo;
- kmetijskim gospodarstvom, ki imajo sedež in pretežni del površin, ki so predmet zavarovanja, izven območja občine.

Višina sofinanciranja:

- višina sofinanciranja občine je razlika med višino sofinanciranja zavarovalne premije iz nacionalnega proračuna do 50% opravičljivih stroškov obračunane zavarovalne premije za bolezní živali; ;
- znesek sofinanciranja zavarovanja živali za primer bolezní znaša 5 €/žival;
- najmanjši znesek dodeljene pomoči znaša 50 €, največji pa 500 € na upravičenca na leto. V kolikor višina odobrenih sredstev znaša manj, ali več kot en najmanjši znesek dodeljene pomoči, se sredstva ne dodelijo.

Upravičeni stroški:

Sofinanciranje zavarovalnih premij za:

- zavarovanje živali pred nevarnostjo pogina zaradi bolezní.

Merila za ocenjevanje:

- ali vsebina vloge ustreza namenu ukrepa,
- ali je kmetijsko gospodarstvo ustrezne velikosti.

3. ZAGOTAVLJANJE TEHNIČNE PODPORE V KMETIJSTVU – UKREP 3

VIŠINA SREDSTEV NAMENJENIH ZA ZAGOTAVLJANJE TEHNIČNE PODPORE V KMETIJSTVU JE PRIBLIŽNO 10 % PRORAČUNSKE VREDNOSTI ZA LETO 2010, KAR JE 3.000,00 EURO.

Cilji ukrepa:

- boljša učinkovitost kmetijstva in dolgoročna sposobnost preživetja.

Predmet podpore:

- stroški izobraževanja in usposabljanja, svetovalnih storitev, organizacije forumov, tekmovanj, razstav in sejmov, sodelovanja na tekmovanjih, publikacij in spletišč,

Pogoji za pridobitev sredstev:

- finančno ovrednoten program izvajalca izobraževanj oziroma storitev z ustreznimi dokazili kot so kotizacije oziroma participacije kmetov, če se izvajalec za to odloči, ter ostala dokazila, zahtevana v

- javnem razpisu;
- pomoč mora bit dostopna vsem upravičencem na ustreznem območju;
- če so izvajalci ali organizatorji nujenja tehnične pomoči v kmetijstvu nevladne organizacije, članstvo v teh organizacijah ne sme biti pogoj za dostop do tehnične podpore.

Občina z upravičenci sklene pogodbo, v kateri opredeli posamezne naloge, časovne roke za izvedbo le-teh ter način izvedbe plačil.

Upravičenci:

- društva in združenja,
- registrirani izvajalci,
- strojni krožki

Omejitve:

Podpore se ne dodelijo:

- za že izvedene aktivnosti;
- za stroške za storitve, povezane z običajnimi operativnimi stroški podjetja, na primer rutinsko davčno svetovanje, redne pravne storitve ali oglaševanje;
- za stroške svetovanja, ki so financirani v okviru javne svetovalne službe.

Višina sofinanciranja:

- pomoč lahko krije do 100 % stroškov;
- pomoč se dodeli v obliki subvencioniranih storitev in ne sme vključevati neposrednih plačil v denarju proizvajalcem;
- najvišji znesek dodeljene pomoči do 1.000 €/ program letno.

Upravičeni stroški:

1. Na področju izobraževanja in usposabljanja kmetov in delavcev na kmetijskem gospodarstvu se pomoč dodeli za kritje stroškov organiziranja in materialnih stroškov za izvedbo programov usposabljanja (predavanja, informativna izobraževanja, krožki, tečaji, prikazi, strokovne ekskurzije,...):

- najem prostora,
- honorar izvajalcu,
- oglaševanje,
- gradiva za udeležence,
- stroški izvedbe strokovnih ekskurzij.

2. Na področju svetovalnih storitev, ki jih opravijo tretje strani:

- honorarji za storitve, ki ne spadajo med trajne ali občasne dejavnosti niti niso v zvezi z običajnimi operativnimi stroški podjetja, na primer rutinsko davčno svetovanje, redne pravne storitve ali oglaševanje.

3. Na področju organizacije forumov za izmenjavo znanj med gospodarstvi, tekmovanj, razstav in sejmov ter sodelovanje na njih:

- stroški udeležbe,
- potni stroški,
- stroški publikacij,
- najemnine razstavnih prostorov,
- simbolične nagrade, podeljene na tekmovanjih do vrednosti 250 EUR na nagrado in zmagovalca.

4. Stroški publikacij (katalogov, spletišč), ki predstavljajo dejanske podatke o proizvajalcih iz dane regije ali proizvajalcev danega proizvoda, če so informacije in predstavitve nevtralne in imajo zadevni proizvajalci enake možnosti, da se predstavijo v publikaciji (kritje stroškov priprave in tiska katalogov, kritje stroškov vzpostavitve internetne strani).

Merila za ocenjevanje:

- ali vsebina vloge ustreza namenu ukrepa.

4. INVESTICIJE V DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJAH – UKREP 4

VIŠINA SREDSTEV NAMENJENIH ZA NALOŽBE V KMETIJSKA GOSPODARSTVA JE PRIBLIŽNO 5 % PRORAČUNSKE VREDNOSTI ZA LETO 2010, KAR JE cc 1.500,00 EURO.

Cilji ukrepa:

- povečanje števila kmetijskih gospodarstev, ki opravljajo dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

Predmet podpore:

Predmet podpore so naložbe za sledeče vrste namenov:

- predelava kmetijskih proizvodov, opredeljenih v Prilogi 1 (mesa, mleka, vrtnin, sadja, mlevskih in škrobnih izdelkov, rastlinskih in živalskih olj ter maščob, pripravljenih krmil za živali, drugih živil, pijač, lesa, medu in čebeljih izdelkov, zelišč, gozdnih sadežev in gozdnih sortimentov);
- neposredna prodaja kmetijskih proizvodov na kmetijah;
- neposredna prodaja kmetijskih proizvodov izven kmetije;
- turizem na kmetiji (gostinska in negostinska dejavnost – ogled kmetije in njenih značilnosti in ogled okolice kmetije, prikaz vseh del iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti, prikaz vseh del iz ostalih vrst dopolnilne dejavnosti na kmetiji, turistični prevoz potnikov z vprežnimi vozili, ježa živali, žičnice, vlečnice, sedežnice, oddaja športnih rekvizitov, oddajanje površin za piknike);
- dejavnost (storitve in izdelki), povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji (oglarstvo, tradicionalno krovstvo s slamo, skodlami in skrilem, peka v kmečki peči, izdelava drobnih galanterijskih izdelkov iz lesa, zbirke, izdelava podkev, podkovno kovaštvo, tradicionalni izdelki iz zelišč in dišavníc);
- pridobivanje in prodaja energije iz obnovljivih virov na kmetiji;
- storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, opremo, orodji in živalmi ter oddaja le teh v najem;
- izobraževanje na kmetijah, povezano s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo na kmetiji;
- zbiranje in kompostiranje organskih snovi;

Javni razpis

- aranžiranje ter izdelava vencev, šopkov ipd. iz lastnega cvetja in drugih okrasnih rastlin.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- upravičenci morajo izpolnjevati vse pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti, skladno z veljavno zakonodajo in Uredbo o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji (Ur.l. RS, št. 61/2005),
- dejavnost se mora opravljati v okviru dopolnilne dejavnosti na kmetiji še vsaj naslednjih 5 let po zaključeni investiciji,
- vlagatelj mora predložiti popolno vlogo,
- vsi računi in dokazila o plačilih se morajo glasiti na ime nosilca dopolnilne dejavnosti; v primeru, da je kmetija vključena v sistem DDV, mora biti vlagatelj davčni zavezanec,
- kmetijsko gospodarstvo ne sme biti podjetje v težavah (izjava na vlogi),
- upravičenec mora izpolnjevati ostale pogoje iz pravilnika in hkrati predložiti še dodatno dokumentacijo:
 - izdelan načrt izvedbe projekta s popisom del, opreme in tehnologijo, ki ga opravi za to pooblaščen pristojna institucija;
 - finančno konstrukcijo investicije s planom izvedbe oz. dokončanja le-te (ponudba oziroma predračuni za nameravano investicijo);
 - pridobljeno ustrezno dovoljenje za izvedbo investicije, v kolikor se za to vrsto naložbe izdajajo dovoljenja;
 - gradbena dela morajo biti izvedena v skladu z veljavnimi predpisi o graditvi objektov, urejanju prostora in varstvu okolja;
 - mnenje pristojne strokovne službe o upravičenosti vlaganja v izbrano vrsto dopolnilne dejavnosti;
 - upravičenci morajo po končani investiciji izpolnjevati vse pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti, določene v javnem razpisu, skladno z veljavno zakonodajo in Uredbo o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, kar dokazuje s fotokopijo dovoljenja o registraciji dopolnilne dejavnosti ali izjavo, da bo registriral dopolnilno dejavnost najpozneje eno leto po zaključeni investiciji v primeru, če le - ta še ni registrirana.

Upravičenci do sredstev:

Nosilci dopolnilnih dejavnosti.

Omejitve:

Podpore se ne dodelijo za :

- davke, razne takse in režijske stroške,
- stroške zavarovanja,
- stroške za refinanciranje obresti,
- za že izvedena dela, razen za izdelavo projektne dokumentacije,
- investicije, ki se izvajajo izven območja občine,
- investicije, ki so financirane iz drugih javnih sredstev Republike Slovenije in EU in nakup proizvodnih pravic.

Višina sofinanciranja:

- finančna pomoč se dodeli v obliki

nepovratnih sredstev,

- najvišji delež pomoči znaša do 50% upravičenih stroškov investicije,
- skupna pomoč »de minimis«, dodeljena kateremu koli podjetju, ne sme presegati 200.000 EUR bruto v katerem koli obdobju treh proračunskih let,
- najmanjši znesek dodeljene pomoči znaša 200 €, največji pa 2.500 € na kmetijsko gospodarstvo na leto. V kolikor višina odobrenih sredstev znaša manj, kot je določen najmanjši znesek dodeljene pomoči, se sredstva ne dodelijo.

Upravičeni stroški ukrepa:

- gradbena in obrtniška dela;
- stroški nakupa nove opreme, vključno z računalniško programsko opremo;
- stroški promocije;
- stroški udeležbe na izobraževanjih in usposabljanjih;
- splošni stroški, povezani s pripravo in izvedbo projekta.

Merila za ocenjevanje:

- ali vsebina vloge ustreza namenu ukrepa,
- ali je investicija finančno upravičena,
- ali je kmetijsko gospodarstvo že prejelo javna sredstva za namen investicije.

VII. VSEBINA VLOGE

Vlagatelji morajo oddati vlogo, ki vsebuje:

- prijavni obrazec: »Vloga za dodelitev finančnih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Šoštanj v letu 2010«,
- obvezne priloge k vlogi, ki so predložene kot dokazila k posameznim ukrepom.

Razpisna dokumentacija je od dneva objave javnega razpisa do izteka prijavnega roka dosegljiva na spletni strani občine Šoštanj <http://www.sostanj.si/> (razpisi) ali pa jo v tem roku zainteresirani dvignejo vsak delovni dan na občini Šoštanj – Sprejemna pisarna, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj (I. nadstropje). Razpisno dokumentacijo je možno dobiti tudi po elektronski pošti.

VIII. OBRAVNAVANJE VLOG

Vloge bo obravnavala komisija za kmetijstvo (v nadaljevanju: komisija), ki jo s sklepom imenuje župan občine Šoštanj. Komisija lahko zmanjša delež sofinanciranja pri posameznih ukrepih pri obravnavanju vlog iz naslednjih vzrokov:

- zaradi zmanjšanja načrtovanih prihodkov proračuna občine Šoštanj za leto 2010,
- zaradi večjega števila zahtevkov, kot je zagotovljenih sredstev v proračunu.

O dodelitvi sredstev upravičencem po tem razpisu odloča direktor občinske uprave ali druga od direktorja pooblaščen uradna oseba s sklepom, na predlog komisije, ki je imenovana s strani župana. Upravičencem se izda sklep predvidoma do konca maja 2010, o višini odobrenih sredstev za posamezen ukrep. Po prejetju sklepa lahko upravičenec pristopi k izvedbi naložbe oz. investicije,

Po končani investiciji se medsebojne obveznosti med občino in prejemnikom pomoči uredijo s pogodbo.

Upravičencem se sredstva iz proračuna občine izplačajo na podlagi podanega zahtevka, katerega morajo podati vlagatelji po končani investiciji oz. nakupu, najkasneje pa do 30.11.2010, na naslov Občine Šoštanj. Zahtevek mora vsebovati naslednjo dokumentacijo:

- dokazila o plačilu obveznosti (originalni računi, situacije),
- poročilo o opravljenem delu.

Obravnane bodo le vloge, ki bodo pravilno izpolnjene in oddane na predpisanih obrazcih z vsemi zahtevanimi dokazili.

Prepozno prispele oziroma neustrezno opremljene vloge bodo zavržene, neutemeljene pa zavrnjene. Vlagatelja nepopolne vloge komisija v roku 8 dni od odpiranja vlog pisno pozove k dopolnitvi vloge. Rok dopolnitve je 8 dni od prejema obvestila. Vloge, ki jih vlagatelj v predpisanem roku ne dopolni, se zavrne, neustrezno dopolnjene pa zavrne.

Vlagatelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni predvidoma v roku 15 dni od odpiranja vlog.

Upravičenec lahko vložijo pritožbo za preveritev utemeljenosti sklepa v roku dni od prejema sklepa in sicer na naslov: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj. V pritožbi morajo biti natančno opredeljeni razlogi, zaradi katerih je vložena pritožba. Predmet pritožbe ne morejo biti postavljena merila za dodelitev sredstev. O pritožbi odloča župan. Odločitev župana je dokončna

IX. ROK ZA PRIJAVO NA JAVNI RAZPIS

Vloge morajo biti oddane v zaprtih kuvertah, s pripisom »Ne odpiraj – razpis kmetijstvo Občine Šoštanj za leto 2010« od začetka razpisa do vključno **PETKA, 23. aprila 2010.** Šteje se, da je vloga pravočasna, če je bila oddana zadnji dan roka za oddajo vlog po pošti priporočeno ali oddana osebno v tajništvu občine Šoštanj.

X. ODPIRANJE VLOG

Odpiranje vlog bo komisija opravila po zaključku razpisa in ni javno.

XI. DODATNE INFORMACIJE

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom lahko zainteresirani dobijo po telefonu vsak delovni dan na telefonski številki 03/ 89 84 300 tajništvo občine Šoštanj oz. 03/ 89 84 324 (Andrej Volk), ali v prostorih Občine Šoštanj.

Številka: 331 – 0001 / 2010

Datum: 16. 3. 2010

Občina Šoštanj

Velenje
Sp Do 35
LIST
2010

352(497.4 šoštanj)

9005548,3

COBISS

KNJILJICA VELENJE

NAGRADNO VPRAŠANJE: Kaj/kje/čemu služi?

Odgovore napišite na dopisnico
in pošljite na naslov List, Zavod
za kulturo, Trg svobode 12, 3325
Šoštanj ali po elektronski pošti
na naslov revija.list@gmail.com.

(Foto: Dejan Tonkli)

